હજુ સુધી આવા મીનીંગ કોઈપણ છપાયા નથી.

MEANINGS
OF
ALL THE WORDS AND PHRASES OCCURRING IN

NELSON'S INDIAN READERS.
NO. II.

KARSANDAS NARANDAS & SONS.

Book-sellers & Publishers.

Nanavat, SURAT.

1928.

Price 13 Annas

NELSON'S INDIAN READERS BOOK II.

Lesson I.

પાઠ પહેલો.

Introductory (ઇન્ટ્રોડકટરી) પ્રવેશક.

Sentences (સેન્ટેન્સિસ) વાકયો.

Iron (આયર્ન) લોઢું.

Metal (મેટલ) ધાતુ.

Ghee (ઘી) ઘી.

Melted (મેલ્ટેડ) તાવેલું.

Butter (બટર) માખણ.

Elephants(એલિફન્ટસ)હાથીઓ.

Are caught (કૉટ) પકડવામાં આવે છે.

Honest (ઓનેસ્ટ) પ્રમાણીક.

Loaf (લોફ) રોટલો.

Tried (ટ્રાઇડ) કોશીષ કરી.

To answer (ઍન્સર) જવાબ દેવો.

Question (કવેશ્ચન) સવાલ; પ્રશ્ન.

Failed (ફેઇલ્ડ) નિષ્ફળ થયો.

Town (ટાઉન) કસ્બો.

Houses (હાઉસીઝ) ઘરો.

Every where (એવ્રિહ્વેર) બધે ઠેકાણે; જ્યાં ત્યાં.

People (પીપલ) લોકો.

Leaves (લીવ્ઝ) પાતરાં.

Wear (વેર) પહેરે છે.

Europe(યૂરપ)એક ખંડનું નામછે.

Trousers (ટ્રાઉઝર્સ) લેંઘા.

Earth (અર્થ) પૃથ્વી.

Closed (કલોસ્ડ) બંધ થઇ ગઇ.

Aladdin (અલાદ્દીન) એક માણસનું નામ છે.

Jackal (જૅકૉલ) શિયાળ.

Fleas (ફલીઝ) ચાંચડ.

Like (લાઇક) ને પસંદ પડે છે.

Sugar (શુગર) ખાંડ.

Mice (માઇસ) ઉંદરો.

Curry (કરી) કઢી.

Playing (પ્લેઈંગ) રમવું.

Dolls(ડોલ્સ)પુતળીઓ,ઢીંગલીઓ.

Industrious (ઇન્ડસ્ટ્રિઅસ) ઉદ્યોગી.

Reading (રીડીંગ) વાંચવું.

The Hay Cart.

ઘાસ (સુકું)નું ગાડું.

Picture (પિકચર) છબી.

Cart (કાર્ટ) ગાડું–ગાડલું.

Drawn (ડ્રૉન) ખેંચાતું.

Horses (હૉર્સિસ) ઘોડા.

Full (ફુલ) ભરેલું.
Hay (હે) સુકું ઘાસ.
Perhaps (પર્હેપ્સ) કદાચ.
Grass-cutters (ગ્રાસકટર્સ) ઘાસ વાઢનાર-કાપનાર.
Morning (મૉર્નિંગ) સવાર.
England (ઇંગ્લંડ) એક દેશનું નામ છે.
Has grown (ગ્રોન)ઉગ્યું હોયછે.
High (હાઇ) ઉંચું.
Fields (ફીલ્ડ્ઝ) ખેતરો.
Is dried (ઇઝ ડ્રાઇડ) સુકાવવામાં આવે છે.
Sun (સન) તડકો.
Feeding (ફીડીંગ) ખવડાવવાને.
Cattle (કૅટલ) ઢોર.
Because (બિકૉઝ) કારણ કે.
Fences (ફેન્સિસ) વાડો.
Are driven (ડ્રિવન) હાંકી જવામાં આવે છે.
Can not get (ગેટ)પેસી શકતા નથી.
Of course (કૉર્સ) અલબત.
Carrying (કૅરીઇંગ) લઇ જવાને.
Pitchfork (પિચફૉર્ક) સળકું.
Women (ઉવિમેન) બાઇડીઓ.
Walking (વૉકિંગ) ચાલતી.
Behind (બીહાઇન્ડ) પછવાડે.
Rakes (રેઇક્સ) પંજેટી.
Raking (રેઇકિંગ) એકઠું કરતા.
Ground (ગ્રાઉન્ડ) જમીન.
Is riding(રાઇડીંગ)ઉપર બેઠું છે.
Top (ટૉપ) મથાળુ.
Children (ચિલ્ડ્રન) છોકરાંઓ.
Soft (સૉફ્ટ) સુંઆળું.
Smells (સ્મેલ્સ) વાસ આવે છે.
Sweet (સ્વીટ) મીઠી.
Conversation (કૉન્વર્સેશન) વાતચિત.
Prevents(પ્રિવેન્ટ્સ)અટકાવે છે.
Tool (ટૂલ) ઓઝાર.
Trunk (ટ્રંક) થડ.
Roots (રૂટ્સ) મૂળિયાં.
Fruit (ફ્રૂટ) ફળ.
Tamarind (ટમરિન્ડ) આમલીનાં.
Orange (ઑરિન્જ) નારંગીનાં.
Lime (લાઇમ) લીંબુનાં.
Answer(ઍન્સર) જવાબ આપો.
Questions (ક્વેશ્ચન્સ) સવાલો.
Are not answered (ઍન્સર્ડ) ના જવાબ આપ્યા નથી.
Exercise(એક્સરસાઇઝ) મનોયત્ન.

Lesson 2.

Mad (મૅડ) હડકાયેલો.
Bite (બાઇટ) કરડવું.
Killed (કિલ્ડ) મારી નાંખ્યો.
Going to get out=બહાર નિકળવાની તૈયારીમાં.
To break (બ્રેક) ભાંગી નાંખવું.
Keddah (કેડા) ઘેરવાનો વાડો.
Prevented (પ્રીવેન્ટેડ) અટકાવ્યો.
Tonga (ટાંગા) એ પૈડાંની ગાડી.
To get into=અંદર દાખલ થવા.
Train (ટ્રેઇન) ગાડી.
To stop (સ્ટૉપ) અટકવું.
Side (સાઇડ) બાજુ.
Arabian (એરેબીઅન) અરબ્બી.
Bay of Bengal (બેંગૉલ) બંગાળાનો અખાત.
Have caught (કૉટ) પકડાયા છે.
America (અમેરિકા) એક ખંડનું નામ.
On the other side=બીજી બાજુએ.
World (ઉવર્લ્ડ) દુનિઆ.
It will be cut=તે કાપવામાં આવશે.
Will be driven=હાંકવામાં [આવશે.
Woods (ઉવુડઝ) લાકડાં.
Flowers (ફલાવર્સ) ફૂલો
Baskets (બાસ્કેટસ) ટોપલીઓ.
Things (થિંગ્સ) વસ્તુઓ; ચીજો.
Speaking (સ્પીકિંગ) બોલવું.
Tamarinds(ટેમરિન્ડઝ) આમલી.
White (ઉવ્હાઇટ) સફેત.
Hair (હેર) નિમાળા.
Teeth (ટીથ) દાંત.
Slowly (સ્લોલિ) ધીમેથી.
Old (ઑલ્ડ) ઘરડો.
Pick up (પિકઅપ) ઉંચકી લે છે.
Coins (કૉઇન્સ) સિક્કા.
Slates (સ્લેઇટ્સ) પત્થરપાટીઓ.
Girls (ગર્લ્સ) છોકરીઓ.
Mangoes (મેંગોઝ) કેરીઓ.

Playing in the Hay.

સુકા ઘાસમાં રમતું.

Next (નેક્સ્ટ) બીજું.
Three (થ્રી) ત્રણ.
Pink (પિંક) ગુલાબી રંગનો.
Dress (ડ્રેસ) પોશાક.
Blue (બ્લૂ) આસ્માની.
Yellow (યલો) પીળો.
Brown (બ્રાઉન) બદામી રંગનો.

To cover (કવર) ઢાંકી નાંખવું.
Heap (હીપ) ઢગલો.
Head (હેડ) માથું.
Think (થિંક) ધારે છે.
Great (ગ્રેટ) મોટી.
Fun (ફન) મઝા.
To be covered=ઢંકાઇ જવું.
Are laughing (લાફિંગ) હસેછે.
Are putting out (પુટિંગ) બહાર કાઢે છે.
Hands (હેન્ડઝ) હાથો.
To prevent (પ્રીવેન્ટ) અટકાવવું.
Is smiling (સ્માઇલિંગ) હસે છે.
Too (ટૂ) વળી; પણ,
Soon (સૂન) તરતજ.
Behind (બિહાઇન્ડ) પછવાડે.
Wooden (વુડન) લાકડાની.
Forest (ફોરેસ્ટ) જંગલ.
Bushes (બુશિઝ) ઝાડી.
Green (ગ્રીન) લીલાં.
Leaves (લીવ્ઝ) પાતરાં.
Red (રેડ) રાતાં.
Have picked (પિક્ડ) વીણી લીધાં છે.
Summer (સમર) ઉન્હાળો.
Winter (વિન્ટર) શિયાળો.
Etc=એટ્સેટરા-વિગેરે.
Composition (કૉમ્પોઝીશન) નિબંધ.
Eleven (ઇલેવન) અગ્યાર.
Way (વે) રીત.

Lesson 3.

પાઠ ત્રીજો.

Jackal (જૅકૉલ) શિયાળ.
Once (વન્સ) એકવાર.
Got rid of=દૂર કીધી.
Fleas=ચાંચડ
Jin (જિન) જીન.
Built (બિલ્ટ) બાંધ્યો.
Palace (પૅલસ) મહેલ.
Miser (માઇઝર) મખ્ખીચુસ માણસ.
Rupees (રૂપીઝ) રૂપીયા.
Loaf (લોફ) રોટલી.
Picked up (પિક્ડ) ઉંચકી લીધા.
Floor (ફ્લોર) જમીન.
Trunks (ટ્રંક્સ) સુંઢ.
Crabs (ક્રૅબ્ઝ) એક જાતનાં દરિયાઇ માછલાં; કાચબા.
Rubbed (રબ્ડ) ઘસ્યો.
To call (કૉલ) બોલાવવાને.

Light (લાઇટ) સળગાવીએ છીએ.
Fires (ફાયર્સ) દેવતા.
To cook (કુક) રાંધવાને.
Food (ફુડ) ખોરાક.
To warm (ટુ વાર્મ) તાપવાને.
Ourselves (અવરસેલ્વઝ) આપણી મેળે
Live (લિવ) જીવવું.
Farmers (ફાર્મર્સ) ખેડુતો.
Rivers (રિવર્સ) નદીઓ.
To make grow=ઉગાવવાને.
Crops (ક્રોપ્સ) પાક.
Found (ફાઉન્ડ) જાણ્યું કે હું આવી પહોંચ્યો.
Street (સ્ટ્રીટ) મોહોલ્લો.
Home (હોમ) ઘેર.
O'clock=of a clock કલાક.

The little Fish.

ન્હાની માછલી.

Fisherman (ફિશરમેન) માછી.
Caught (કૉટ) પકડી.
Small (સ્મોલ) ન્હાની
Fish (ફિશ) માછલી.
Hand (હૅન્ડ) હાથ.
Please (પ્લીઝ) મહેરબાની કરીને.
Beg (બેગ) વિનંતી કરૂં છું.
Months (મન્થ્સ) મહીના.
Year (ઈયર) વરસ.
Larger (લાર્જર) વધારે મોટી.
Dinner (ડિનર) ભોજન.
Hungry (હંગ્રી) ભૂખ્યો.
Bigger (બિગર) વધારે મોટી.
Again (અગેન) ફરીથી.
Basket (બાસ્કેટ) ટોપલી.
Wife (વાઇફ) બાયડી.
Made it into a curry=તેની કઢી બનાવી.
Boiled (બૉઇલ્ડ) ઉકાળેલા.
Rice (રાઇસ) ચોખા.
A bird in hand is worth two in the bush=ઓટીમાંનું હારે ને મુઠીમાંનું જીતે.
Conversation (કૉન્વર્સેશન) વાતચીત.
In order to look=જોવાને, જોવાના વિચાર–હેતુથી.
Magician (મેજિશ્યન) જાદુ જાણનાર; જાદુગર.
Kind (કાઇન્ડ) માયાળુ.
Silver smiths (સિલ્વર સ્મિથ્સ) રૂપાઘડાઓ.
Melt (મેલ્ટ) પિગળાવું.

Silver (સિલ્વર) રૂપું.
Bangles (બેંગલ્સ) બંગડીઓ.
Ornaments (ઑર્નમેન્ટસ) ઘરેણાં.
To make them work=તેઓ પાસે કામ કરાવવાને.
Composition (કૉમ્પોઝિશન) નિબન્ધ.
Answer (ઍન્સર)જવાબ આપો.
Questions (ક્વેશ્ચન્સ) સવાલો.

Lesson 4.

પાઠ ચોથો.

Intelligent (ઇન્ટેલિજન્ટ) બુદ્ધિમાન; અક્કલવાળા.
Fun (ફન) મઝા.
Goldsmith (ગોલ્ડસ્મિથ) સોની.
Gold (ગોલ્ડ) સોનું.
Pure (પ્યૂર) સ્વચ્છ.
Lead (લેડ) સીસું.
To be told=કહેવાડવાને.
To be eaten=ખાઈ જવાને.
To be answered=જવાબ મળે માટે.
To be read=વંચાય તેટલા માટે.
Chairs (ચેઅર્સ) ખુરશીઓ.
To be sat on (સૅટ) તે ઉપર બેસવાને.
To be milked(મિલ્કડ)દહોવાને.
Curds (કર્ડ્ઝ) દહીં
Monkeys (મંકીઝ) વાંદરાઓ.
Climb (ક્લાઇમ્બ) ઉપર ચઢે છે.
Bells (બેલ્સ) ઘંટા.
Bronze (બ્રોન્ઝ) એક જાતની મિશ્ર ધાતુ.

Cow and Calves.

Calves (કાવ્ઝ) વાછરડાં
Rubbed (રબ્ડ) ઘસ્યો.
Appeared (ઍપીઅર્ડ) દેખાયો
Are found (ફાઉન્ડ) મળે છે.
Country (કન્ટ્રી) દેશ.
World (વર્લ્ડ) દુનિયા.
Number (નમ્બર) સંખ્યા.
Domestic (ડોમેસ્ટિક) ઘરમાં પાળવાનાં.
Animals (ઍનિમલ્સ) પ્રાણીઓ.
Keep (કીપ) પાળે છે.
Because (બિકોઝ) કારણ કે.
Milk (મિલ્ક) દૂધ.
Butter (બટર) માખણ.
English (ઇંગ્લીશ)ઇંગ્લંડ દેશની.

Generally (જેનરલિ) સાધારણ રીતે.
Humps (હમ્પ્સ) ખૂંધ.
Are milked (મિલ્કડ) દહોવામાં આવે છે.
Early (અર્લિ) વહેલાં
Morning (મૉર્નિંગ) સવાર.
Milk maid (મિલ્કમેઇડ) દુધ વેચનારી.
Sitting (સિટિંગ) બેઠેલી.
Little (લિટલ) નાની.
Stool (સ્ટૂલ) માંચી.
Wooden (ઉવુડન) લાકડાની.
Pail (પેઇલ) તામડી,
Tin (ટિન) પતરૂં
Stands (સ્ટેન્ડ્ઝ) મૂકેલી છે.
Near (નીયર) પાસે.
Both (બોથ) બન્ને.
Hopes (હોપ્સ) આશા રાખે છે.
Another (અનધર) એક બીજી.
Is waiting (ઉવેઇટિંગ) રાહ જોય છે.
To be milked (મિલ્કડ) દહોવાવાની.
Is put (પુટ) રેડવામાં આવે છે.
Cream (ક્રિમ) મલાઇ.
Can rise (રાઇઝ) ઉંચું ચઢી શકે.
Has risen (રિઝન) ચઢી રહે છે.
Is called (કૉલ્ડ) કહેવાય છે.
Is skimmed off (સ્કિમ્ડ) વલોવી નાંખે છે.
Butter (બટર) માખણ.
People (પીપલ) લોકો.
Calves (કાવ્ઝ) વાછરડાં.
Part (પાર્ટ) ભાગ.
Is holding up (હોલ્ડિંગ) ઉંચે ઝાલી રાખે છે.
Drink (ડ્રિંક) પીવું.
Think (થિંક) ધારૂ છું.
Like (લાઇક) ચહાવું.
Drinking (ડ્રિંકિંગ) પીતાં.
Went for a walk=ફરવા ગયાં.
Field (ફીલ્ડ) ખેતર.
White (વ્હાઇટ) સફેત.
Black (બ્લેક) કાળી.
Sister (સિસ્ટર) બેહેન.
Answered (ઍન્સર્ડ) જવાબ આપ્યો.
Stupid (સ્ટ્યૂપિડ) બેવકૂફ.
Different (ડિફરન્ટ) જૂદા જૂદા.
Colours (કલર્સ) રંગો
Coffee (કૉફી) બુંદ.

Wonder (વન્ડર) આશ્ચર્ય પામું છું.
Why (વ્હાઇ) શા માટે.
Sugar (શુગર) ખાંડ.
Suppose (સપોઝ) ધારું છું.
Brown (બ્રાઉન) બદામી રંગનું.
Hot (હૉટ) ગરમ.
Country (કંટ્રી) દેશ.
Useful (યુસ્ફુલ) ઉપયોગી.
Twig's=Twig is (ટવીગ)ડાળી.
Bent (બેન્ટ) વળેલી.
Tree's=Tree is (ટ્રી) ઝાડ.
Inclined (ઇન્કલાઇન્ડ) વળેલું. નમેલું.

Lesson 5.

પાઠ પાંચમો.

Much (મચ) ઘણું (જથ્થો).
Few (ફ્યૂ) થોડી. (સંખ્યા.
Little (લિટલ) થોડું. (જથ્થો).
The more cows...the= જેમ વધારે ગાય તેમ વધારે.
The hotter it is=જેમ વધારે ગરમી પડે.
The thirstier=તેમ વધારે તરસ્યા.
Many (મેની) ઘણા (સંખ્યા)
Play (પ્લે) રમવું.
The more (ધી મોર) જેમ વધારે.
The less (ધી લેસ) તેમ ઓછા
Only (ઓન્લિ) ફક્ત.
Thirsty (થર્સ્ટિ) તરસ્યા.
Mary (મેરી) છોકરીનું નામ છે.
Lamb (લેમ્બ) બકરીનું બચ્ચું.
School (સ્કૂલ) નિશાળ.
Laughed (લાફ્ડ) હસ્યા.
They could not help laughing=તેઓથી હસ્યા વગર રહેવાયું નહિ.
Found (ફાઉન્ડ) માલમ પડ્યું.
Ground (ગ્રાઉન્ડ) જમીન.
Scotland (સ્કૉટલંડ) દેશનું નામ છે (યુરોપમાં)
Hard (હાર્ડ) સખત.
He could not help wondering=તેને આશ્ચર્ય ઉપજ્યા વગર રહ્યું નહિ.
Could not help it=અટકાવી શક્યા નહિ.
Says (સેઇઝ) કહે છે.
Hungry (હંગ્રી) ભૂખ્યો.

Nest (નેસ્ટ) માળો.
World (ૂવર્લ્ડ) દુનિઆ.
Four riddles (રિડલ્ઝ) ચાર કોહેડા.
Thorn (થૉર્ન) કાંટો.
Went (ૂવેન્ટ) ગયો.
Wood (ૂવુડ) જંગલ.
Got (ગૉટ) લઈ આવ્યો.
Sat down (સૅટડાઉન) બેસી ગયો.
Looked (લુક્ટ) જોયું.
The more I looked at it=જેમ જેમ વધારે જોયો.
Brought (બ્રૉટ) લઇ આવ્યો.
I could not help=મારાથી (લાવ્યા) વગર રહેવાયું નહીં.
Every (એવ્રી) દરેક.
Lady (લેડી) સ્ત્રી.
Land (લૅન્ડ) દેશ.
Twenty (ટ્વેન્ટિ) વીસ.
Nails(નેઇલ્સ) નખ.
Five-and-twenty પચ્ચીસ.
Feet (ફીટ) પગો.
True (ટ્રુ) સાચું.
Without (ૂવિધાઉટ) વગર.
Deceit (ડીસીટ)ઠગવું તે; લુચ્ચાઇ.

An Egg.

(એગ) એક ઈંડું.

Marble (માર્બલ) આરસ.
Walls (ૂવૉલ્સ) ભીંત.
As white as milk=સફેદ દુધ જેવી.
Lined (લાઇન્ડ) અસ્તર કીધેલું.
Skin (સ્કિન) ચામડી
Soft (સૉફ્ટ) સુવાળી.
Silk (સિલ્ક) રેશમ.
Within (ૂવિધિન) અંદર.
Fountain (ફાઉન્ટેન) ઝરો.
Crystal (ક્રિસ્ટલ) બિલોર જેવો.
Clear (ક્લીઅર) સ્વચ્છ.
Golden (ગોલ્ડન) સોનેરી.
Apple (ઍપલ) અંજીર.
Doth appear=**Does appear** (અપીઅર) દેખાય છે,
Doors (ડોર્સ) બારણાં
No doors there are=બારણાં નથી.
Stronghold (સ્ટ્રોંગહોલ્ડ) [કિલ્લો.
Yet (યેટ) એમ છતાં.
Thieves (થીવ્ઝ) ચોરો.
Break in (બ્રેકઇન) જબર જસ્તીથી પેસે છે.

Steal (સ્ટીલ) ચોરી લે છે.
Gold (ગોલ્ડ) સોનું.
When (વ્હેન) જ્યારે.
V એ પાંચની સંખ્યા દર્શાવનારો અક્ષર છે.
I એ એકની સંખ્યા દર્શાવનારો [અક્ષર છે.
Make (મેઇક) કરવું.
Number (નંબર) સંખ્યા.
Complete (કમ્પ્લીટ) સંપૂર્ણ.
Do meet (મીટ) મળીએ.
But (બટ) માત્ર.
Four (ફોર) numeral ચાર.
Alas (એલાસ) અફસોસ.
Poor (પૂઅર) ગરીબ; બિચારી.
Is solved (સોલ્વડ) ખુલાસો થાય છે.
By altering (ઑલ્ટરિંગ) [બદલ્યાથી.
Punctuation (પંકચ્યુએશન) વિરામચિન્હ.
Stops (સ્ટૉપ્ઝ) ચિન્હો.
Double (ડબલ) બેવડી.
Sense (સેન્સ) અર્થ.
Personal (પરસનલ) પુરૂપવાચક.
Pronoun (પ્રોનાઉન) સર્વનામ
Roman (રોમન) રોમન.
Numeral (ન્યુમરલ) સંખ્યા.

Lesson 6.

પાઠ છઠ્ઠો.

Iron (આયર્ન) લોઢું.
Differs (ડિફર્સ) જુદું પડે છે.
Differences(ડિફરન્સિસ)તફાવતો.
Between (બીટ્વીન) વચ્ચે.
Difference (ડિફરન્સ) તફાવત.
Yellow (યલો) પીળું.
Hard (હાર્ડ) સખત.
Soft (સૉફ્ટ) નરમ.
To get (ગેટ) જવું.
Side (સાઇડ) બાજુ.
Bridge (બ્રિજ) પુલ.
Across (એક્રૉસ)(પહોલાઇ કાપીને) એક છેડેથી બીજે છેડે.
Bombay (બૉમ્બે) મુંબઇ.
Madras (મદ્રાસ) મદ્રાસ.
Collars (કૉલર્સ) પટા.
Round (રાઉન્ડ) આસપાસ.
Neck (નેક) ગળું.
Playground (પ્લેગ્રાઉન્ડ) રમવાની જગ્યા.
Branches (બ્રાન્ચીઝ) શાખા.
Leaves (લીવ્ઝ) પાંદડાં.
Beyond (બિયૉન્ડ) પેલી તરફ.
Sky (સ્કાઈ) આકાશ.

Ships (શિપ્સ) વહાણો.
Ceylon (સીલોન) લંકાબેટ, સિંહલદ્વીપ.
Along (એલૉંગ)માં લંબાઇમાં.
Engines (એનજીનસ) એન્જીન.
Draw (ડ્રૉ) ખેંચી જાય છે.
Trains (ટ્રેઇન્સ) ગાડીઓ.
Benares (બિનેર્સ) બનારસ કાશી (શહેર) [દેવસ્થાનો.
Temples (ટેમ્પલ્ઝ) દેહરાં.
Along the banks=કિનારે.
Ganges (ગૅન્જીસ) ગગાનદી.

An English village.

ઇંગ્લંડનું એક ગામડું.

Village (વિલેજ) ગામડું.
Picture (પિક્ચર) છબી.
Carefully (કેરફુલી) સંભાળથી.
Differences (ડિફરન્સિસ) ફેર.
Cart (ગાર્ટ) ગાડું.
Drawn (ડ્રૉન) ખેંચેલી.
Bullacks (બુલક્સ) બળદો.
Horses (હૉર્સિસ) ઘોડા.
Banian (બનિઅન) વડનું.
Cocoanut (કોકોનટ) નાળિયેરીનું.
Elm (એલ્મ) એક જાતનું ઝાડ.
Roofs (રૂફ્સ) છાપરાં.
Straw (સ્ટ્રૉ) પરાળ. [જુઓ.
Notice (નેટિસ) ધ્યાન રાખી
Neat (નીટ) સાફ.
Stories (સ્ટોરીઝ) માળો.
Story (સ્ટોરી) માળ.
High (હાઇ) ઉંચી.
Building (બિલ્ડિંગ) ઇમારત.
Beyond (બિયૉન્ડ) પેલી તરફ.
Church (ચર્ચ) દેવલ.
Tower (ટાવર) મિનારો.
Pointed (પૉઇન્ટેડ) અણીદાર.
Spire (સ્પાઇર) શિખર, ટોચ.
Bells (બેલ્સ) ઘંટો.
Hang (હૅંગ) લટકે છે.
Are rung (આર રંગ) વગાડવામાં આવે છે.
Sunday (સન્ડે) રવિવાર.
Front (ફ્રન્ટ) આગલો ભાગ.
Playground (પ્લેગ્રાઉન્ડ) રમવાની જગ્યા.
Are playing (પ્લેઇંગ) રમે છે.
Middle (મિડલ) વચલો ભાગ.
Round (રાઉન્ડ) આસપાસ.
Seat (સીટ) બેઠક.
People (પીપલ) લોકો, માણસો.

Are sitting (સિટિંગ) બેસેછે.
Are flying (ફ્લાઇંગ) ચગાવે છે.
Kites (કાઇટ્સ) કનકવા; પતંગ.
Strings (સ્ટ્રિંગ્સ) દોરીઓ.
Prevent (પ્રિવેન્ટ) અટકાવે છે.
Being blown (બ્લોન) ઉડી જતા.
Beautiful (બ્યૂટિફુલ) સુંદર; ખુબસુરત.
Rainbow (રેઈનબો) ઇંદ્ર ધનુષ.
Sky (સ્કાઇ) આકાશ.
Shows (શોઝ) બતાવે છે.
Weather (વેધર) હવા.
Fine (ફાઇન) સુંદર.
Side (સાઇડ) બાજુ.
Bridge (બ્રિજ) પૂલ.
On the other side of the bridge=પૂલની બીજી બાજુએ.
Has stopped (હૅઝ સ્ટોપ્ડ) ઉભેલી છે.
Drawn by four horses=ચાર ઘોડાથી ચાલતું.
Because (બીકૉઝ) કારણકે.
Number (નમ્બર) સંખ્યા.
Sheep (શીપ) ઘેટાં.
A number of sheep=સંખ્યાબંધ ઘેટાં.
Across (એક્રોસ) પેલી તરફ.
Boat (બોટ) હોડી.
River (રિવર) નદી.
Bank (બૅન્ક) કિનારો.
Pull (પુલ) ખેંચવું.
Along (એલોંગ) આગળ.
Rope (રોપ) દોરડું.
Tying (ટાઇંગ) બાંધેલો.
Corn (કોર્ન) અનાજ.
Bag (બેગ) કોથળા; તોબરો.
Lead (લેડ) સીસું.
Silver (સીલ્વર) રૂપું.
Grass (ગ્રાસ) ઘાસ.
Hay (હે) સુકું ઘાસ.

Lesson 7.

પાઠ ૭ મો.

Introductory (ઇન્ટ્રોડક્ટરી) પ્રવેશક.
Sentences (સેન્ટેન્સિસ) વાક્યો.
Are prevented (પ્રિવેન્ટેડ) અટકાવવામાં આવે છે.
Field (ફીલ્ડ) ખેતર.
While (વ્હાઇલ) જ્યારે.
Fisherman (ફિશરમેન) માછી.

Was looking (લુકિંગ) જોતો હતો.
Spoke (સ્પોક) બોલી.
Calves (કાવ્ઝ) વાછરડાં.
Drink (ડ્રિંક) પાણી પીએ છે.
Was shining (શાઇનિંગ) પ્રકાશતો હતો.
That (ધૅટ) જે.
Hottest (હૉટેસ્ટ) ઘણુંાજ ગરમ
Hidden (હિડન) અંદર રહેતો.
Ground (ગ્રાઉન્ડ) જમીન.
Root (રૂટ) મૂળિયું.
Was caught (વૉઝ કૉટ) પકડવામાં આવી હતી.
Small (સ્મૉલ) નાની.
Women (વિમેન) બાયડીઓ.
Rakes (રેઇક્સ) પંજેટી.
Behind (બિહાઇન્ડ) પછવાડે.
Animals (ઍનિમલ્સ) પ્રાણીઓ.
Are kept (કેપ્ટ) પાળવામાં આવે છે.
Domestic (ડોમેસ્ટિક) પાળેલાં.
Pail (પેઇલ) તામડી.
Milkmaid (મિલ્કમેઇડ) દૂધ વેચનારી.
Wooden (વુડન) લાકડાનો.
Is lying (લાઇંગ) પડેલો છે.
Tin (ટિન) પતરાંનો.
Milk (મિલ્ક) દૂધ.
Is skimmed (સ્કિમ્ડ) ઉપરથી લઇ લેવામાં આવે છે.
Slave (સ્લેઇવ) ગુલામ.
Lamp (લૅમ્પ) દીવો.
Larger (લાર્જર) વધારે મોટી.
Fell off (ફેલઓફ) ઉપરથી પડી ગઇ.
Let fall (લેટ ફૉલ)પાડી નાંખી.
Fell out (ફેલ આઉટ) બહાર નીકળી પડયા.
Girls (ગર્લ્સ) છોકરીઓ.
Dolls (ડોલ્સ) ઢીંગલીઓ; પુતળીઓ.
Master (માસ્તર) શિક્ષક.
Asked (આસ્ક્ડ) પુછયો.
Question (ક્વેશ્ચન) સવાલ.
Nobody (નોબડી) કોઇ(એ)નહિ.
Answered (ઍન્સર્ડ) જવાબ દીધો
Third (થર્ડ) ત્રીજીવાર.
Rubbed (રબ્ડ) ઘસ્યો.
Always (ઑલ્વેઝ) હંમેશાં.
Appeared(એપીયર્ડ) હાજર થતો.
Ring (રિંગ) વીંટી.

Cave (કેઇવ) ગુફા.
Second (સેકંડ) બીજીવાર.
Hungry (હંગ્રી) ભૂખ્યો.

Mercury and the Wood-Cutter.

(મર્ક્યુરી ઍન્ડ ધ વુડ કટર)

મર્ક્યુરી અને કઠિઆરો.

Mercury (મર્ક્યુરી) કુબેર (દેવ)
Woodcutter (વુડકટર) કઠિઆરો. [હતો.
Was cutting (કટિંગ) કાપતો
Bank (બૅન્ક) કિનારો.
River (રિવર) નદી.
Axe (ઍક્સ) કુહાડો.
Fell (ફેલ) પડી ગયો.
Lost (લૉસ્ટ) ખોવાઇ ગયો.
Was bewailing (બિવેઇલિંગ) શોક કરતો હતો.
Loss (લૉસ) નુકશાન.
Tool (ટુલ) ઓજાર.
Earned (અર્નડ) પેદા કરતો.
Living (લિવિંગ) ગુજરાનનુ સાધન.
Appeared (એપીયર્ડ) આવ્યો.
What is the matter ?=શું થયું છે. [ગયો.
I have let-fall=મારાથી પડી
Leaped (લીપ્ડ) કુદી પડયો.
Holding (હોલ્ડિંગ) પકડીને.
Golden (ગોલ્ડન) સોનાનો.
Lost (લૉસ્ટ) ગુમાવ્યો.
Beautiful (બ્યુટિફુલ) સુંદર; ખુબસુરત.
God (ગૉડ) દેવ.
Disappeared (ડિસઍપીઅર્ડ) (પાણીમાં) અદ્રશ્ય થઇ ગયો.
Brought (બ્રૉટ) લાવ્યો.
Silver (સિલ્વર) રૂપાનો.
Surely (સ્યુર્લી) નક્કી.
Iron (આયર્ન) લોઢાનો.
Cried (ક્રાઇડ) બોલી ઉઠયો.
Have tried (ટ્રાઇડ) કોશિષ કરી.
To deceive (ડીસીવ) ઠગવું.
Your own (યોર ઓન) તારો પોતાનો.
The other two=બીજા બે
Showed (શોડ) બતાવ્યા.
Reward (રિવૉર્ડ) ઇનામ.
Honesty (ઑનેસ્ટિ) પ્રમાણિક-પણું.

Look (લુક) જુઓ.
Carefully (કેરફુલી) સંભાળથી
Lived (લિવ્ડ) રહેતો હતો.
Thousands (થાઉઝંડ્સ) હજારો
Years (ઇઅર્સ) વરસો.
Greek (ગ્રીક) ગ્રીસદેશમાં બોલાતું.
Name (નેઇમ) નામ.
Hermes (હર્મીઝ) મર્ક્યુરીનું ગ્રીક નામ.
Often (ઑફન) વારંવાર.
Romans (રોમન્સ) રોમ શહેરના લોકો.
Wears (ઉવેર્સ) પહેરે છે.
Winged (ઉવિંગડ) પીછાંવાળી
Hat (હૅટ) ટોપી.
Staff (સ્ટાફ) દંડ, લાકડી
Wings (ઉવિંગ્સ) પાંખો.
Swift (સ્વિફ્ટ) ઝડપી.
Snakes (સ્નેઇક્સ) સાપ.
Clever (ક્લેવર) હોંશિયાર.
Master (માસ્ટર) શિક્ષક.
Uses (યૂઝિઝ) વાપરે છે.
Black-board (બ્લૅકબોર્ડ) કાળું પાટીયું.
Is dried (ઇઝડ્રાઇડ) સુકવેલું.
Is called (ઇઝકૉલ્ડ) કહેવાય છે.
Bear (બેર) ના ઉપર આવે છે.
Fruit (ફ્રુટ) ફળ.
Proverb (પ્રૉવર્બ) કહેવત.
End (એન્ડ) છેડો.
Lesson (લેસન) પાઠ.
What is it that is worth two in the bush=હાથે આપ્યું તેજ બાપનું. બોટીમાંનું હારે ને મુઠીમાંનું જીતે.
How many times=કેટલીવાર.
Word (ઉવર્ડ) શબ્દ.
Hungry (હંગ્રી ભૂખ્યો.
How many times a day=દહાડામાં કેટલીકવાર.
How many times a week=અઠવાડિયામાં કેટલીકવાર.
Do you have=તમને આપવામાં આવે છે.
English (ઇંગ્લિશ) અંગ્રેજી.
Particularly (પર્ટિકયુલરલિ) ખાસ કરીને.
Holds (હોલ્ડ્ઝ) પકડે છે.
Wears (ઉવેર્સ) પહેરે છે.
Is saying (સેઇંગ) કહે છે.
Parts (પાર્ટસ) ભાગો.

Lesson 8.

પાઠ આઠમો.

Only just=તુરતજ.
Fisherman (ફિશરમેન) માછી.
Picked up (પિક્ડ અપ) ઉચકી લીધી.
Cooked (કુક્ડ) રાંધો.
Dinner (ડિનર) ભોજન.
Began (બીગૅન) શરૂ કીધું.
Had tied (ટાઇડ) બાંધ્યું હતું.
To pull (પુલ) ખેંચવું.
Across (ઍક્રોસ) આ બાજુથી પેલી બાજુએ.
Lamb (લૅમ્બ) હલવાન.
Waited (વેઇટેડ) રાહ જોયા કીધી.
Patiently (પેશંટ્લી) ધીરજથી.
Until (અન્ટિલ) જ્યાં સુધી
Appeared (ઍપીયર્ડ) આવી પહોંચી.
Will not be rung (રંગ) વગાડવામાં આવશે નહિ.
O'clock (ઓક્લૉક)=of a clock કલાક (થવો.)

The Hunter, the Trader and the Bear.

શિકારી–વેપારી અને રીંછ.

Hunter (હન્ટર) શિકારી.
Trader (ટ્રેઇડર) વેપારી.
Bear (બેર) રીંછ
Certain (સર્ટન) ચોકસ.
Needed (નીડેડ) ને જરૂર હતી.
Money (મની) પૈસો.
Skin (સ્કિન) ચામડું.
How much......skin=એક રીંછના ચામડાના બદલામાં શું આવશે. [વિશેષ કહ્યું.
Adding (ઍડિંગ) વધારે કહ્યું;
Beautiful (બ્યૂટિફૂલ) ખુબસુરત
That you ever saw=તેં કદી જોયું નહીં હોય. [કહ્યું.
Offered (ઑફર્ડ) આપવું
Sum (સમ) રકમ (પૈસાની)
Is living (લિવિંગ) જીવતું છે.
Promise (પ્રૉમિસ) વચન આપું છું. [કાલે.
To-morrow (ટુમોરો) આવતી
Shall have=મળશે.
Without fail (વિધાઉટ ફેઇલ) અચુક.

Determined (ડિટર્મિન્ડ) ઠરાવ કીધો.
Entered (એન્ટર્ડ) દાખલ થયા.
Forest (ફૉરેસ્ટ) જંગલ.
Rapidly (રૅપિડ્લિ) ઝડપથી.
Towards (ટોઅર્ડ્ઝ) તરફ.
Afraid (એફ્રેઇડ) ગભરાગો.
Was very much afraid= ઘણોજ બ્હીધો. [તુરતજ
Immediately (ઇમ્મીડયટ્લિ)
Climbed up (કલાઇમ્ડ અપ) ઉપર ચઢી ગયો.
Was not less afraid= ઓછો બ્હીધો ન્હોતો
Ground (ગ્રાઉન્ડ) જમીન.
Held (હેલ્ડ) રૂંધી રાખ્યો.
Breath (બ્રેથ) શ્વાસ.
To look (લુક) દેખાવવું.
Dead (ડેડ) મૂએલો.
It is said=એમ કહેવાય છે.
Touch (ટચ) અડકવું.
Smelt (સ્મૅલ્ટ) સુંઘ્યો.
Turned over (ટર્ન્ડ ઓવર) ઉથલાવ્યો.
Thought (થૉટ) વિચાર્યું.
Left (લેફ્ટ) છોડીને ચાલ્યો ગયો.

Had gone away (હૅડ ગૉન અવે) જતું રહ્યું. [નહી.
No longer (લૉન્ગર) વધારે વાર
Danger (ડેન્જર) ધાસ્તી; ભય.
Get up (ગેટ અપ) ઊઠો થા.
Safe (સેઇફ) સહી સલામત.
Please (પ્લીઝ) મહેરબાની કરીને
Whispered (ઉવ્હીસ્પર્ડ) (કાનમાં) કહ્યું.
Sell (સેલ્) વેચવું.
Never sell=કદી વેચતો ના.
Until (અન્ટિલ) જ્યાં સુધી.
Early this morning=છેક મળસ્કે. [હતું.
Had written (રિટ્ન) લખ્યું
Began (બીગૅન) શરૂ કીધું.
Fisherman (ફિશરમેન) માછી.
Begged (બેગ્ડ) વિનંતી કીધી.
Axe (એક્સ) કુવાડો.
Had brought (બ્રૉટ) આણ્યો હતો. [આરો.
Woodcutter (ઉવુડકટર) કઠિ-

Lesson 9.

પાઠ ૯ મો.

Kites (કાઇટ્સ) સમડીઓ.
So far off=એટલી દૂર.

Bombay (બૉમ્બે) મુંબઇ
Calcutta (કૅલકટા) કલકત્તા.
Jackal (જૅકોલ) શિયાળ.
Was bitten (બિટ્ન)ડંખ દીધા.
Pretty (પ્રેટિ) સુંદર
Dress (ડ્રેસ) પોશાક.
Is wearing (ઉવેરિંગ) પહેરે છે.
Fun (ફન) મઝા.
Hay (હે) સુકું ઘાસ.
Honest (ઑનેસ્ટ) પ્રમાણિક.
Difference ડિફ્રન્સ) તફાવત.
Hot (હૉટ) ગરમ.
To bathe (બેધ) નહાવું.
River (રિવર) નદી.
Perhaps (પરહૅપ્સ) કદાચ.
Will bite (બાઇટ) કરડશે.

Spiders and Flies.

(સ્પાઈડર્સ એન્ડ ફ્લાઇઝ)

કરોળિયા અને માખીઓ.

Spiders (સ્પાઇડર્સ) કરોળિયા.
Flies (ફ્લાઇઝ) માખીઓ.
Picture (પિક્ચર) છબી.
Shows (શોઝ) બતાવે છે.
Middle (મિડલ) મધ્ય ભાગ.
Web (વેબ) જાળું.
Consists of (કનસિસ્ટસ)-નું બનેલું છે.
Slender (સ્લેન્ડર) પાતળા.
Threads (થ્રેડ્ઝ) દોરા.
Feel (ફીલ) લાગવું.
Touch (ટચ) અડકવું.
Spins (સ્પિન્સ) કાઢે છે.
Out of (આઉટ ઑફ) માંથી.
Body (બૉડી) શરીર.
Are caught (કૉટ) પકડવામાં આવે છે.
Eats (ઇટ્સ) ખાય છે.
Wings (વિંગ્સ) પાંખો.
Eight (એઇટ) આઠ.
Legs (લેગ્ઝ) પગો.
Behind (બીહાઇન્ડ) પાછળ.
As well as=તેમજ.
Front (ફ્રન્ટ) આગલો ભાગ.
Seem (સીમ) દેખાય છે.
Eyes (આઇઝ) આંખો.
Really (રિઅલિ) ખરૂં જોતાં.
Great number=સંખ્યાબંધ.
Are called (કૉલ્ડ) કહેવાય છે.
Insects (ઇન્સેક્ટસ) જીવડાં.
Bones (બોન્સ) હાડકાં.

The Shining Web.

(ધ શાઇનિંગ ઉવેબ)

ચળકતું જાળું.

Shining (શાઇનિંગ) ચળકતું.
Hungry (હંગ્રી) ભૂખ્યો.
Fine (ફાઇન) ઝીણો.
Tiny (ટાઈની) નાજુક.
Scarce (સ્કેર્સ) ભાગ્યે.
Could feel=લાગે.
Line (લાઇન) લીટી.
Round about(રાઉન્ડ એબાઉટ) આમતેમ ગોળ.
Spun (સ્પન) કાઢ્યો.
Straight across(સ્ટ્રેઇટએક્રોસ) સીધો, આ છેડેથી પેલે છેડે.
Was done (ડન) પુરૂં થયું.
Hanging (હૅંગિંગ) લટકતો.
Sun (સન) સૂર્ય--તડકો.
Danced (ડૅન્સ્ડ) નાચી. [મારી.
Darted (ડાર્ટેડ) ઉડીને તરાપ
Glanced (ગ્લાન્સ્ડ) એકી નજરે જોયા.
Watched (ઉવૉચ્ડ) તપાસ્યાકીધું
Happy (હૅપી) મઝા મારતી.
High (હાઉ) ઉંચો.
Low (લો) નીચો.
Within (ઉવિથિન) અંદર.
Sup (સપ) વાળુ કર.
Sure (સ્યૂર) ખાતરીવાળો.
You'd like=You would like=તમને પસંદ પડશે.
House (હાઉસ) ઘર.
Cries (ક્રાઇઝ) બોલે છે.
Once more(ઉવન્સમોર) એકવાર વધારે. [મારી.
Flitted (ફ્લીટેડ) ઉડીને તરાપ
Much too wise to go= એટલી ડાહી કે ગઇ નહી.
Flapped (ફ્લૅપ્ડ) ફફડાવી.
Flew (ફ્લ્યૂ) ઉડી.
Circles (સરકલ્સ) ચક્કરો.
Rather (રાધર) જરા.
Winder (ઉવાઇડર) વધારે પ્હોળું.

Lesson 10.

પાઠ દસમો.

Hardly (હાર્ડલિ) ભાગ્યે.
Ever (એવર) કોઇપણ દિવસ.
Lets go (લેટ્સ ગો) જવા દે છે.
Answer (ઍન્સર) જવાબ.
Second (સેકંડ) બીજું.
Riddle (રિડલ) કોહેડો; ઉખાણું.

Alter (ઑલ્ટર) બદલવું.
Stops (સ્ટૉપ્સ) વિરામ ચિન્હો.
Has to be dried (ડ્રાઇડ) સુકાવવાનું છે
Travel (ટ્રાવેલ) મુસાફરી કરે છે.
Railway (રેઇલવે) લોઢાનીસડક.
Road (રોડ) રસ્તો–સડક.
Train (ટ્રેઇન) (આગ) ગાડી.
Carriage (કૅરિજ) ગાડી.
Cart (કાર્ટ) ગાડું.
Horse (હોર્સ) ઘોડો.
Elephant (એલિફંટ) હાથી.
Ship (શિપ) વહાણ.

In the Desert.

(ઇન ધ ડેઝર્ટ)

જંગલમાં.

Desert (ડેઝર્ટ) જંગલ.
Plain (પ્લેઇન) મેદાન.
Nothing (નથિંગ) કંઇ નહિ.
Grow (ગ્રો) ઉગવું
Are covered (કવર્ડ) ઢંકાયલાં હોય છે.
Sand (સૅન્ડ) રેતી.
Flowers (ફ્લાવર્સ) ફુલો.

But (બટ) શિવાય.
Dry (ડ્રાઇ) સુકી. [ત્યાંસુધી
As far as=જ્યાં સુધી.
Can reach (રીચ) પહોંચી શકે.
Arabia (એરેબિઆ) અર્બસ્તાન.
Countries (કંટ્રીઝ) દેશો.
Rain (રેઇન) વરસાદ.
Falls (ફૉલ્સ) પડે છે.
Clouds (કલાઉડ્ઝ) વાદળાં.
Sky (સ્કાઇ) આકાશ.
Shines (શાઇન્સ) પ્રકાશે છે.
Scorching (સ્કૉર્ચિંગ) ચામડી બાળી નાંખે એવી.
Heat (હીટ) ગરમી.
People (પીપલ) લોકો.
Arabs (ઍરબ્ઝ) આરબો.
Wear (વેર) પહેરે છે.
Loose (લૂસ) જભ્ભા જેવા ખુલાં; ઢીલાં.
Clothes (ક્લોથઝ) કપડાં.
To keep off (કીપ) થી રક્ષણ મેળવવા.
Dotted (ડૉટેડ) ડાઘા પડયા હોય તેમ આવી રહેલા; છુટા છવાયા.
Islands (આયલંડ્ઝ) ટાપુઓ.

Pleasant (પ્લેઝન્ટ) ખુશનુમા; આનંદ આપનારા; રમણીય.

Green (ગ્રીન) લીલાં.

Places (પ્લેઇસિસ) સ્થળો, જગાઓ.

Is found (ફાઉન્ડ) મળી આવે છે.

Generally (જેનરૅલી) ઘણું કરીને

Grass (ગ્રાસ) ઘાસ.

Shady (શેડી) છાંયડાવાળાં.

Palm-trees (પામટ્રીઝ) ખજુરાનાં ઝાડ.

Oasis (ઓયાસિસ) રણમાં કોઈ જગોએ આવેલી ફળદ્રુપ જગા.

Whenever (હ્વેનેવર) જ્યારે જ્યારે.

Animals (ઍનિમલ્સ) પ્રાણીઓ.

Fruit (ફ્રુટ) મેવો.

Shade (શેઇડ) છાંયડો.

Wandering (વૉન્ડરિંગ) ભટકતા.

To set up (સેટ) ઉભા કરવા.

Tents (ટેન્ટ્સ) તંબુઓ.

Live (લિવ) રહેવું.

Houses (હાઉસિસ) ઘરો.

Often (ઑફ્ન) વારંવાર.

To cross (ક્રોસ) પસાર કરવું.

Sandy (સૅન્ડી) રેતાળ.

Flocks (ફ્લૉક્સ) ઢોરોનાં ટોળાં.

Easily (ઇઝીલી) ન્હેલથી.

Can be moved (મૂવ્ડ) ખસેડી. શકાય.

Railways (રેઇલ્-વેઝ) લોઢાની સડક.

To travel (ટ્રૅવેલ) મુસાફરી. [કરવી.

Carriages (કૅરેજિસ) ગાડીઓ.

Sometimes (સમટાઇમ્ઝ) કોઇ કોઇ વખત.

Ride (રાઇડ) ઘોડેસ્વાર થવું.

Horse-back (હૉર્સ-બૅક) ઘોડાની પીઠ.

Sink (સિંક) ફસાઇ પડે છે, (પગ) પેસી જાય છે.

Loose (લૂસ) વેરાઇ જાય છે એવી છુટી.

Ship of the desert (શિપ ઑવ ધી ડેઝર્ટ) અરણ્યનું વહાણુ.

Name (નેઇમ) નામ.

Is given (ગિવન) આપવામાં આવ્યું છે.

Camel (કેમલ) ઉંટ.

Because (બીકોઝ) કારણકે.

Broad (બ્રૉડ) પહોળા.

Without (વિધાઉટ) વગર.

Food (ફુડ) ખોરાક.
Yellow (યલો) પીળી.
Deep blue (ડીપ બ્લૂ) ઘેરૂં ભુરૂં–ઘેરૂં આસમાની.
Party (પાર્ટી) ટોળું;
End (એન્ડ) છેડો.
Journey (જર્નિ) મુસાફરી.
Covered (કવર્ડ) ઢંકાયલો.
Stripped (સ્ટ્રાઇપ્ડ) પટાપટાવાળું
Cloth (ક્લૉથ) કપડું.
Made (મેઇડ) બનાવેલું.
Goat (ગોટ) બકરો.
Hair (હેર) નિમાળા.
Loaded (લોડેડ) લીધેલાં.
Walk (વૉક) મુસાફરી.
Kid (કિડ) બકરીનું બચ્ચું.
Lame (લેઇમ) લંગડું.
Is carrying (કૅરિંગ) લઈ જાય છે. ઉચકી લીધેલું છે.
Arms (આર્મ્સ) હાથ.
Mother (મધર) મા.
By her side (સાઇડ) તેની બાજુએ. [જુઓ.
Notice (નોટિસ) ધ્યાન રાખીને
Bags (બૅગ્ઝ) કોથળીઓ.
Nearest (નીઅરેસ્ટ) છેક પાસેના.

Back (બૅક) પીઠ.
Can carry (કૅરી) ઉંચકી લઇ જઇ શકે છે.
Heavy (હેવી) ભારે; વજનદાર.
Loads (લોડ્ઝ) બોજા.
Proverb (પ્રૉવર્બ) કહેવત.
Straw (સ્ટ્રૉ) ઘાસનું તણખલું.
Breaks (બ્રેક્સ) ભાંગી નાંખે છે.
Government (ગવર્નમેન્ટ) રાજ્ય.
Sultan (સુલ્તાન) રાજા; પાદશાહ.
Turkey (ટર્કિ) તુર્કસ્તાન.
Keep (કીપ) રાખવી.
Peace (પીસ) શાન્તિ.
British Government (બ્રિટિશ ગવર્નમેન્ટ) અંગ્રેજી રાજ્ય.
Does keep (ડઝ) રાખે છે.
India (ઇન્ડિયા) હિંદુસ્તાન.
Fight (ફાઇટ) લડવું.
Carry (કૅરી) લઇ જાય છે.
Guns (ગન્સ) બંદુકો.
Spears (સ્પીઅર્સ) ભાલા.
Wherever (વ્હેરેવર) જ્યાં જ્યાં
Write (રાઇટ) લખો.
About (અબાઉટ) વિષે.
Rewrite (રીરાઇટ) ફરીથી લખો.
Following (ફૉલોઇંગ) નીચે લખેલાં.

Sets (સેટ્સ) જથા-સમૂહો.
Sentence (સેન્ટન્સ) વાક્ય.
Tall (ટૉલ) ઉંચા.
Feathery (ફેધરી) પીછાંવાળાં.
Leaves (લીવ્ઝ) પાંદડાં.
Tops (ટૉપ્સ) મથાળાં.
Trees (ટ્રીઝ) ઝાડો.
Flowers (ફ્લાવર્સ) ફૂલો.
Elephants(એલિફંટ્સ) હાથીઓ.
Weather (વેધર) હવા.
Fine (ફાઇન) ખુશનુમા.
Summer (સમર) ઉન્હાળો.
Shade (શેઇડ) છાંયડો.

Lesson 11.

પાઠ અગિયારમો.

Books (બુક્સ) ચોપડીઓ.
Desks (ડેસ્ક્સ) લખવાની પાટલીઓ.
Things (થિંગ્ઝ) વસ્તુઓ.
Different (ડિફરંટ) જુદી જુદી.
Same (સેઇમ) એકજ.
Ring (રિંગ) વીંટી.
Rubbed (રબ્ડ) ઘસી.
Magician (મૅજિસ્યન) જાદુગર.
Fisherman (ફિશરમેન) માછી.
Catch (કૅચ) પકડવું.
Jackal (જૅકૉલ) શિયાળ.
Deceived (ડીસીવ્ડ) ઠગ્યો.
Got rid (ગૉટરિડ) દૂર કીધી.
Drink (ડ્રિંક) પીવું.
Rest (રેસ્ટ) બાકીનો ભાગ.
Calves (કાવ્ઝ) બચ્ચાં.
Stopped (સ્ટૉપ્ડ) થોભી ગયા. અટકી ગયા.
Behind (બીહાઇન્ડ) પાછળ-પછવાડે.
Twenty (ટ્વેન્ટી) વીસ.
Nails (નેઇલ્સ) નખો.
Ten (ટેન) દસ.
Fingers (ફિંગર્સ) આંગળીઓ.
Toes (ટોઝ) પગની પાની.
Part (પાર્ટ) ભાગ.
North (નોર્થ) ઉત્તર ભાગ.
Godavari (ગોદાવરી) ગોદાવરી (નદી).
South (સાઉથ) દક્ષિણ ભાગ.
River (રિવર) નદી.
Calendar (કૅલેન્ડર) પંચાંગ.
Master (માસ્તર) શિક્ષક.
Day (ડે) તારીખ.
Month (મન્થ) મહિનો; માસ.

Twenty-ninth (ટ્વેન્ટિ-નાઇન્થ) ઓગણત્રીસમી (તારીખ).
April (એપ્રિલ) એપ્રિલ માસ.
To-day (ટુ-ડે) આજે.
Yesterday (યસ્ટરડે) ગઇ કાલે.
Third (થર્ડ) ત્રીજો.
Twenty-eight (ટ્વેન્ટિ-એઇટ) (અઠ્ઠાવીસમી તારીખ)
Fourth (ફોર્થ) ચોથો.
To-morrow (ટુમૉરો) આવતી [કાલે.
Thirtieth (થર્ટિએથ) ત્રીસમી તારીખ.
Last (લાસ્ટ) છેલ્લી.
Day after to-morrow આવતો પરમ દહાડો.
Fifth (ફિફ્થ) પાંચમો.
Next (નેક્સ્ટ) બીજો, તરતનો; પછીનો.
First (ફર્સ્ટ) પહેલી (તારીખ).
May (મે) માસ.
Day of the week (ડે ઑવ ધ ઉવીક) વાર.
Week (ઉવીક) અઠવાડિયું.
Sixth (સિક્સ્થ) છઠ્ઠો.
Monday (મન્ડે) સોમવાર.
Seventh (સેવન્થ) સાતમો.

Sunday (સન્ડે) રવિવાર.
The day before yesterday (યસ્ટર્ડે) ગયે પરમ દિવસે.
Saturday (સૅટર્ડે) શનિવાર.
Sunday (સન્ડે) રવિવાર.
Monday (મન્ડે) સોમવાર.
Tuesday (ટ્યૂઝડે) ભોમવાર. મંગળવાર.
Wednesday (ઉવેન્સડે) બુધવાર
Thursday (થર્સ ડે) ગુરૂવાર, બેસ્પતવાર.
Friday (ફ્રાઇડે) શુક્રવાર.
Saturday (સૅટર્ડે) શનિવાર.
Holidays (હૉલિડેઝ) રજાના દિવસો.
Eight (એઇટ) આઠમો.
Nonsense (નૉનસેન્સ) મુર્ખાઇ ભરેલી. [લીટીઓ.
Rhyme (રાઇમ) પ્રાસવાળી
Solomon Grundy (સૉલોમન ગ્રંડી) માણસનું નામ છે.
(Was) Born (બૉર્ન) જનમ્યો.
Christened (ક્રિસ્યંડ) ખ્રીસ્તી બનાવ્યો, બાપ્તિસમા આપ્યું.
Sickened (સિકન્ડ) માંદો પડયો.
Worse (ઉવર્સ) વધારે ખરાબ તબિયતવાળો.

Died (ડાઇડ) મરણ પામ્યો.
Buried (બેરિડ) દાટવામાં આવ્યો.
End (એન્ડ) છેડો; અંત.
Year (યીઅર) વરસ.
Ninth (નાઇન્થ) નવમો.
Name (નેઇમ) નામ દે.
Tenth (ટેન્થ) દશમો.
January (જૅન્યુઆરી) જાનેવારી.
February (ફેબ્રુઆરી) ફેબરવારી.
March (માર્ચ) માર્ચ.
April (એપ્રિલ) એપ્રિલ.
May (મે) મે.
June (જુન) જુન.
July (જુલાઇ) જુલાઈ.
August (ઑગસ્ટ) આગસ્ટ.
September (સપ્ટેમ્બર) સપ્ટેમ્બર.
October (ઓક્ટોબર) અકટોબર.
November (નવેમ્બર) નવેમ્બર.
December (ડીસેમ્બર) ડીસેમ્બર.
How many days are there in a month? મહિનાના કેટલા દિવસ છે?
Eleventh (ઇલેવન્થ) અગ્યારમો.
Number (નમ્બર) સંખ્યા.
Thirty (થર્ટિ) ત્રીસ.
Thirty one (થર્ટિ વન) એકત્રીસ.
Twenty-eight (ટવેન્ટિ એઇટ) અઠ્ઠાવીસ.
To-gether (ટુ-ગેધર) એક સામટા (ભેળા).
Rest (રેસ્ટ) બાકીના.
Excepting (એકસેપ્ટિંગ) બાદ કરતાં.
Alone (એલોન) એકલો.
Appear (ઍપીયર) દેખાય છે.
Is added (ઍડેડ) ઉમેરવામાં આવે છે.
Each (ઇચ) દરેક.
Leap year (લીપ યીઅર) જે વર્ષને ચારે ભાગતાં શેષ ન રહે તેને "લીપ યીઅર" કહેવામાં આવે છે.
How often (હાઉ ઓફ્‌ન્) કેટલીવાર.
Twelfth (ટવેલ્ફ્થ) બારમો.
Generally (જેનરલિ) ઘણુંખરૂં.
Fourth (ફોર્થ) ચોથું.
Hundred (હંડ્રેડ) સો.
Three hundred and sixty five=ત્રણસેંને પાંસેઠ.
Three hundred and sixty six=ત્રણસેંને છાસેઠ.

Fifty two (ફિફ્ટી ટુ) બાવન
Name (નેઇમ) નામ દો.
Did die (ડાઇ) મરણ પામ્યો.
Make out (મેઇક આઉટ) લખી નાખો.
Next (નેક્સટ) હવે પછીનાં.
Showing (શોઇંગ) બતાવીને.

Lesson 12.

પાઠ ૧૨ મો.

Was caught (વૉઝ કૉટ) પકડવામાં આવી.
Business (બીઝ્નેઝ) કામ.
Lessons (લેસન્સ) પાઠ.
By no means (મીન્સ) કોઇ પણ રીતે નહિ.
Lions (લાયન્સ) સિંહો.
The fish was made into curry=માછલીની કઢી બનાવી.
Brown (બ્રાઉન) બદામી.
Deceive (ડીસીવ) ઠગે છે.
Steal (સ્ટીલ) ચોરી કરે છે.
Older (ઓલ્ડર) વધારે ઘરડા
You will be thirteen then =ત્યારે તમે તેર વરસના થશો.

The Jackal and the Ewesheep.

શિયાળ અને ઘેટીનું બચ્ચું.

Chased (ચેઇસ્ડ) પાછળ લાગ્યું.
Ewe sheep (યૂશીપ) ઘેટી.
Half-dry (હાફ-ડ્રાઇ) અડધું સુકું.
Tank (ટેંક) તળાવ
Stuck (સ્ટક) ચોંટી બેઠું.
Mud (મડ) કાદવ.
Trying (ટ્રાઇંગ) કોશિષ કરતાં.
To follow (ફૉલો) પાછળ લાગ્યું.
Aunt (આન્ટ) કાકી.
Nephew (નેવ્યુ) ભત્રીજો.
Answered (ઍન્સર્ડ) જવાબ દીધો.
Master (માસ્ટર) ધણી.
Shoulder (શોલ્ડર) ખભો.
Forked (ફૉર્ક્ડ) દાંતાવાળી.
Stick (સ્ટિક) લાકડી.
Blow (બ્લો) ઘા.
Will hit (હિટ) ઘા કરશે.
Places (પ્લેઇસિસ) જગા.
Will drag you out=તને ખેંચી કહાડશે.
Drag (ડ્રેગ) ખેંચશે.

Throat (થ્રોટ) ગળું; ગળચી.
Dear (ડીઅર) વહાલા.
Will know (નો) જાણશે.
The biter bit=ખાડો ખોદે તે પડે.
Farmer (ફાર્મર) ખેડૂત.
Story (સ્ટોરિ) વાર્તા.
Using (યુસિંગ) વાપરીને.
Relative pronoun=સંબંધી સર્વનામ
Trader (ટ્રેઇડર) વેપારી.
Bear (બેર) રીંછ.
Afraid (ઍફ્રેઇડ) બીધેલો.
Swords (સોર્ડ્ઝ) તલવારો.
Flies (ફ્લાઇઝ) માખીઓ.
Web (વેબ) જાળું.
Spider (સ્પાઇડર) કરોળિઓ.
Golden (ગોલ્ડન) સોનાનો.

Lesson 13.

પાઠ ૧૩ મો.

Relationship (રિલેશનશિપ્સ) સગપણો.
Table (ટેઇબલ) કોઠો.
Shows (શોઝ) બતાવે છે.
Named (નેઇમ્ડ) નામ દીધેલાં.
Are related (રીલેટેડ) સગપણ ધરાવે છે.
To one another (અનધર) એક બીજા સાથે.
Line (લાઇન) લીટી.
Name (નેઇમ) નામ.
Father (ફાધર) બાપ.
Mother (મધર) મા.
Therefore (ધેરફોર)એ ઉપરથી.
Empress (એમ્પ્રેસ) મહારાણી.
Frederick (ફ્રેડરિક) નામ છે.
Germany(જર્મની)દેશનું નામ છે.
Edward the Seventh એડવર્ડ ધ સેવન્થ) સાતમો એડવર્ડ ઈંગ્લંડનો રાજા.
Son (સન) છોકરો.
Daughter (ડૉટર) છોકરી.
Queen Victoria (ક્વીન વિક્ટોરિઆ) વિક્ટોરિઆ રાણી.
William the second (વિલ્યમ ધ સેકંડ) બીજો વિલ્યમ.
Emperor (એમ્પરર) રાજા.
Queen Alexandra (ક્વીન ઍલેકઝાન્ડ્રા) ઍલેકઝાન્ડ્રા રાણી.
King (કિંગ) રાજા.
Denmark(ડેન્માર્ક)દેશનું નામ છે.

Prince of Wales (પ્રિન્સ ઑફ્ વેલ્સ) ઇગ્લંડના રાજકર્તાનો વડો છોકરો.

Duchess (ડચેસ) ડયુકની નારી-જાતિ, ડયુકએ કિતાબ શાહજાદાથી ઉતરતી પદ્વિના માણસોને આપવામાં આવે છે.

Fife (ફાઇફ) એ પરગણાનું નામ છે.

Grandchildren (ગ્રેન્ડ ચિલડ્રન) છોકરાંના છોકરાં.

Great grand children (ગ્રેઇટ ગ્રૅન્ડ ચિલ્ડ્રન) છોકરાંના છોકરાંનાં છોકરાં.

Great grand mother (ગ્રેઇટ-ગ્રૅન્ડ મધર) માની મા ને તેની મા.

Princess (પ્રિન્સેસ) શાહજાદી.

Duchess's (ડચેસિઝ) ડચેસનો.

Brother (બ્રધર) ભાઇ.

Sister (સિસ્ટર) બેહેન.

Cousins (કઝિન્સ) ભત્રીજા.

Nephew (નેવ્યુ) ભાણેજ.

Uncle (અંકલ) કાકો.

Niece (નીસ) ભાણજી.

Aunt (આન્ટ) કાકી.

Point out (પૉઇન્ટ આઉટ) બતાવો.

Shown (શોન) બતાવેલાં.

Try (ટ્રાઇ) કોશિષ કરો.

Grand father (ગ્રૅન્ડ ફાધર) દાદો. [દાદી.

Grand mother (ગ્રેન્ડ મધર)

Whose (હૂઝ) કોની.

Paragraph (પૅરેગ્રાફ) ફકરો.

Lesson 14.

પાઠ ૧૪ મો.

Drag (ડ્રૅગ) ખેંચી લેવું.

Throat (થ્રોટ) ગળું, ગળચી.

Schoolmasters (સ્કુલમાસ્ટર્સ) નિશાળના શિક્ષકો.

To stand=ઉભા થવું.

To sitdown (સિટ) બેસી જવું.

To write (રાઇટ) લખવું.

To read (રીડ) વાંચવું.

To play (પ્લે) રમવું.

Hunter (હંટર) શિકારી.

To sell (સેલ) વેચવું.

Skin (સ્કિન) ચામડું.

Until (અન્ટિલ) જ્યાં સુધી.

Fisherman (ફિશરમેન) માછી.

Animals (ઍનિમલ્સ) પ્રાણીઓ.

Coffee (કૉફી) બુન્દ.

Mine (માઇન) મારી.
Yours (યોર્સ) તમારી.
Theirs (ધેર્સ) તેઓની.
Pink (પિંક) ગુલાબી રંગનો.
Dress (ડ્રેસ) પોશાક.
Hers (હર્સ) તેણીનો.
Mine yours hers અને theirs એ my your, her, their નાં બીજા રૂપો છે. એ નામની પછી આવે છે. my વિગેરે નામની પહેલાં આવે છે.
A Geometry Lesson (એ જીઓમેટ્રિ લેસન) ભૂમિતિનો પાઠ.
Following (ફૉલોઇંગ) નીચેનો.
Second (સેકંડ) બીજું.
Form (ફોર્મ) વર્ગ.
High school (હાઇસ્કુલ) જે નિશાળમાં ઉંચા ધોરણ સુધી શિખવવામાં આવે છે એવી નિશાળ.
Drew (ડ્રુ) ચિતર્યો.
Black board (બ્લૅકબોર્ડ) કાળું પાટીયું. (લખવાનું)
Square (સ્કવેર) ચોરસ (આકૃતિ)
Are called (કૉલ્ડ) કહેવાય છે.
Sides (સાઇડઝ) બાજુઓ.
Equal (ઇકિવલ) સરખી
Long (લૉંગ) લાંબી.

Corners (કોનર્સ) ખૂણા.
Right angles (રાઇટઍંગલ્સ) કાટખૂણા.
Form (ફૉર્મ) બનાવે છે; કરે છે.
How many (હાઉમેની) કેટલા.
Sir (સર) સાહેબ.
Straight (સ્ટ્રેઇટ) સીધી.
School room (સ્કૂલરૂમ) નિશાળનો ઓરડો.
Showed (શોડ) બતાવી.
Between (બિટવિન) વચ્ચે.
Floor (ફ્લોર) નીચેની જમીન.
Walls (ઉવૅાલ્સ) દિવાલો.
Edges (એજિસ) કોરણો.
Covers (કવર્સ) પડદા.
Leaves (લીવ્ઝ) પાનાં.
Draw (ડ્રા) દોરો.
Inch (ઇન્ચ) ફુટનો બારમો ભાગ.
Four times as large as= ચોગણો ભાગ.
Quarter (કવૅાર્ટર) ચોથો ભાગ; પા ભાગ.
Am whitening(ઉવ્હાઇટનિંગ) સપેત બનાવું છું.
Chalk (ચૅાક) લખવાનો સપેતો; ચાક.

May blacken(બ્લેકન)કાળો કરો.
Pencils (પેન્સિલ્સ) સીસાપેન.
Upright (અપરાઇટ) ઉભા.
Dividing (ડીવાઇડિંગ) ભાગ પાડીને.
Parts (પાર્ટસ) ભાગો.
Middle (મિડલ) વચલું.
Point (પોઇન્ટ) બિન્દુ.
Horizontal (હૅરિઝૉન્ટલ)આડી.
Through (થ્રૂ) માંથી.
Is divided (ઇઝ ડિવાઇડેડ) ના ભાગ થાય છે.
Whiten (હ્વાઇટન) સપેત કરવું.
Small (સ્મૉલ) નાનો.
Right-hand (રાઇટ હૅન્ડ) જમણા હાથ તરફનો.
Top (ટૅાપ) ઉપરનો.
Corner (કોર્નર) ખુણો.
Larger (લાર્જર) વધારે મોટો.
Bottom (બૉટમ) નીચેનો.
Left-hand (લૅફ્ટ હૅન્ડ) ડાબા હાથ તરફનો.
Angle (ઍંગલ) ખુણો.
Drawings (ડ્રૉઇંગ્સ) આકૃતિઓ કાઢવી તે.

Quarter (ક્વૉર્ટર) પા ભાગ.
Triangles (ટ્રાયંગલ્સ) ત્રિકોણો.
Beginning (બિગિનિંગ) શરૂ કરીને.
Numbered (નમ્બર્ડ) (તેના) ઉપર આંકડા માંડયા.
Blacken (બ્લૅકન) કાળા કરવા.
Whose (હૂઝ) કોની.
Slates (સ્લેઇટ)સ્લેઇટ-પત્થરપાટી.
Coat (કોટ) ડગલો.
To draw (ડ્રૉ) ચિતરવું.
Next (નેક્સ્ટ) ત્યાર પછી.
Colour (કલર) રંગ.
Answering (ઍન્સરિંગ) જવાબ દઇને.
Questions (ક્વેશ્ચન્સ) સવાલો.
Top (ટૅાપ) મથાળું; ઉપલો ભાગ.
Desk (ડેસ્ક) લખવાની પાટલી.
Covers (કવર્સ) ઢાંકે.
Room (રૂમ) ઓરડો.
Door (ડોર) બારણું.
High (હાઇ) ઉંચું.

Lesson 15.

પાઠ ૧૫ મો.

Ever (એવર) કદી.

Deceive (ડિસીવ) ઠગવું.
Industrious (ઈન્ડસ્ટ્રિઅસ) ઉદ્યોગી.
Never (નેવર) કદી નહિ.
Wings (ઉવિંગ્સ) પાંખો.
No (નો) કોઇ નહિ.
Wondered (ઉવન્ડર્ડ) આશ્ચર્ય પામ્યો.
Did think (ડિડ થિંક) વિચાર્યું.
Beautiful (બ્યૂટિફુલ) ખુબસુરત; સુંદર.
Was pleased (ઉવૉઝ પ્લીઝડ) ખુશ થયો.
Flies (ફ્લાઇઝ) માખીઓ.
Had hoped (હૉપ્ડ) આશા રાખી હતી.
To get (ગેટ) મેળવવું.
(So) much (મચ્) એટલા બધા.
It is reported of (રિપોર્ટેડ) વિષે કહેવામાં આવ્યું છે.
Brought (બ્રૉટ) લઈ આવ્યો.
Begged (બેગ્ડ) વિનંતી કીધી.
Was christened (ઉવૉઝ ક્રિશ્ચન્ડ) ખ્રીસ્તી બનાવવામાં આવ્યો; બાપ્તીસ્મા આપવામાં આવ્યું.
Idle (આઇડલ) સુસ્ત.
Give pain (ગિવ પેઇન) પીડા આપે છે.
Are hurt (આર હર્ટ) નું મન દુખાય છે.
Deceitful (ડિસીટફૂલ) ઠગનારા દગાખોર.
Felt (ફેલ્ટ) ને લાગ્યું.
Pain (પેઇન) દરદ.
Was hurt (હર્ટ) ઇજા થઇ.
Stick (સ્ટિક) લાકડી.
Hit (હિટ) વાગી.
Places (પ્લેઇસિસ) જગા.
Unkind(અન્કાઇન્ડ) અળખામણો.
Different (ડિફરંટ) જુદું.
Blow (બ્લો) ઝપાટો.
Dragged out (ડ્રેગ્ડ આઉટ) ખેંચી કાઢયો.
Mud (મડ) કાદવ.
Throat (થ્રોટ) ગળું; ગળચી.
Deceives (ડિસીવ્ઝ) ઠગે છે.
Ways (ઉવેઇઝ) રીતો.
Although (ઓલધો) અગરજો.
It was all in vain=તે તદ્દન ફોકટ–મિથ્યા હતું.
Home (હોમ) ઘેર.
Tried (ટ્રાઇડ) કોશિષ કીધી.

To kill (કિલ) મારી નાંખવાને.
Bear (બેર) રીંછ.
Almost (ઓલમોસ્ટ) લગભગ.
Killed (કિલ્ડ) મારી નાંખ્યો.
Rhyme (રાઇમ) કવિતાનો પ્રાસ.
Nonsense (નૉન્સેન્સ) દમ વગરનો.
Useful (યૂસફુલ) ઉપયોગી.
Days of the week (ડવીક) અઠવાડિયાના વારો.

Dirty Jim.

ગંદો જીમ.

Is reported (રિપોર્ટેડ) કહેવાયલું છે.
Of him=તેને વિષે.
Lasting (લાસ્ટિંગ) લાંબો વખત પહોંચે એવી.
Disgrace (ડિસગ્રેઇસ) ફજેતી; બેઆબરૂ.
Hands (હૅન્ડઝ) હાથો.
At all (ઍટ ઑાલ) જરાપણ.
Clean (કલીન) સ્વચ્છ; સાફસુફ.
Face (ફેઇસ) મોહું.
Friends (ફ્રેન્ડઝ) મિત્રો.
Were hurt (હર્ટ) ને માઠું લાગતું હતું.
Dirt (ડર્ટ) મેલ.
Often (ઑાફન) વારંવાર.
Quite (કવાઇટ) તદ્દન.
In vain (વેઇન) ફોગટ.
Dirty (ડર્ટિ) મેલો; ગંદો.
Fit (ફિટ) લાયક.
Never was fit to be seen =જોવો ગમે નહિ.
Pain (પેઇન) દુ:ખ.
Complain (કમ્પ્લેઇન) ફરિયાદ કરતા–બબડતા.
Clothes (કલોથઝ) કપડાં.
Survey (સર્વે) તપાસવા.
Indolent (ઇન્ડોલન્ટ) સુસ્ત.
Mind (માઇન્ડ) મન.
Pleasure (પ્લેઝર) મઝા.
Tidy (ટાઇડી) સ્વચ્છ.
Wholesome (હોલસમ) લાયકનો.
Array (એરે) પોશાક.
Idle (આઇડલ) સુસ્ત.
Bad (બૅડ) ખરાબ.
Lad (લૅડ) છોકરો.
May love (લવ) ચાહે.
To be sure (સ્યૂર) બેશક.
Decent (ડીસન્ટ) સારા દેખાય એવા.

Although (ઓલધો) અગરજો.
Ever (એવર) હમેશાં.
Poor (પૂઅર) ગરીબ.
Ever so poor=ગમે તેટલાબી ગરીબ.
Verses (વર્સિસ) કવિતાની લીટીઓ.
Prose (પ્રોઝ) ગદ્ય
Altering (ઑલ્ટરિંગ) બદલીને.
Order (ઓર્ડર) નિયમ; અનુક્રમ.
Think (થિંક) ધારો.
Necessary (નેસેસરી) જરૂરના.

Lesson 16.

પાઠ ૧૬ મો.

Since (સિન્સ) તે કારણથી.
Never (નેવર) કદિ નહિ.
Bathed (બેધ્ડ) નહાતો.
To try (ટ્રાઇ) કોશિષ કરવી.
Left (લેફ્ટ) રહેવા દેતા.
Children (ચિલ્ડ્રન) છોકરાં.
If they can help it=જો તેઓથી બનતું હોય તો.
Jackal (જૅકાલ) શિયાળ.
As well as (ઍઝ ઉવેલ ઍઝ) તેમજ.
Ewe (યૂ) ઘેટી.
Was stuck (સ્ટક) ચોંટી બેઠી.
Mud (મડ) કાદવ.
Body (બૉડિ) શરીર.
Emperor (એમ્પરર) શાહજાદો.
Germany (જર્મની) યૂરોપમાં એક દેશ છે.
Prince of wales (પ્રિન્સ ઑવ ઉવેલ્સ) ઇંગ્લંડના રાજ્યકર્તાનો વડો દીકરો.
Grandson (ગ્રૅન્ડસન) પૌત્ર.
Number (નમ્બર) સંખ્યા.
Leap year (લીપ યીઅર) જે વર્ષમાં ફેબ્રુઆરી માસના ઓગણત્રીસ દિવસ હોય તે વર્ષ.
Must add (ઍડ) ઉમેરવા જોઇએ.
Three hundred and sixty five (થ્રી હન્ડ્રેડ ઍન્ડ સિક્સટિ ફાઇવ) ત્રણસો પાંસેટ.
People (પીપલ) લોકો.
Animals (ઍનિમલ્સ) પ્રાણીઓ.
Deceit (ડિસીટ) ઠગબાજી.
Wash (ઉવૉશ) નહાય છે.
Themselves (થેમ્સેલ્વઝ) પોતાની મેળે.
Cleverer (ક્લેવરર) વધારે હુશીઆર.

Deceive (ડિસીવ) ઠગે છે.
Milkmaid (મિલ્કમેઇડ) દુધ વેચનારી.
Seated herself (સીટેડ) પોતાની મેળે બેઠી.
Stool (સ્ટુલ) માંચી.
Milked (મિલ્કડ) દોહી.
Ground (ગ્રાઉન્ડ) જમીન.
Trouble (ટ્રબલ) મહેનત આપવી.
Felt sure (ફેલ્ટ સ્યૂર) ખાતરી થઇ.
Was sure (વૉઝ સ્યૂર)–ને ખાતરી હતી.
Whispered (વ્હિસ્પર્ડ) કાનમાં કહ્યું; ધીમેથી કહ્યું.
Rhyme (રાઇમ) કવિતા.
Answer (ઍન્સર) જવાબ.
Riddle (રિડલ) ઓખાણું.
Egg (ઍગ) ઈંડું; એદું.

The Hare with many friends.

ઘણા દોસ્તદારો સાથે એક સસલું.

Kind (કાઇન્ડ) માયાળુ.
Gentle (જેન્ટલ) અસીલ; નરમ સ્વભાવનું.
If you are in trouble= જો તમારા ઉપર કંઇ દુ:ખ આવી પડે.
Will help (વિલ હેલ્પ) મદદ કરીશું.
Hunters (હંટર્સ) શિકારીઓ.
Chase (ચેઇઝ) શિકાર કરવો.
Hare (હેર) સસલું.
Close (ક્લોઝ) નજીક.
Behind (બિહાઇન્ડ) પછવાડે.
Horse (હૉર્સ) ઘોડો.
Trouble (ટ્રબલ) સંકટ.
Please (પ્લીઝ) મહેરબાની કરો.
Back (બૅક) પીઠ.
Carry (કૅરી) લઇ જાઓ.
Far away (ફાર અવે) ઘણે દૂર.
Cruel (ક્રૂઅલ) ઘાતકી; ક્રૂર.
Master (માસ્ટર) શેઠ.
Ask (આસ્ક) પુછ.
Cow (કાઉ) ગાય.
Danger (ડેઇન્જર) ભય.
Drive away (ડ્રાઇવ અવે) હાંકી કાઢ.
Horns (હૉર્નસ) સીંગડાં.
To be milked (મિલ્કડ) દોવડાવવા.
Goat (ગોટ) બકરો.

Between (બિટવીન) વચ્ચે.
Hounds (હાઉન્ડઝ) શિકારી કૂતરાઓ.
To protect (પ્રોટેક્ટ) રક્ષણ કરવું.
Perhaps (પરહેપ્સ) કદાચને.
Step (સ્ટેપ) પગલું મુકું.
Sharp (શાર્પ) તીણી.
Hoofs (હુફ્સ) ખરીઓ.
Hurt (હર્ટ) ઇજા કરવી.
Sheep (શીપ) ઘેટું
Answered (ઍન્સર્ડ) જવાબ આપ્યો.
Angry (ઍન્ગ્રિ) ગુસ્સે.
Ran off (રૅન ઑફ) દોડી ગઇ.
Quickly (ક્વિક્લિ) ઝડપથી.
Alas (ઍલાસ) અફસોસ.
Thought (થૉટ) વિચાર્યું.
After all (આફ્ટર ઑલ)આખરે.
Trust (ટ્રસ્ટ) વિશ્વાસ રાખવો.
Early in the morning=છેક સવારમાં.
Bathe (બેઇધ) ન્હાવું.
Week (વીક) અઠવાડિયું.
Add (ઍડ્) ઉમેરવા.
School masters (સ્કૂલ માસ્ટર્સ) નિશાળના શિક્ષક.

Lesson 17.

પાઠ ૧૭ મો.

Have bitten (હેવ બિટન) કરડયાં છે.
Traders (ટ્રેઇડર્સ) વેપારીઓ.
Found (ફાઉન્ડ) ને માલમ પડયું.
Alive (ઍલાઇવ) જીવતાં.
Forest (ફૉરેસ્ટ) જંગલ.
Had drawn (હૅડ ડ્રૉન) દોર્યો હતો.
Square (સ્કવેર) ચોરસ.
Inches (ઇન્ચિઝ) તસુઓ.
Had trusted (હૅડ ટ્રસ્ટેડ) વિશ્વાસ રાખ્યો હતો.
In vain (ઇન્ વેઇન) ફોગટ.
Wearing (વેરિંગ) પ્હેરતો.
Clothes (ક્લોધઝ) કપડા.

The Clever Cooly.

હોંશિયાર કોળી (મજૂર.)

Certain (સર્ટન) ચોક્સ.
Cooly (કૂલી) કોળી (મજૂર).
Agreed (ઍગ્રીડ) કબુલ કીધું.
Farmer (ફાર્મર) ખેડુત.
Dig (ડીગ્) ખોદવું.
Well (વેલ) કૂઓ.

Sum (સમ) રકમ.
Money (મનિ) પૈસા.
Dug (ડગ્) ખોદયું. [નાખ્યો.
Dug down (ડગ્ ડાઉન) ખોદી
About (ઍબાઉટ) લગભગ.
Early (અર્લિ) વહેલો.
Had fallen in (હૅડ ફૉલન્ ઇન્) અંદર ફસાઇ પડી હતી.
Hole (હોલ) ખાડો.
Half full (હાફ-ફુલ) અડધો ભરાઇ ગયલો.
Earth (અર્થ) મટોડી.
Business (બીઝ્નેસ) કામ.
Said he to himself–તેણે પોતાના મનમાં વિચાર કીધો.
Crowbar (ક્રોબાર) નરાજ.
Upper cloth (અપર કલૉથ) ઉપલું વસ્ત્ર; પીછોડી.
Lay down (લે ડાઉન) સૂઇ ગયો.
Lying (લાઇંગ) પડેલાં.
Had been buried (હેડ્ બિન બેરિડ) દટાઇ ગયો હતો.
Neighbours (નેઇબર્સ) પાડોશીઓ.
Asked (આસ્કડ) વિનંતી કીધી.
Almost (ઑલમૉસ્ટ) લગભગ.

Were astonished (ઉવેર ઍસ્ટૉનિશ્ડ) આશ્ચર્ય પામ્યા.
Towards (ટોઅર્ડ્ઝ) તરફ.
Thank (થૅન્ક) ઉપકાર માનું છું.
Kindness(કાઇન્ડનેસ)મેહેરબાની.
Digging out:(ડિગિંગ આઉટ. ખોદાવીને બહાર કાઢી નાખવી.
Head-ache (હેડ-એઇક) માથાનો દુ:ખાવો; માથાનું દરદ.
I am now better=હવે મારી તબિયત ઠીક છે.
Trick (ટ્રિક) યુક્તિ; તદબીર-લુચ્ચાઇ.
Laughed (લાફ્ડ) હસી પડયા.
Cleverness (ક્લેવરનેસ) હોંશિયારી.
Thank you, Sir (થૅંક યૂ સર) તમારો ઉપકાર માનું છું, સાહેબ.
Rewrite (રીરાઇટ) ફરીથી લખો.
Paragraphs(પૅરગ્રૅફ્સ)ફકરાઓ.
Present Tense (પ્રેઝંટ ટેન્સ) વર્તમાન કાળ.
Remember (રિમેમ્બર) યાદ રાખો.
Perfect(પરફેક્ટ)પૂર્ણ વર્તમાનકાળ.

Lesson 18.

પાઠ ૧૮ મો.

Wherever (વ્હેરેવર) જ્યાં જ્યાં.
Straight (સ્ટ્રેઇટ) સીધી.
Houses (હાઉસિસ) ઘરો.
Everywhere (એવ્રિવ્હેર) દરેક ઠેકાણે.
Can be divided (ડિવાઇડેડ) –ના ભાગ થઇ શકે.
Equal (ઇકવલ) સરખા.
Triangles (ટ્રાયંગલ્સ) ત્રિકોણો.
Wynken (વિંકન) આંખ (રૂપક)
Nod (નૉડ) માથું (રૂપક).
Sailed off (સેઇલ્ડ ઑફ) ઝોલાં ખાતાં હતાં.
Wooden shoe (વુડ્ન શૂ) ઘોડીયું
River (રિવર) નદી (રૂપક) વિસ્તાર.
Crystal (ક્રિસ્ટૅલ) બિલોરી–સ્વચ્છ; નિર્મળ.
Light (લાઇટ) પ્રકાશ.
Dew (ડ્યૂ) ઓસ.
To fish (ફિશ) માછલી પકડવી.
Herring (હેરિંગ) એક જાતની માછલી; (આંખને માટે રૂપક).
Beautiful (બ્યૂટિફુલ) ખુબસુરત; સુંદર.
Nets (નેટ્સ) જાળો. (રૂપક)
Silver (સિલ્વર) રૂપું.
Gold (ગોલ્ડ) સોનું.
Sang (સૅન્ગ) ગાયું.
Song (સૉન્ગ) ગાયન–ગીત.
Rocked (રૉક્ડ) ઘોડીયામાં હીંચકા ખાતા હતા.
Wind (વિન્ડ) પવન.
Sped (સ્પેડ) આગળ મદદ આપતો હતો.
Ruffled (રફ્લ્ડ) હલાવતો.
Waves (વેઇવ્ઝ) મોજાં.
Stars (સ્ટાર્સ) તારાઓ.
Afraid (અૅફ્રેઇડ) ગભરાયલા.
Cried (ક્રાઇડ) બૂમ પાડી (રૂપક).
Fisherman (ફિશરમૅન) માછી.
Threw (થ્રૂ) નાંખી.
Twinkling (ટિવન્કલિંગ) ઝબકારા મારતું.
Foam (ફોમ) ફીણ.
Sky (સ્કાઇ) આકાશ; ખુલ્લી જગા.
Bringing (બ્રિગિંગ) લાવીને.
Pretty (પ્રિટિ) સુંદર.
Sail (સેઇલ) સઢ.
Folks (ફોક્સ) માણસો.

Thought (થૉટ) વિચાર્યું—ને લાગ્યું.
Dream (ડ્રીમ) સ્વપ્નું.
Dreamed (ડ્રીમ્ડ) સ્વપ્નું આવ્યું.
Wonderful (ઉવન્ડરફુલ) આશ્ચર્યકારક.
Sights (સાઇટસ) દેખાવો.
Misty (મિસ્ટિ) ધુમસવાળો.
Sentences (સેન્ટેન્સિસ) વાક્યો.
Answering (ઍન્સરિંગ) જવાબ દઇને.
Questions (કવેશ્ચન્ઝ) સવાલો, પ્રશ્નો.
Complete (કમ્પ્લીટ) પૂરૂં કરવું.
Following (ફૉલોઇંગ) નીચે લખેલા.
Neighbours(નેઇબર્સ)પાડોશીઓ
To-morrow (ટુ મૉરો) આવતી કાલે.

Lesson 19.

પાઠ ૧૯ મો.

Blacken (બ્લૅકન) કાળું કરવું.
To dig out (ડિગ્ આઉટ) ખોદી કાઢવો.
Cooly (કૂલિ) કોળી (મજુર).
Tried (ટ્રાઇડ) કોશિષ કરી.
Deceive (ડિસીવ) ઠગવું.
Because (બિકૉઝ) કારણકે.
Whispered (હ્વિસપર્ડ)કાનમાં કહ્યું; ધીમેથી કહ્યું.
Was buried (ઉવૉઝ બેરિડ) દટાઇ ગયો હતો.
Idle (આઇડલ) સુસ્ત; આળસુ.
Dreamed (ડ્રિમ્ડ) સ્વપ્નું આવ્યું.
Really (રીઅલિ) ખરૂં જોતાં.
Happy (હૅપી) આનંદમાં; મઝામાં.
Whether (ઉવેધર) નહીં.
To laugh (લાફ) હસવું.
Angry (ઍન્ગ્રિ) ગુસ્સે.
Pleased (પ્લીઝડ) આનંદમાં; ખુશાલીમાં.
Dead (ડેડ) મરી ગયલો.
Alive (ઍલાઇવ) જીવતો.
Turned over (ટર્નડ) ઉથલાવી નાંખ્યો. [એકંદર જોતાં.
After all (આફ્ટર ઑલ)
Was killed (કિલ્ડ)મારી નાંખ્યું.
Forest (ફૉરેસ્ટ) જંગલ.
Triangle (ટ્રાયંગલ) ત્રિકોણ.

A Great Ball.

એક મોટો દડો.

Ball (બૉલ) દડો.
Most (મોસ્ટ) ઘણા.
Boys (બૉઇઝ) છોકરાઓ.
Girls (ગર્લ્સ) છોકરીઓ.
Know (નો) જાણે છે.
Earth (અર્થ) પૃથ્વી.
Round (રાઉન્ડ) ગોળ.
Moon (મૂન) ચંદ્રમા.
Often (ઑફન) વારંવાર.
Never (નેવર) કદી નહીં.
Themselves(ધેમસેલ્વ્ઝ) તેઓને.
Land (લૅન્ડ) જમીન.
Sea (સી) દરિઓ.
Always (ઑલ્વેઝ) હંમેશા.
Seems (સીમ્સ) દેખાય છે.
Flat (ફ્લૅટ) ચપટી.
Except (એક્સેપ્ટ) શિવાય.
Hills (હિલ્સ) ટેકરીઓ.
Sea-shore (સીશોર) દરિયા કીનારો.
High (હાઇ) ઉંચી.
Cliff (કિલફ) ટેકરી.
Looking (લુકિંગ) જોતાં.
Far below (ફાર બિલો) ઘણું નીચે.

Boats (બોટસ) હોડીઓ.
Ships (શીપ્સ) વહાણો.
Sailing (સેઇલિંગ) હંકારતાં.
Looks (લુક્સ) દેખાય છે.
Sheet (શીટ) ચાદર.
To meet (મીટ) મળવું; એકઠું થવું.
Curved (કર્વ્ડ) વાંકી વળેલી.
Line (લાઇન) લીટી.
Is called (કૉલ્ડ) કહેવાય છે.
Horizon (હૉરાઇઝન) દ્રષ્ટિ મર્યાદા.
Below (બિલો) નીચે.
Less (લેસ) વધારે ઓછું.
Did=Saw.
Steamer (સ્ટીમર) આગબોટ.
Is out of sight=દેખાતીબંધ પડી છે, નજરે પડતી નથી.
Has gone away=ચાલી ગઇ છે.
People (પિપલ) લોકો.
Top (ટૉપ) મથાળું; શિખર.
Still (સ્ટિલ) હજુ પણ.
Why (ઉવ્હાઇ) શા માટે.
Part (પાર્ટ) ભાગ.
Between (બિટવીન) વચ્ચે.
Something (સમથિંગ) કંઇક.
About (એબાઉટ) વિષે.

Shape (શેઇપ) આકૃતિ.
Is rounded (રાઉન્ડેડ) ગોળ વાળેલો છે.
Low (લો) નીચી.
Beyond (બિયૉન્ડ)ની પેલી તરફ.
Ourselves (અવરસેલ્વ્ઝ)આપણે પોતાને (માટે).
Is found (ઇઝ ફાઉન્ડ) માલમ પડે છે.
Same (સેઇમ) તેનો તેજ.
Shows (શોઝ) બતાવે છે.
Must be (મસ્ટ બી) હોવી જોઇએ.
Huge (હ્યુજ) મોટો.
Right angles (રાઇટ ઍંગલ્સ) કાટખૂણા.

Lesson 20.

પાઠ ૨૦ મો.

Loaf (લોફ) રોટલી.
Child (ચાઇલ્ડ) છોકરૂં.
Axe (ઍક્સ) કુહાડો.
Thought (થૉટ) વિચાર્યું.
He would not be seen= તેને (મને) કોઇ જોશે નહીં.
Farmer (ફાર્મર) ખેડુત.
Dreamt (ડ્રેમ્ટ) સ્વપ્નું આવ્યું.
Catch (કૅચ્) પકડવું.
Hoped (હોપ્ડ) આશા રાખી.
Should divide (શુડ્ ડિવાઇડ) ભાગ કરીએ.
Dug (ડગ) ખોદ્યું.
Thinking (થિન્કિંગ) વિચારીને.
Rocked (રૉક્ડ) ઘોડિયામાં હીંચકા ખાધા.
Hoping (હોપિંગ) આશા રાખીને.
Was buried (બેરિડ) દટાઇ ગયો.
During (ડ્યુરિંગ) દરમ્યાન.
Were digging (વ્હેર ડિગિંગ) ખોદતા હતા.
Was lying down (લાઇંગ ડાઉન) સુઇ રહ્યો હતો.
Away from home=ઘરની બહાર.
You stay away from school=તમે નિશાળે આવતા નથી.
Sick (સિક) માંદા.

Odysseus and the Cyclops.

ઑડિસસ અને સાઇક્લૉપ્સ.

Odysseus (ઑડિસસ) 'યુલિસિસ"નું ગ્રીક ભાષાનું નામ.

એ ઉપરથી હોમરના મહા કવિએ "ઑડિસિ" નામનું વીરચરિત્ર કાવ્ય રચ્યું.

Cyclops (સાઇક્લૉપ્સ) એક આંખવાળા રાક્ષસો [વખત.

Once upon a time=એક

Brave (બ્રેઇવ) બહાદુર.

Cunning (કનિંગ) લુચ્ચો.

Named (નેઇમ્ડ) નામનો.

Blind (બ્લાઇન્ડ) આંધળો.

Poet (પોએટ) કવિ.

Greece (ગ્રીસ) યૂરોપ ખંડમાં એક દેશ છે.

Thousand (થાઉઝંડ) હજાર.

About three thousand years ago=ત્રણ હજાર વરસ [ઉપર

Wrote (રોટ) લખ્યું.

Long (લૉન્ગ) લાંબુ.

Poem (પોએમ) કાવ્ય.

Wandered (વૉન્ડર્ડ) ભટકતો.

Island (આઇલંડ) ટાપુ.

Ithaca (આઇથકા) એક બેટનું નામ છે.

During (ડ્યુરિંગ) દરમ્યાન.

Wanderings (ઉવૉન્ડરિંગ્સ) ભટકતા ફરવું તે.

Adventures (ઍડ્વેન્ચર્સ)પરાક્રમો.

One-eyed (ઉવન આઇડ) એક આંખવાળાં.

Giants (જાયંટસ) રાક્ષસો.

Cruel (ક્રૂઅલ) ક્રૂર.

Lived (લિવ્ડ) રહેતા હતા.

Far off (ફાર ઑફ) ઘણે દૂરનો.

Tall (ટૉલ) ઉંચા.

Trees (ટ્રીઝ) ઝાડો.

Round (રાઉન્ડ) ગોળ.

Eye (આઇ) આંખ.

Middle (મિડલ્) વચલો ભાગ; મધ્યભાગ.

Forehead (ફૉરહેડ) કપાળ.

Kept (કેપ્ટ) પાળતા.

Fed (ફેડ) ચરતા.

Fields (ફીલ્ડ્ઝ) ખેતરો.

Were driven (ઉવેર ડ્રિવન) હાંકી લાવતા.

Night (નાઇટ) રાત.

Caves (કેઇવ્ઝ) ગુફાઓ.

Lived (લિવ્ડ) રહેતા હતા.

Crew (ક્રૂ) ખારવા.

Got out (ગૉટ્ આઉટ) બહાર નીકળ્યા.

Lay down (લે ડાઉન)સૂઈ ગયા.

Seashore (સીશોર) દરિયા કિનારો.
Slept (સ્લેપ્ટ) ઉંઘી ગયા.
Early (અર્લિ) વહેલાં. [દિવસે.
Next day (નેકસ્ટડે) બીજે
Skin (સ્કિન) પખાલ.
Wine (ઉવાઇન) દારૂ.
Bag (બૅગ) કોથળો.
Inland (ઇન્લંડ) (ટાપુના) અંદરના ભાગમાં.
Until (અન્ટિલ) જ્યાં સુધી.
Was away from home= બહાર નિકળી ગયો હતો.
Feeding (ફીડિંગ) ચરાવવાને.
Sheep (શીપ) ઘેટાં.
Sailors (સેઇલર્સ) ખારવા.
Presses (પ્રેસિસ) દાબવાના સંચા
Filled (ફિલ્ડ) ભરેલા.
Cheese (ચીઝ) પનીર.
Vessels (વેસલ્સ) વાસણો.
Full of milk (ફુલ ઑફ મિલ્ક) દૂધથી ભરેલાં.
Covered (કવર્ડ) ઢંકાયલા. ઉપર તરી આવેલી.
Cream (ક્રીમ) મલાઇ; તારી.
Number (નમ્બર) સંખ્યા.
Pens (પેન્સ) ઘેટાં વગેરે બાંધવાની જગા; કહોડ.
A numbers of pens=પુષ્કળ સંખ્યાબંધ કહોડો.
Lambs (લૅમ્ઝ) ઘેટાંનાં બચ્ચાં.
Kids (કિડઝ) બકરીનાં બચ્ચાં.
Begged (બેગ્ડ) વિનંતી કીધી.
Listen (લિસન) ધ્યાન દઇ સાંભળવું.
Wait (ઉવેઇટ) રાહ જોવી.
Towards (ટોઅર્ડ્ઝ) તરફ.
Sunset (સન્સેટ) સૂર્યાસ્ત.
Towards sunset=સૂર્યાસ્ત વખતે.
Polyphemus (પૉલિફિમસ) રાક્ષસનું નામ.
Carrying (કૅરીંગ) લઇ જઇને.
Carrying (કૅરીંગ) ઉંચકી લઇને.
Shoulder (શોલ્ડર) ખભો.
Dry (ડ્રાઇ) સુકી.
Sticks (સ્ટિક્સ) લાકડીઓ.
Log (લૉગ) ગાંઠ (લાકડાની.)
Wood (ઉવુડ) લાકડું.
Threw down (થ્રૂ ડાઉન) ફેંકી દીધા.
Loud (લાઉડ) મોટો.

Noise (નૉઇઝ) અવાજ.
Were astonished (ઍસ્ટૉનિસ્ડ) આશ્ચર્ય પામ્યા.
Huge (હ્યુજ) ઘણા મોટા કદનો.
Were frightened (ઉવેર ફ્રાઇટન્ડ) ગભરાયા.
Hid (હિડ) સંતાઈ ગયા.
Inner (ઇનર) અંદરનો.
Part (પાર્ટ) ભાગ.
Hoping (હોપિંગ) આશા રાખીને.
They would not be seen= તેઓને (અમને) કોઇ જોશે નહીં.
Shut up (શટ અપ) બંધ કરી દીધો.
Doorway (ડોરઉવે) માર્ગ (અંદર જવા આવવાનો.)
Stone (સ્ટોન) પત્થર.
Milked (મિલ્ક્ડ) દોહી.
Ewes (યૂઝ) ઘેટિઓ.
Goats (ગોટસ) બકરીઓ.
Lit (લિટ) સળગાવ્યો.
Fire (ફાયર) દેવતા.
Burned (બર્ન્ડ) બળ્યો.
Brightly (બ્રાઇટ્લિ) ચકચકિત રીતે.
Spied (સ્પાઇડ) દીઠા.
Strangers (સ્ટ્રેઇન્જર્સ) અજાણ્યા માણસો.
Had been driven (ડ્રિવન) ઘસડાઇ આવ્યા હતા.
Storm (સ્ટૉર્મ) તોફાન.
Answer (ઍન્સર) જવાબ દેવો.
Leapt (લેપ્ટ) ચઢી ગયો.
Took hold of (ટુક હોલ્ડ ઑફ) પકડી લીધા.
Legs (લેગ્ઝ) ટાંટિયા–પગ.
Dashed (ડૅશ્ડ) અફાળી નાંખ્યા.
Heads (હેડ્ઝ) માથાં.
Ground (ગ્રાઉન્ડ) જમીન.
Cut (કટ) કાપી નાંખ્યા.
Pieces (પીસિસ) કકડા–ટુકડા.
Ate (એઈટ) ખાધા,
Stretched himself (સ્ટ્રેચ્ડ) પોતાની મેળે લાંબો સોટ થઇને પડયો.
Floor (ફ્લોર) જમીન.
Sleep (સ્લીપ) ઉંઘવું.
You may be sure (યૂ મે બી સ્યૂર) તમે ખાતરી રાખજો.
Afraid (એફ્રેઇડ) ગભરાયલા.
Wept (ઉવેપ્ટ) રડયા.
Prayed (પ્રેઇડ) પ્રાર્થના કીધી.

Gods (ગૉડ્ઝ) દેવો.
Looked (લુક્ડ) જોયું.
About (એબાઉટ) આમ તેમ.
Way (વે) રસ્તો.
Escape (એસ્કેઇપ) નાસવું તે.
None (નન) એકે નહીં.
Stab (સ્ટૅબ) મારી નાંખવું.
Was going to stab=મારી નાંખવાની તૈયારીમાં હતો.
Sword (સૉર્ડ) તરવાર.
Remembered (રિમેમ્બર્ડ) યાદ આવ્યું.
Roll (રોલ) ગબડાવવું.
Door way (ડોરવે) જવા આવવાનો માર્ગ.
Therefore (ધેરફોર) તે ઉપરથી.
Determined (ડિટર્મિન્ડ) ઠરાવ કીધો.
Kill (કિલ) મારી નાંખવું.
Animals (ઍનિમલ્સ) પ્રાણીઓ.
Food (ફુડ) ખોરાક.
Wrote (રોટ) લખ્યું.
Poem (પોએમ) કાવ્ય.
Account (એકાઉન્ટ) હેવાલ.
Happened (હૅપન્ડ) બન્યું.

Lesson 21.

Divided (ડિવાઇડેડ) ભાગ કીધા.
Square (સ્કવેર) ચોરસ.
Quarter (ક્વૉર્ટર) પા ભાગ.
Whole (હોલ) આખો.
Half (હાફ) અડધો ભાગ.
Three quarters (થ્રી ક્વૉર્ટર્સ) પોણો ભાગ.
Less (લેસ) ઓછો.
People (પીપલ) લોકો.
Often (ઓફન) વારંવાર.
Jackals (જૅકૉલ્સ) શિયાળો.
Jungle (જંગલ) જંગલ.
Sometimes (સમટાઇમ્સ) કોઇ કોઇ વાર.
Bear (બેર) રીંછ.
Clean (કલીન) સ્વચ્છ.
Children (ચિલ્ડ્રન) છોકરાં.
Bathe (બેઇધ) ન્હાવું.
Dirty (ડર્ટિ) ગંદો.
Cheese (ચીઝ) પનીર.
Coolies (કૂલીઝ) કોળિઓ, મજૂરો.
It is out of sight (સાઇટ) તે દેખાતી બંધ થાય છે.

The *Sea.*

Land (લૅન્ડ) જમીન.
Earth (અર્થ) પૃથ્વી.
One-quarter (ઉવન્ ક્વૉર્ટર) પા ભાગ.
Surface (સર્ફેસ) સપાટી.
Glcbe (ગ્લોબ) ગોળો.
While (હ્વાઇલ) અને.
Oceans (ઓશન્સ) મહાસાગરો.
Make up (મેઇક અપ) પૂરાં કરે છે.
About (એબાઉટ) લગભગ.
Three quarters (થ્રીક્વૉર્ટર્સ) પોણો ભાગ.
Carefully (કેરફુલિ) સંભાળથી,
Map (મૅપ) નકશો.
Last (લાસ્ટ) છેલ્લું.
Page (પેઇજ) પાનું.
True (ટ્રુ) સાચું.
One-half (ઉવન-હાફ) અડધો.
Nearly (નિઅર્લિ) લગભગ.
World (ઉવર્લ્ડ) દુનિયા.
Continents (કૉન્ટિનંટ્સ) ખંડો.
Europe (યુરપ) યુરોપ.
Asia (એસ્યા) એસ્યાખંડ.
Africa (ઍફ્રિકા) આફ્રિકા.
North America (નૉર્થ અમેરિકા) ઉત્તર અમેરિકા.
South America (સાઉથ અમેરિકા) દક્ષિણ અમેરિકા.
Only (ઓન્લિ) માત્ર.
Covers (કવર્સ)ઢાંકે છે; સમાવે છે.
Australia (ઑસ્ટ્રેલિઆ) પાસિફિક મહાસાગરમાં એક બેટ છે જેને ખંડ પણ કહે છે.
Imagine (ઇમૅજીન) કલ્પના કરવી.
What it is like=તે કોના જેવો (છે.
Perhaps (પર્હૅપ્સ) કદાચ.
Tanks (ટૅંકસ) તળાવો.
Lakes (લેઇક્સ) સરોવરો.
Wide (ઉવાઇડ) પહોળી.
Rivers (રિવર્સ) નદીઓ.
Beyond (બિયૉન્ડ) ની પેલી તરફ
Largest (લાર્જેસ્ટ) મોટામાં મોટું.
Widest (ઉવાઇડેસ્ટ) પહોળામાં પહોળું.
Bay of Bengal (બે ઑફ) બેંગાળ, બંગાળાનો ઉપસાગર. (હિંદુસ્તાનની પૂર્વે).
East (ઇસ્ટ) પૂર્વ દિશા.
Indian ocean(ઇન્ડિયન ઓશન) હિંદી મહાસાગર.

West (વેસ્ટ) પશ્ચિમ તરફ.
Bombay (બૉમ્બે) મુંબઈ.
Madras (મદ્રાસ) મદ્રાસ.
Leave (લીવ) છોડો-થી ઉપડો.
Steamer (સ્ટીમર) આગબોટ.
Aden (એડન) એડન નામનું બંદર અર્બસ્તાનમાં છે.
Rangoon (રંગૂન) રંગૂન બ્રહ્મ-દેશમાં એક શહેર છે.
Quite (ક્વાઇટ) તદ્દન.
You will be quite out of sight of land=તમને જમીન તદ્દન દેખાતી બંધ થશે.
Several (સેવરલ) કેટલાંક.
Differs (ડિફર્સ) જૂદો પાડે છે.
Size (સાઇઝ) કદ.
Bcdy (બૉડિ) જથ્થો.
Across (એક્રોસ) આ પારથી પેલેપાર સુધી.
Bodies (બૉડીઝ) જથ્થાઓ.
Salt (સૅલ્ટ) ખારો.
Cannot be drunk (કૅન નૉટ બિ ડ્રન્ક) પી શકાય નહીં.
Moving (મૂવિંગ) હાલતું.
Movement (મુવ્મેન્ટ) હાલવું તે.
Call (કૉલ) કહેવું.
Waves (વેઇવ્ઝ) મોજાં.

Wind (વિન્ડ) પવન.
Makes the waves rise= મોજાંને ચઢાવે છે.
The higher the wind rise=જેમ પવન વધારે ભારી તેમ મોજાં વધારે ઉંચા ચઢે.
Causes (કૉઝિઝ) કરે છે.
Break (બ્રેક) ભાંગી જાય છે.
Roaring (રોરિંગ) ગર્જના કરતો.
Noise (નૉઇઝ) અવાજ.
Night-time (નાઇટ ટાઇમ) રાતનો વખત.
Inland (ઇન્લંડ) દેશના અંદરના ભાગમાં.
Describe (ડિસક્રાઇબ)વર્ણન કરો.
Clearly (ક્લીઅર્લિ) સ્પષ્ટ રીતે.
Sets (સેટ્સ) જથ્થા.
Hare (હેર) સસલું.

Lesson 22.

પાઠ ૨૨ મો.

To walk (વૉક) ચાલવું.
Able (એઇબલ) શક્તિવાન.
Imagine (ઇમૅજીન) કલ્પના કરવી.
Lie (લાઇ) પડી રહેવું.

Awake (અવેઇક) જાગતાં; જાગૃત સ્થિતિમાં.

All night long=આખી લાંબી રાત.

Travel (ટ્રાવેલ) મુસાફરી કરવી.

All day long=સવારથી સાંજ સુધી.

Pencils (પેન્સિલ્સ) સીસાપેનો.

Wood-cutter (વુડ કટર) કઠિઆરો–લાકડાં કાપનાર.

Get out of the way of=ના રસ્તામાંથી નીકળી જાય છે.

Get in the way of=ના રસ્તામાં આવી પડે છે–જાયે.

Are killed(કિલ્ડ)માર્યા જાય છે.

Odysseus and the Cyclops II.

(ઑડિસસ અને સાઇક્લોપ્સ) ભાગ ૨ જો.

All night long–આખી રાત-સંધ્યાકાળથી સવાર સુધી.

Greeks (ગ્રીક્સ) ગ્રીસ દેશના લોકો.

Fright (ફ્રાઇટ) ધાસ્તી.

Waiting (વેઇટિંગ) રાહ જોતા.

Dawn (ડૉન) સવાર.

Beams (બીમ્સ) કીરણો.

Shone (શૉન) પ્રકાશ્યાં.

Cave (કેઇવ) ગુફા.

Got up (ગૉટ અપ) ઉઠયો.

Lit (લિટ) સળગાવ્યો.

Fire (ફાયર) દેવતા.

Milked (મિલ્કડ) દોહી.

Seized (સીઝડ) પકડયાં.

Breakfast (બ્રેકફાસ્ટ) નાસ્તો; શિરામણ.

Moved away (મૂવ્ડ અવે) ખસેડી નાંખ્યો.

Flocks (ફ્લૉકસ) મેઢાં; બકરાં.

To wonder (વન્ડર) ગભરાટમાં નાંખવું.

Was trying (ટ્રાઇંગ) કોશિષ કરતો હતો.

Escape (એસ્કેઇપ) ન્હાસી જવું.

Thought (થૉટ) વિચાર્યું.

Clever (ક્લેવર) સરસ–ઉસ્તાદી ભરેલી.

Sheep-pen (શીપ–પેન) ઘેટાં બકરાંની કહોડ.

Club (કલબ) સોટો (ગદા જેવો.)

Mast (માસ્ટ) ડોલ.

Stake (સ્ટેઇક) લાકડાનો કકડો.
Sharpened (શાર્પન્ડ) અણિદાર બનાવ્યો.
Point (પૉઇન્ટ) અણી.
Hardened (હાર્ડન્ડ) સખત બનાવ્યું.
Hid (હિડ) સંતાડયો.
Lighted (લાઇટેડ) સળગાવ્યો.
Supper (સપર) વાળુ.
Offered (ઑફર્ડ) લેવાનું કહ્યું.
Wine (વાઇન) દારૂ.
Drank off (ડ્રંક ઑફ) પી ગયો ગટકાવી ગયો.
Name (નેઇમ) નામ.
Wish (વિશ) ઇચ્છવું.
Reward (રિવૉર્ડ) ઇનામ.
Rest (રેસ્ટ) બાકીનો ભાગ.
Drunken sleep (ડ્રંકન સ્લિપ) નિશાનું ઘેન.
Face (ફેઇસ) મોઢું.
Upturned (અપટર્ન્ડ) ઉપર ફેરવેલું.
Heated (હીટેડ) ગરમ કીધો.
Sharpened (શાર્પન્ડ) અણિદાર કીધેલો.
End (એન્ડ) છેડો.
Ready (રેડિ) તૈયાર.

Friends (ફ્રેન્ડઝ) મિત્રો.
Thrust (થ્રસ્ટ) ઘોંચી ઘાલ્યો.
Awoke (અવોક) જાગી ઉઠયો.
Loud (લાઉડ) મોટી.
Roar (રોઅર) ગર્જના.
Pulled out (પુલ્ડ આઉટ) ખેંચી કાઢયો.
Roaring(રોઅરિંગ)બૂમ પાડતો.
Pain (પેઇન) દરદ.
Rushed (રશ્ડ) ધસ્યો.
Round and round (રાઉન્ડ) ગોળ ચકકરમાં.
To catch (કૅચ) પકડવું.
Blind (બ્લાઇન્ડ) આંધળો.
Easily (ઇઝિલી) સ્હેલથી.
Able (એઇબ્લ) શકિતવાન.
To keep out(કીપ)દૂર રહેવાને.
Still (સ્ટિલ) હજુ સુધી.
Wakened (વેઇકન્ડ) જાગૃત કીધા; જગાડયા. [શીઓ.
Neighbours (નેઇબર્સ) પાડો-
Gathered (ગેધર્ડ) એકઠા થયા.
Cried (ક્રાઇડ) બુમ પાડી.
Is killing (કિલિંગ) મારે છે.
Hubbub (હબબ) નકામો શોરબકોર.

Thinking (થિન્કિંગ) ધારીને.
Mad (મૅડ) ગાંડો.
Left (લેફ્ટ) છોડીને ચાલ્યા ગયા.
Laughed (લાફ્ડ) હસ્યો.
Had tricked (હૅડ ટ્રિક્ડ) યુક્તિ રચી છેતર્યા હતા.

Danger (ડેઇન્જર) ભય.

Rolled away (રોલ્ડ અવે) ગબડાવી નાંખ્યો.

Arms (આર્મ્સ) હાથો; ભુજો.
Stretched (સ્ટ્રેચ્ડ) પસારીને; લાંબા કરીને.

Hoping (હોપિંગ) આશા રાખીને.
To catch (કૅચ્ચ) પકડવા.
Tried (ટ્રાઇડ) કોશિષ કીધી.
Able (એઇબલ) શક્તિવાન.
Steamer (સ્ટીમર) આગબોટ.
Cliff (ક્લિફ) ટેકરી.
Noise (નૉઇઝ) અવાજ.
Helped (હેલ્પડ) મદદ કીધી.
Nobody (નૉબડી) ઑડેસસે આપેલું પોતાનું જૂઠું નામ.
Introductory (ઇન્ટ્રોડક્ટરી) પ્રવેશક.

Different (ડિફરન્ટ) જૂદી જૂદી.
Ways (વેઇઝ) રીતો.

Describe (ડિસ્ક્રાઇબ) વર્ણન કરો.
Putting out (પુટિંગ આઉટ) આંધળી કરવી; ફોડી નાંખવી.

Lesson 23.

પાઠ ૨૩ મો.

Sight (સાઇટ) દૃષ્ટિ.
Fly (ફ્લાઇ) ઉડે છે
Swiftly (સ્વિફ્ટલિ) ઝડપથી.
Flight (ફ્લાઇટ) ઉડવું તે.
Swift (સ્વિફ્ટ) ઝડપી.
Sing (સિંગ) ગાય છે.
Sweetly (સ્વીટ્લિ) મધુરતાથી.
Singing (સિંગીંગ) ગાયન.
Sweet (સ્વીટ) મિઠું; મધુર.
Playing (પ્લેઇંગ) રમત.
Begins with (બિગિન્સ ઉવિથ) થી શરૂ થાય છે.
Ends with (એન્ડ્ઝ ઉવિથ) ને અંતે આવે છે.
Beginning(બિગિનિંગ) શરૂઆત.
Beginning to end=શરૂઆતથી આખર સુધી.
Was written (રિટન)લખવામાં આવી હતી.
Poet (પોએટ) કવિ.

Longfellow (લૉંગફેલો) એક કવિ જે અમેરિકામાં થઈ ગયો.
Arrow (ઍરો) તીર.
Song (સૅાગ) ગીત.
Shot (શૉટ) ફેંક્યું.
Air (એર) હવા.
Fell (ફેલ્) પડ્યું.
Earth (અર્થ) પૃથ્વી.
Knew (ન્યૂ) જાણ્યું.
Where (વ્હેર) ક્યાં.
Flew (ફ્લ્યુ) ઊડ્યું.
Sight (સાઇટ) નજર; દૃષ્ટિ.
Follow (ફૉલો) પાછળ લાગવું.
The sight could not follow it in its flight=તે ક્યાં ગયું તે જોતાં નજર પહોંચી શકે નહિં.
Breathed (બ્રીધ્ડ) શ્વાસ લીધો; ગાયું.
Keen (કીન) તીક્ષ્ણ.
Strong (સ્ટ્રૉંગ) મજબૂત.
That it (sight) can follow the flight of a song=ગીતને ઉડતું જોઇ શકે. ગીત ઉડીને ક્યાં ગયું તે જોઈ શકે.
Long long afterward=ત્યાર પછી ઘણે લાંબે કાળે.

Afterward (આફ્ટરવર્ડ)પછી.
Oak (ઓક) એક જાતનું ઝાડ (જે ઘણું ચીવટને હલકું હોય છે. તથા સફાઇદાર બને છે.)
Found (ફાઉન્ડ) જડ્યું.
Unbroke=**Unbroken** (અન્બ્રોક) અખંડ; નહિ ભાંગેલું.
Heart (હાર્ટ) અંતઃકરણ; કલેજું.
Shoot (શૂટ) ફેંકવું.
Bow (બો) કામઠું.
Just (જસ્ટ) તુરત.
Because (બિકૉઝ) કારણકે.
Change (ચેઇન્જ) ફેરવો.
Questions (ક્વેશ્ચન્સ) પ્રશ્ન. પ્રશ્નાર્થ વાક્ય.
Statement (સ્ટેઇટમેન્ટ) સાદું (પ્રશ્ન વગરનું) વાક્ય.

Lesson 24.

પાઠ ૨૪ મો.

Wrote (રોટ) લખ્યું.
What (વૉટ) કયો.
Instead of (ઇન્સ્ટેડ ઑફ) ને બદલે.
Put out his eye=તેને આંખે આંધળો કરી નાંખ્યો.

Wind (ઉવિન્ડ) પવન.
With wind (ઉવિથ ઉવિન્ડ) પવનની દીશામાં.
Against it–પવનની સામી દિશામાં; સામે પવને.
Easily (ઇઝિલિ) સ્હેલથી.
Blind (બ્લાઇન્ડ) આંધળો.
Across (એક્રોસ) આ પારથી પેલેપાર.
Too (ટૂ) ઘણોજ.

Boats and Ships.

હોડીઓ તથા વહાણો.

Nobody (નોબડિ) કોઇ નહિં.
Knows (નોઝ) જાણે છે.
Logs (લૉગ્ઝ) કકડાઓ.
Coasts (કોસ્ટસ) કિનારા.
India (ઇન્ડિયા) હિંદુસ્તાન.
Fishermen (ફિશરમેન) માછીઓ. [હેવાલ રીતે.
Roughly (રફલી) બેડોલ; હાલ
Shaped (શેઇપ્ડ) આકૃતિ બનાવેલી.
Tied (ટાઇડ) બાંધેલી.
Together (ટુ ગેધર) સાથેસાથે.
Later (લેઇટર) ત્યાર પછી કેટલેક વખતે.
Learned (લર્ન્ડ) શીખ્યા.
To shape (શેઇપ) આકૃતિ બનાવેલી.
Hollowed out (હૅલોડઆઉટ) અંદરથી પોલી કીધી.
Lighting (લાઇટિંગ) સળગાવીને.
Fire (ફાયર) દેવતા.
Chopping out (ચૅપિંગ આઉટ) છોલી નાંખીને.
Partly burnt (પાર્ટલિ બર્ન્ટ થોડો બળેલો.
Axes (ઍક્સિસ) કુહાડા.
Stone (સ્ટોન) પત્થર.
Bronze (બ્રોન્ઝ) ત્રાંબુ; કલાઇ, જસત વિગેરેની મેળવણીની એક જાતની ધાતુ.
Tree–trunks (ટ્રી–ટ્રંક્સ) ઝાડના થડો. [ખાડીઓ.
Back waters (બૅક ઉવૉટર્સ)
West (ઉવેસ્ટ) પશ્ચિમ દિશાનો.
Coast (કોસ્ટ) કિનારો.
Later still=એથી પછીને વખતે.
Build (બિલ્ડ) બાંધવું.
Big (બિગ) મોટી.
Baskets (બાસ્કેટસ) ટોપલા.
Covered (કવર્ડ) મઢી લીધેલો.

Outside (આઉટસાઇડ) બહા-
રની બાજુએથી.
Leather (લેધર) ચામડું.
Bamboo (બૅમ્બૂ) વાંસ.
Boats made of bamboo=
વાંસના તરાપા. [છે.
Are used (આર યૂઝડ) વપરાય
Rivers (રિવર્સ) નદીઓ.
Tools (ટૂલ્સ) ઓજારો.
Iron (આયર્ન) લોઢું.
Cut up (કટઅપ) વહેરી નાંખવાં.
Planks (પ્લેંક્સ) પાટિયાં.
As long ago=ના વખત સુધી.
Buddhist (બુધિસ્ટ) બુદ્ધ ધર્મ
પાળનારો.
King (કિંગ) રાજા.
Asoka (અશોક) એક રાજાનું
નામ છે.
Oars (ઓર્સ) હલ્લેસાં.
Sails (સેઇલ્સ) સઢો.
Propel (પ્રોપેલ) આગળ
ચલાવવાને.
Voyages (વૉએજિસ) સફરો.
Skilful (સ્કિલ્ફુલ) હોશિયાર;
ચતુર.
Built (બિલ્ટ) બાંધ્યાં.

Still larger (સ્ટિલ લાર્જર)
એથી પણ વધારે મોટા.
About a hundred years
ago=આસરે સો વરસ ઉપર.
Steam-engines (સ્ટીમ્ એ-
ન્જિન્સ) વરાળ યંત્રો.
Propelling (પ્રોપેલિંગ) આગળ
ચલાવવાને. [આગબોટો.
Steamships (સ્ટીમશિપ્સ)
Steamers (સ્ટીમર્સ) આગબોટો.
Through (થ્રૂ) માં થઇને.
Much faster (મચ ફાસ્ટર)
વધારે ઝડપથી. [દિશામાં.
Against (એગેન્સ્ટ) સામે સામી
Change (ચેઇન્જ) ફેરફાર.
Steel (સ્ટીલ) ખરું લોઢું.
Iron ship (આયર્ન શિપ)
લોખંડનું વહાણ.
Float (ફ્લોટ) તરવું.
As well (એઝ વેલ) તેટલીજ
સારી રીતે.
Wooden (વુડ્ન) લાકડાનું.
Easily (ઇઝિલિ) સ્હેલથી.
Whether (વ્હેધર) કે નહિ.
Tin (ટિન) કલાઇનું.
Cup (કપ) પ્યાલું.

Really (રીઅલિ) ખરેખરૂં કલાક દીધેલું.
Upright (અપરાઇટ) સીધું.
Place (પ્લેઇસ) મૂકો.
Quite well (ક્વાઇટ ઉવેલ) ઘણીજ સારી રીતે.
Upset (અપસેટ) ઉંધું વાળવું.
Fill (ફિલ) ભરવું.
Nearly (નીઅર્લિ) લગભગ.
Thousand (થાઉઝંડ) હજાર.
Move (મૂવ) ચાલે.
Fast (ફાસ્ટ) જલદીથી.
Atlantic Ocean (ઍટ્લૅંટિક ઓશન) આટ્લાંટિક મહાસાગર.
London (લંડન) ઇગ્લંડનું મુખ્ય શહેર.
Weeks (ઉવીક્સ) અઠવાડિયાં.
Will cross (ક્રૉસ) પસાર કરી જશે. [નિબંધ.
Composition (કૉમ્પોઝિશન્ન)

Lesson 25.

Friends (ફ્રેન્ડ્ઝ) દોસ્તદારો.
Slept (સ્લેપ્ટ) ઉંઘી ગયા.
Remember (રીમેમ્બર) યાદ રાખવું. [નિબંધો.
Compositions (કૉમ્પોઝિશન્સ)
Yourselves (યૂઅરસેલ્વ્ઝ) તમારે પોતાની મેળે.
Ourselves (અવરસેલ્વ્ઝ) આપણે પોતાની મેળે.
Every (એવ્રિ) દરેક.
Calf (કાફ) વાછરડું.
Idle (આઇડ્લ) સુસ્ત, આળસુ.
Leave (લીવ) છોડવી.
School (સ્કૂલ) નિશાળ.
To be eaten (ઇટન) ખાવાનો.
To build (બિલ્ડ) બાંધવું.
Careful (કેરફુલ) કાળજીવાળા.
Can divide up (ડિવાઇડ) ભાગ કરી શકીએ.
Equal (ઇક્વલ) સરખાં.
Little thought (લિટલથૉટ) ભાગ્યે વિચારતાં.
Float (ફ્લોટ) તરવું.
Arrow (ઍરો) તીર.
Deceive (ડિસીવ) ઠગવું.
Elephant (એલિફંટ) હાથી.
Set free (સેટ્ ફ્રી) છૂટો મૂકવો.
Spiders (સ્પાઇડર્સ) કરોળિયા.
Flies (ફ્લાઇઝ) માખીઓ.
Hunter (હંટર) શિકારી.
Had not caught (હૅડ નૉટ્ કૉટ) પકડ્યો નહોતો.

Travellers (ટ્રૅવેલર્સ) મુસાફરો.
On board ships (બોર્ડ) વહાણમાં બેસીને.
Four-and-twenty (ફોર ઍન્ડ ટ્વેન્ટિ) ચોવીસ.
White (વ્હાઈટ) સફેત.
Mice (માઇસ) ઉંદરો.
Masts (માસ્ટ્સ) ડોલો (વહાણના).
Gold (ગોલ્ડ) સોનું.
Sails (સેઇલ્સ) સઢો.
Silk (સિલ્ક) રેશમ.
Quite (ક્વાઈટ) તદ્દન.
Cunning (કનિંગ) લુચ્ચો; ખંધો.
Thought (થૉટ) વિચાર.
To escape (એસ્કેઇપ)-નાસીજવું
Osiers (ઓસિઅર્સ) વીલોજાતનાં ઝાડની ડાળીઓ, જેની ચીપોની ટોપલીઓ બનાવવામાં આવે છે.
Tied (ટાઈડ) બાંધ્યા.
Huge (હ્યૂજ) મોટા.
Rams (રૅમ્સ) ઘેટાં.
Together in threes (ટુગેધર ઇન થ્રીઝ) ત્રણ ત્રણ ભેગા.
Underneath (અંડરનીથ) નીચેનો ભાગ.
Middle (મિડલ) વચલો ભાગ.

Twisted (ટ્વિસ્ટેડ) વાળી દીધા.
Hands (હૅન્ડ્ઝ) હાથો.
Feet (ફીટ) પગો.
Thick (થિક) જાડું.
Wool (વૂલ) ઊન.
Flock (ફ્લૉક) ઘેટાનું ટોળું.
Curled (કર્લ્ડ) વીંટળાયલો.
Waited (વેઇટેડ) રાહ જોઇ.
Dawn (ડૉન) પરોઢિયું.
Rose (રોઝ) ઉગ્યો.
Bleated (બ્લીટેડ) બેંબેં કરવા લાગ્યાં.
Loudly (લાઉડલિ) મોટેથી.
To feed (ફીડ) ચરવાને.
Pain (પેઇન) દરદ.
Felt (ફેલ્ટ) હાથ ફેરવી જોયા.
Backs (બૅક્સ) પીઠો.
Quite (ક્વાઇટ) તદ્દન.
Beautiful (બ્યૂટિફુલ) ખુબસુરત.
Carried (કૅરિડ) જેની સાથે વળગેલો હતો.
Had passed the giant=રાક્ષસ આગળથી પસાર થઇ ગયો.
Loosed (લૂસ્ડ) પોતાની મેળે છૂટો થયો.
Set free (સેટ્ ફ્રી) છૂટા કીધા.

Rapidly (રૅપિડ્લિ) ઝડપથી.
Drove (ડ્રોવ) હાંકી ગયા.
Put them on board=વહાણ ઉપર ચઢાવી દીધાં.
Oars (ઓર્સ) હલેસાં.
Rowed (રોડ) હંકાર્યું.
Vessel (વેસલ) વાહણ.
Distance (ડિસ્ટન્સ) છેટું.
Land (લૅન્ડ) જમીન.
Setting sail (સેટિંગ સેઇલ) હંકારી જવું.
Shouted (શાઉટેડ) બૂમ પાડી.
Gods (ગૉડ્ઝ) દેવો.
Had punished (હૅડ પનિશ્ડ) શિક્ષા કીધી હતી.
Wicked (ઉવિકેડ) ઘાતકી.
Deeds (ડીડ્ઝ) કૃત્યો.
Angry (ઍંગ્રિ) ગુસ્સે.
Broke off (બ્રોક ઑફ) ભાંગી નાંખ્યું.
Toy (ટૉય) મથાળું; શિખર.
Threw (થ્રૂ) ફેંક્યું.
Fell (ફેલ) પડયું.
Front (ફ્રન્ટ) આગલો ભાગ.
Raised (રેઇઝ્) ઉત્પન્ન કીધું; ચઢાવ્યું.

Wave (ઉવેઇવ) મોજું.
Seized (સીઝ્ડ) લીધો.
Pole (પોલ) વાંસ.
Thrust (થ્રસ્ટ) હડસેલ્યું.
Off (ઑફ) થી દૂર.
Worked (ઉવર્કડ) કામ કીધું.
Strength (સ્ટ્રેંન્થ) કૌવત–જોર.
Danger (ડેઇન્જર) ભય; ધાસ્તી.
Put out (પુટ આઉટ) ફોડી નાંખી.
Heard (હર્ડ) સાંભળ્યું.
Begged (બેગ્ડ) વિનંતી કીધી.
Kindness (કાઇન્ડનેસ) માયાળુપણું
Treat (ટ્રીટ) સાથે વર્તવું.
Laughed (લાફ્ડ) હસ્યો.
Rock (રૉક) ખડક.
Close (ક્લોઝ) નજીક.
Rudder (રડર) સુકાન.
Helped (હેલ્પ્ડ) મદદ કીધી.
Move (મૂવ) ચલાવવું.
Quickly (ક્વિક્લિ) ઝડપથી.
Hard (હાર્ડ) મહેનત તથા ઝડપથી.
Bounded (બાઉન્ડેડ) ઉછળતું આવ્યું.
Sparkling (સ્પાર્કલિંગ) ચકચકતાં.
Waves (ઉવેઇવ્ઝ) મોજાં.
Island (આઇલંડ) ટાપુ.

Faded away (ફેઇડેડ અવે) ઝાંખો ઝાંખો દેખાવા લાગ્યો.
Was lost sight of=દેખાતો બંધ થયો
Below (બિલો) નીચે.
Horizon (હોરાઇઝન)દૃષ્ટિ મર્યાદા.
Tie (ટાઇ) બાંધવું.
Feel (ફીલ) હાથ લગાડવા.
Thing (થિંગ) બાબત; વાત.
Account (એકાઉન્ટ) હેવાલ.
Escaped (એસ્કેઇપ્ડ) નાસી ગયા.
Cave (કેઇવ) ગુફા.

Lesson 26.

Blinded(બ્લાઇન્ડેડ)આંધળો કીધો.
Was named(નેઇમ્ડ) નામ હતું.
Ready (રેડિ) તૈયાર.
Was speaking to (સ્પીકિંગ) સાથે બોલતો હતો.
Fail (ફેઇલ) ચૂકે છે.
Please (પ્લીઝ) ઇચ્છામાં આવે તે.
Train (ટ્રેઇન) આગગાડી.
Generally (જેનરલિ) ઘણું કરીને
Relations(રિલેશન્સ)સગાંવહાલાં.
Schoolboys (સ્કૂલ બૉઇઝ) નિશાળીઆઓ.
Crew (ક્રુ) ખલાસીઓ.
Thought (થોટ) વિચાર્યું.
Whoever (હુએવર) જે કોઈ.
Whomever(હુમએવર)જેને કોઇને.
Trouble (ટ્રબલ) સંકટ.

Writing a letter.

કાગળ લખવા વિષે.

Post peon (પોસ્ટ પીઓન) ટપાલી; ટપાલ વહેંચનારો સીપાઇ.
Brought (બ્રોટ) લાવ્યો.
Headmaster (હેડ માસ્તર) વડો મહેતાજી.
Address (ઍડ્રેસ) શિરનામું.
Letter (લેટર) કાગળ.
Open (ઓપન) ઉઘાડ.
Govind (ગોવિન્દ) છોકરાનું નામ.
Whom it is from=તે કોની તરફથી આવ્યો.
By looking (લુકિંગ) જોઇને; જોવાથી.
Out side (આઉટ સાઇડ) બહારની બાજુ
Tore off (ટોર ઑફ)ફાડીનાંખ્યું.
Top (ટૉપ) ઉપલો ભાગ.
Cover (કવર) પરબીડીયું.

Was written (ઉવૉઝ રિટન) લખેલો હતો.

English (ઇંગ્લિશ) અંગ્રેજી ભાષા.

Easily (ઇઝિલિ) સ્હેલથી.

Brother (બ્રધર) ભાઈ.

Raman (રમન)છોકરાનું નામ છે.

Clerk (ક્લાર્ક) કારકુન.

Collector s (કલેક્ટર્સ) કલેકટરની મ્હેસુલી અધિકારીની.

Office (ઑફીસ) આફીસ; કચેરી.

Town (ટાઉન) કસબો.

Twenty (ટવેન્ટિ) વીસ.

Miles (માઇલ્સ) ગાઉ.

Away (અવે) દૂર.

Well (ઉવેલ) તદુરસ્તીમાં.

Hoped (હોપ્ડ) આશા રાખતો.

To be promoted(ટુ બી પ્રમોટેડ) પગાર વધવો.

Head clerk (હેડ કલાર્ક) સૌથી પહેલો કારકુન.

Kind (કાઇન્ડ) માયાળુ.

Was satisfied (ઉવૉઝ સેટીસ્ફાઇડ) સંતોષ પામ્યો હતો.

Was pleased (ઉવૉઝ પ્લીઝડ) ખુશી થયો.

Aloud (ઍલાઉડ) મોટેથી.

Had finished (ફિનિશ્ડ) પૂરો કીધો.

Brother (બ્રધર) ભાઇ.

Learnt (લર્ન્ટ) શીખ્યો.

Each (ઇચ) દરેક.

Whomever(હુમએવર)ગમેતેમ.

Answered(ઍન્સર્ડ)જવાબદીધો.

Sheet (શીટ) કાગળની છબરકી.

Paper (પેઇપર) કાગળ.

Right-hand (રાઇટ હૅન્ડ) જમણા હાથ તરફનો.

Top (ટૉપ) ઉપરનો.

Corner (કૉર્નર) ખૂણો.

Government High School (ગવર્નમેન્ટ હાઇસ્કૂલ) સરકારી. વડી નિશાળ

Below (બિલો) નીચે

Kooch perwanipore (કુચ પરઉવાનીપોર)એક શહેરનું નામ છે.

Date (ડેઇટ) તારીખ.

Black board (બ્લૅકબોર્ડ) કાળું પાટિયું.

Thus (ધસ) આ; પ્રમાણે.

Beginning (બિગિનિંગ)શરૂઆત

Like (લાઇક) સરખુ.

Have finished (હૅવ ફિનિશ્ડ) પૂરો કીધો છે.

Must write (મસ્ટ રાઇટ) લખવું જોઇએ.
I remain (આઈ રિમેઇન) હું રહું છું.
Relation (રિલેશન) સગું.
Affectionate (ઍફેક્શનેઇટ) વહાલો.
Nephew (નેવ્યુ) ભત્રીજો.
Cousin (કઝિન્) પિતરાઇ ભાઇ.
Sign (સાઇન) સહી કરતા.
Names (નેઇમ્સ) નામો.
Wrote (રોઉટ) લખ્યું.
Place (પ્લેઇસ) જગો.
Dear (ડીઅર) વહાલા.
Biting (બાઇટિંગ) કરડતી.
Pens (પેન્સ) કલમો.
Dry (ડ્રાઇ) સુકવી નાંખો.
Blotting paper (બ્લૉટિંગ પેઇપર) શાહી ચુસવાનો કાગળ.
Desks (ડેસ્કસ) લખવાની પાટલી.
To-morrow(ટુમૉરો)આવતીકાલે.
Will read (ઉવિલરીડ)વાંચીશું.
Poem (પોએમ) કવિતા.
Shall try (શૅલટ્રાઇ) કોશિષ કરજો.
Left-hand (લેફ્ટહૅન્ડ) ડાબા હાથ તરફની.

Side (સાઇડ) બાજુ.
Page (પેઇજ) પાનું.
End (એન્ડ) છેડો.

Lesson 27.

પાઠ ૨૭ મો.

Money (મની) પૈસો.
For nothing=કંઇ પણ લાભ વગર.
Remains (રીમેઇન્સ) બાકી રહે [છે.
Should be frightened (શુડ બી ફ્રાઇટન્ડ) ગભરાઈ ગયો.
Heart (હાર્ટ) અંતઃકરણ,
How to write a letter= કાગળ શી રીતે લખવો.
Maria (મેરિઆ) છોકરીનું નામછે.
Intended (ઇન્ટેન્ડેડ) વિચાર કીધો; ઇરાદો કીધો.
Indite (ઇન્ડાઇટ) લખવું.
Mother (મધર) મા.
Pencil (પેન્સિલ) સીસાપેન.
Containing (કન્ટેઇનિંગ) જેમાં લખ્યું હતું.
Sister (સીસ્ટર) બ્હેન.
Date (ડેઇટ) તારીખ.
With nothing to say= કંઇ કહેવાનું ન હોયને.

Wasting (ઉવેઇસ્ટિંગ) ગુમાવવો.
Ink (ઇંક) શાહી. [ચોકસ.
Certainly (સર્ટનલિ) નક્કી;
Excellent (એક્સેલંટ) ઉત્તમ.
Way (વે) રીત.
Something (સમ્થિંગ) કંઇક.
Rule (રુલ) નિયમ.
Moment (મોમેન્ટ) ક્ષણ.
Consider (કન્સિડર) વીચાર કર.
Though (ધો) અગરજો.
Silent (સાયલંટ) ચુપ.
Tongue (ટંગ) જીભ.
Speak (સ્પીક) બોલવું.
Mother (મધર) મા.
Generally (જેનરલી) ઘણુંખરૂં.

Lesson 28.

પાઠ ૨૮ મો.

Rice (રાઇસ) ચોખા.
Is boiled (ઇઝ બૅાઇલ્ડ) રાંધવામાં આવે છે.
Slept (સ્લેપ્ટ) ઉંઘ્યો.
Wrote (રોટ) લખ્યું.
Monkey (મંકી) વાંદરો.
Climbed (ક્લાઇમ્ડ) ચઢ્યો.
Makes us tired=આપણને થકવી નાંખે છે.
Made the hare run away =સસલાને દોડાવી મૂક્યો.
Is being moved=હલાવવામાં આવે છે.
Wind (વિન્ડ) પવન.
Industrious (ઇન્ડસ્ટ્રિઅસ) ઉદ્યોગી.
Clerks (કલાર્કસ) કારકુનો.
Are being promoted(પ્રોમોટેડ) નો પગાર વધારવામાં આવે છે.
Are being punished (પનિશ્ડ) ને શિક્ષા કરવામાં આવે છે.
Are being written (રિટન) લખવામાં આવે છે.
Three times much (થ્રી) ત્રણ ગણું.
Four times as large=ચાર ગણું મોટું.
Twice as fast=બમણી ઝડપથી.
Clever (ક્લેવર) હોંશિયાર.
Twice as quickly=બેવડી ઝડપથી.
Stupid (સ્ટયૂપિડ) બેવકુફ; મુરખ.
Ten times as strong=દસ ગણો વધારે જબરો.

Water-Vapour (ઉવૅાટર ઉવેઇપર) પાણીની વરાળ.

People (પીપલ) લોકો.

Wash (ઉવૅાશ) ધોય છે.

Clothes (કલોધઝ) કપડાં.

Ground (ગ્રાઉન્ડ) જમીન.

To dry (ડ્રાઇ) સુકવવાને.

We can no longer see or feel=આપણે વધારે વાર જોતા નથી અથવા આપણુને વધારે વાર લાગતું નથી.

Has disappeared (હૅઝ ડિસઍપીયર્ડ) અદૃસ્ય થઈ ગયું છે. દેખાતું બંધ પડી ગયું છે.

Where has it gone=તે કયાં જતું રહ્યું છે ?

Is poured (પોર્ડ) રેડવામાં આવ્યુ હોય.

Sand (સૅન્ડ) રેતી.

Swallows (સ્વૅાલોઝ) ચૂસી લે છે.

Absorbs(ઍબ્સૅાર્બ્સ્)ચૂંટી લે છે.

Wet (ઉવેટ) ભીની.

Colour (કલર) રંગ.

Different (ડિફરંટ) જૂદો.

Air (એર) હવા.

Thin (થિન) પાતળી.

Although (ઑલ્ધો) અગરજો.

Always (ઑલ્વેઝ) હમેશાં.

Sometimes (સમ્ટાઇમ્સ્) કોઇ કોઇવાર.

Quickly (કિવક્લિ) ઝડપથી.

The sun is shining brightly=ચકચકિત રીતે પ્રકાશે છે; તડકો પુષ્કળ પડે છે.

Are spread out (સ્પ્રેડ) પાથરવામાં આવે છે.

Warm (વૅાર્મ) ગરમ.

River (રિવર) નદી.

Bed (બેડ) જમીન.

Slowly (સ્લોલિ) ધીમેથી.

Sky (સ્કાઇ) આકાશ.

Cloudy (ક્લાઉડી) વાદળાવાળું.

Night (નાઇટ) રાત.

Are hung (આરહંગ) ટાંગ્યો હોય.

Fire (ફાયર) દેવતા.

Heat (હીટ) ગરમી.

Hot (હૅાટ) ગરમ.

Weather (ઉવેધર) હવા.

Hot weather=ઉન્હાળો.

Tanks (ટેન્ક્સ) તળાવ.

Pools (પૂલ્સ) ખાબોચિયાં.

Carefully (કેરફુલિ) સંભાળથી.
Sinking (સિંકિંગ) નીચે જતું.
Lower (લોઅર) વધારે નીચે.
Spilt (સ્પિલ્ટ) છાંટેલું.
Stone floor (સ્ટોનફ્લોર) પત્થરની જમીન.
But the hotter it is it absorbs the more=પણ જેમ વધારે ગરમી તેમ તે ચૂસાય વધારે.
In order that(ઑર્ડર)કારણથી.
Water-Vapour (વૉટર-વેપર) પાણીની વરાળ.
Is boiled (બૉઇલ્ડ) ઉકાળવામાં આવે છે.
Rapidly (રૅપિડલિ) ઝડપથી.
Is turned into (ટર્નૂડ) ફેરવાઇ જાય છે.
Bubbles (બબલ્સ) પરપોટા.
Keep (કીપ) જારી રહે છે.
Bottom (બૉટમ) તળીયું.
Quietly (ક્વાયેટ્લિ) શાંતિથી.
Invisible (ઇન્વીઝબલ) અદૃશ્ય.
Evaporate (ઇવૅપોરેટ) વરાળ થઇ ઉડી ગયું.
Remember (રીમેમ્બર) યાદ રાખો.
Three times as much= ત્રણ ગણું વધારે.
Is formed (ઇઝફૉર્મ્ડ) બને છે.

Lesson 29.

પાઠ ૨૯ મો.

Spied (સ્પાઇડ) જોયો.
Caught sight of=નજરે પડ્યો.
Hounds (હાઉન્ડઝ) શિકારી કુતરા.
Having killed (હૅવિંગકિલ્ડ) મારી નાંખીને.
Sat down to supper=વાળુ કરવા બેસી ગયો.
Had cooked (કુક્ડ) રાંધી હતી.
Dinner (ડિનર) ભોજન.
Breakfast (બ્રેકફસ્ટ) નાસ્તો શિરામણ.
Wicked (વિકેડ) ઘાતકી.
However (હાઉએવર)એમ છતાં.
Visited (વિઝિટેડ)મુલાકાત લીધી.

The King and his daughters.

રાજા અને તેની છોકરીઓ.

Daughters (ડૉટર્સ) છોકરીઓ.
Love (લવ્) ચહાવું; પ્રીતિ રાખવી.

What is your love like =તારી પ્રીતિ કોના જેવી છે.
Sugar (શુગર) ખાંડ.
Honey (અનિ) મધ.
Sherbet (શેરબત) શરબત.
Salt (સૉલ્ટ) મીઠું; નિમક.
Answer (ઍન્સર) જવાબ.
Youngest (યંગેસ્ટ) સૌથી નાની.
Frowned (ફ્રાઉન્ડ) ધુરકયો; ક્રોધે ભરાયો.
Since (સિન્સ)ત્યારથી; તે વખતથી.
Drove out (ડ્રોવ આઉટ) કાઢી મુકી.
Forest (ફૉરેસ્ટ) જંગલ.
Wandering (વૉન્ડરિંગ) ભટકતી; આમથી તેમ ફરતી.
Sadly (સૅડલિ) દલગીરીથી.
Tramping (ટ્રૅમ્પિન્ગ) ધપકારા.
Hid herself (હરસેલ્ફ) પોતાની મેળે સંતાઇ ગઇ.
Hollow (હૉલો) પોલું.
Rider (રાઇડર) સવાર.
Prince (પ્રિન્સ) રાજા.
Caught sight of=ની નજરે [પડી.
Saree (સારી) સાડી
Married (મૅરિડ) પરણ્યો.
Paid a visit=મુલાકાત લીધી.

Husband (હસ્બન્ડ) વર; ધણી.
Evening (ઇવનિંગ) સાંજ.
Sat down to dinner= જમવા બેઠો.
Princess (પ્રિન્સેસ) રાણી.
Had ordered (હૅડ ઑર્ડર્ડ) હુકમ કીધો હતો.
Altogether (ઑલ ટુ ગેધર) તદ્દન.
Refused (રિફ્યૂઝ્ડ) ના પાડી.
Tasted (ટેઇસ્ટેડ) ચાખી.
Hungry (હંગ્રિ) ભૂખ્યો.
Spinach (સ્પિચ) એક જાતની તરકારી.
Seasoned (સીઝન્ડ)માંહે નાંખેલું.
Farmers (ફાર્મર્સ) ખેડુતો.
Able (એઇબલ) શક્તિવાન.
Satisfy (સૅટિસ્ફાઇ) મટાડવી.
Hunger (હંગર) ભૂખ.
Threw off (થ્રુઑફ) ફેંકી દીધો.
Veil (વેઇલ) બુરખો.
Homely (હૉમ્લિ) સાદો.
True (ટ્રુ) ખરો.
Real (રીઅલ) સાચો.
Lasting (લાસ્ટિંગ) લાંબો વખત પહોંચે એવો.

Forgiveness (ફરગિવ્નેસ)માફી
Mistake (મિસ્ટેઇક) ભૂલ.
Lovingly (લવિન્ગલિ) હેતથી.
Embraced (એમ્બ્રેઇસ્ડ) ભેટ્યો.
Question (ક્વેશ્ચન) સવાલ.

Lesson 30.

પાઠ ૩૦ મો.

Home they Brought Her Warrior Dead=તેઓ તેણીના યોદ્ધાને મૂએલો ઘેર લાવ્યા.
Brought (બ્રૉટ) આણ્યો; લાવ્યા.
Swooned (સ્વૂન્ડ) બેભાન થઇ ગઇ.
Uttered (અટર્ડ) બોલી.
Cry (ક્રાઇ) બૂમ.
Maidens (મેઇડન્સ) કુમારિકાઓ.
Watching (ઉવૉચિંગ) તપાસીને જોતી.
Must weep (મસ્ટ ઉવીપ) રડવું જોઇએ.
Will die (ઉવિલડાઇ) મરી જશે.
Praised (પ્રેઇઝ્ડ) વખાણ કીધાં.
Soft (સૉફ્ટ) નરમ.
Low (લો) ધીમેથી.
Called (કૉલ્ડ) કહ્યો.
Worthy (ઉવર્થિ) લાયક.
Truest (ટ્રૂએસ્ટ) સાચામાં સાચો.
Noblest(નોબ્લેસ્ટ) ઉમદામાં ઉમદા.
Foe (ફો) દુશ્મન.
Neither (નીધર) બેમાંથી એકે [નહીં.
Spoke (સ્પોક) બોલી.
Moved (મૂવ્ડ) હાલી.
Stole (સ્ટોલ) છાનીમાની ગઇ.
Lightly (લાઇટ્લિ) ધીમે પગલે.
Stept (સ્ટેપ્ટ) ચાલતી ગઇ.
Face-cloth (ફેસ-ક્લૉથ) મોઢા ઉપર ઓઢાડેલું લુગડું.
Wept (ઉવેપ્ટ) રડી.
Rose (રોઝ) ઉઠી
Nurse (નર્સ) દરદીની સારવાર કરનારી સ્ત્રી.
Ninety (નાઇન્ટિ) નેવું.
Knee (ની) ઘુંટણ.
Summer (સમર) ઉન્હાળાનાં
Tempests (ટેમ્પેસ્ટ્સ) તોફાનો.
Tears (ટીઅર્સ) આંસુઓ.
Sweet (સ્વીટ) વહાલું.
Lady (લેડી) બાઇ, સ્ત્રી.
Prose (પ્રોઝ) ગદ્ય.
Changing (ચેઇન્જિન્ગ) [બદલીને.
Order (ઓડર) અનુક્રમ.
Necessary (નેસેસરી) જરૂરનો.

Lesson 31.
પાઠ ૩૧ મો.

Dew and Rain.
ઝાકળ અને વરસાદ.

Dew (ડ્યુ) ઝાકળ, ઓસ.
How beautiful=કેવું સુંદર.
In the early morning= સહવારના પહોરમાં.
Cool (કૂલ) ઠંડું.
Gradually(ગ્રેજ્યૂઅલિ)ધીમે ધીમે.
Turns into=માં ફેરવાઇ જાય છે.
Everywhere=દરેક ઠેકાણે.
Form (ફોર્મ) આકાર.
Dew drops (ડ્યુ ડ્રોપ્સ) ઝાકળનાં ટીપાં.
Condenses(કોન્ડેન્સીઝ) ઘટ્ટ કરે છે.
Cold (કોલ્ડ) ઠંડો.
Fine (ફાઇન) સુંદર વાદળાં વગરની.
Wet weather=વરસાદની ઋતુ.
Darker (ડાર્કર) વધારે કાળાં.
Rises (રાઇઝીસ) ઉંચે ચઢે છે.
Invisible (ઇન્વિઝિબલ) નહિ દેખાય એવાં.
Above the vessel=વાસણની ઉપર.
Vessel (વેસલ) વાસણ.
Visible (વિઝિબલ) દેખાય એવાં.
As steam=વરાળ રૂપે.
Really (રીઅલિ) ખરી રીતે.
Portions (પૉર્શન્સ) ભાગ.
Are floating (ફ્લોટિંગ) તરે છે.
Altogether (ઑલ્ટુગેધર) તદ્દન.

Lesson 32.
પાઠ ૩૨ મો.

Former (ફૉર્મર) આગલું.
Latter (લૅટર) પાછલું; બીજું.
Pride (પ્રાઇડ) મગરૂબી.
Purposes (પર્પઝીસ) કામ-ધારણા—મતલબ.
Sowing (સોઇંગ) વાવવું.
Crops (ક્રૉપ્સ) પાક.

Winds. પવન ૧.

Motion (મોશન) ગતિ.
Slight (સ્લાઇટ)સહેજ-જરા-ઓછી.
Breeze (બ્રીઝ) પવનની લહેર.
Violent (વાઇઓલન્ટ)જુસ્સાવાળો.
Storm (સ્ટોર્મ) તોફાન.
Tempest (ટેમ્પેસ્ટ) વાવાઝોડું.
Effects (ઇફેક્ટસ) અસર.
Bend (બૅન્ડ) વાંકું વાળવું.
Rustle (રસલ) ખડખડાટ કરવું.
Gentle (જેન્ટલ) ધીમો.

Just as=જેવી રીતે.
Flows (ફ્લોઝ) વહે છે.
Currents (કરન્ટસ) પ્રવાહ.
Continue (કન્ટીન્યુ) જારી રહેવું.
Direction (ડીરેકશન) દીશા.
Constantly (કોન્સ્ટેન્ટલી) હંમેશાં
Change (ચેઇન્જ) બદલે છે.
Depth (ડેપ્થ) ઉંડાઇ.
High up=છેક ઉંચે.
Is blowing (બ્લોઇંગ) વાય છે; ફુંકે છે.
Calm (કામ) શાંત.
Perhaps (પરહૅપ્સ) કદાચિત.
Rapidly (રૅપિડલિ) ઝડપથી.
Invention (ઇન્વેન્શન) શોધ.
Steam-engine (સ્ટીમ-એન્જીન) વરાળયંત્ર.
Use (યુસ) ઉપયોગ.
Mills (મિલ્સ) ઘંટી.
Grinding (ગ્રાઇંડીંગ) દળવાને.
Corn (કૉર્ન) અનાજ.
Were turned=ફેરવાતી.

Lesson 33.

પાઠ ૩૩ મો.

Certain (સર્ટન) કોઇ એક.
African (આફ્રીકન) આફ્રીકાનો.
Named (નેમ્ડ) નામનો.
Cophetua (કૉફિચુઆ) નામ છે.
Marry (મેરિ) પરણવું.
Although (ઓલ્ધો) અગરજો.
Nobles (નોબલ્સ) અમીર.
Begged (બેગ્ડ) અરજ કરી.
Durbar (ડરબાર) દરબાર.
Beggar maid (બેગર મેડ) ભીખારણ, ભીખારીની છોકરી.
Passed by (પાસ્ડ બાઇ) પાસે થઇને ગઇ. [પડયો.
He fell in love=તે પ્યારમાં
Poem (પોયેમ) કાવ્ય.
Breast (બ્રેસ્ટ) છાતી.
Words can say=શબ્દો કહે, વર્ણન કરે.
Bare footed (બૅર ફૂટેડ) ઉઘાડે પગે.
Robe (રોબ) ઝભો.
Crown (ક્રાઉન) મૂગટ.
Stept (સ્ટેપ્ટ) ચાલીને આવ્યો.
Greet (ગ્રીટ) આવકાર આપવાને.

Attire (ઍટાયર) પોષાક.
Praised (પ્રેઝડ) વખાણ્યું કર્યા.
Ankles (ઍંકલસ) ઘુટી.
Lovesome (લવસમ) હેતાળ.
Mien (મીન) દેખાવ.
Angel (એન્જલ) દેવદુત.
Grace (ગ્રેસ) ખુબસુરતી.
Sware (સ્વેર) કસમ ખાધા.
Royal (રોયલ) બાદશાહી.
Oath (ઓથ) કસમ.

Lesson 34.

પાઠ ૩૪ મો.

Deceive (ડીસીવ) છેતરવું.
Notice (નોટિસ) જોવું.
Exactly (એકઝૅકટલી) બરાબરરીતે.

The Camel and the Rat.

ઉંટ ને ઉંદર.

Having strayed (સ્ટ્રેડ) ભટકીને.
Owner (ઓનર) ધણી—માલીક.
Unfrequented (અન્ફ્રીક્વેન્ટેડ) આવજા વગરનો.
Nose string (નોઝસ્ટ્રીંગ) નાથ—નાકમાં નાંખવાની દોરી.
Trailing (ટ્રેલિંગ) ઘસડતી
Picked up (પિક્ડ અપ) ઉંચકી લીધી.
End (એન્ડ) છેડો.
Trotted (ટ્રોટેડ) ખડદુક ચાલ્યો.
Huge (હ્યુજ) મોટું.
Which crossed the path =જે રસ્તા ઉપર આવી હતી.
Path (પાથ) રસ્તો.
The rat stopped short= ઉંદર એકાએક ઉભો રહ્યો.
The water is too deep for me=પાણી એટલું ઉંડું છે કે હું ચાલી શકતો નથી.
Knee-deep (નીડીપ) ઘુંટણપર.
Please carry me across =મહેરબાની કરીને મને પેલે પાર લઇ જાઓ.
Confess (કન્ફેસ) કબુલ કરવું.
Promise (પ્રોમિસ) વચન આપવું.
To be humble (હંબલ) નમ્ર થવાને.
Future (ફ્યુચર) ભવિષ્ય.
Safely (સેફ્લી) સહીસલામત રીતે.
Gladly (ગ્લૅડલિ) ખુશીથી.
Consented (કન્સેન્ટેડ) કબુલ થયો.

Lesson 35.

પાઠ ૩૫ મો.

Room (રૂમ) જગ્યા.
Bench (બેંચ) પાટલી.
Unless (અનલેસ) શિવાય નહિ તો.
Depends (ડીપેન્ડસ) આધાર રાખે છે.
Favour (ફેવર) મહેરબાની.
Vizier (વઝીર) વજીર.
Wisdom (વિઝડમ) ડહાપણ.
Marriage (મૅરેજ) લગ્ન.
Promotion (પ્રોમોશન) દરજ્જે ચડવું તે.

Winds II.

પવન–૨.

Remain (રીમેન) રહેવું.
Are caused (કૉઝડ્) થાય છે–ઉત્પન્ન થાય છે.
Largely (લાર્જલિ) ઘણું કરીને.
This is so=આનું કારણ એ છે કે.
Simply (સિમ્પ્લી) માત્ર.
Lighter (લાઇટર) વધારે હલકા.
Hold (હોલ્ડ) પકડવું.
Let it go=પડી જવા દો.
Sink (સિંક) ડુબી જવું, જતાં રહેવું.
To take its place=તેની જગ્યા લેવાને.
Noon (નૂન) બપોર.
It dies away=તે જતી રહેછે.
Cause (કૉઝ) કારણ.
In a simillar way=તેજ રીતે.
Important (ઇમ્પૉર્ટન્ટ) અગત્યનું.
Welfare (વૅલફેર)કલ્યાણ; લાભ.
Inhabitants (ઇન્હૅબિટન્ટસ) રહેવાશી.
The winds are laden with moisture=પવન ભીનાશવાળો હોય છે.
Are laden (લેડન) ભરેલો છે.
Moisture (મૉઇશ્ચર) ભીનાશ.
Much needed (મચ–નીડેડ) ઘણો જરૂરનો.
Rainfall (રેનફૉલ) વરસાદ.
South-west (સાઉથ વેસ્ટ) નૈઋત્ય ખુણો.
Monsoon (મૉનસૂન) વર્ષાઋતુ, [ચોમાસું.
Equator (ઇક્વેટર) વિષુવવૃત.
North-east (નૉર્થઇસ્ટ) ઇશાન ખુણો.
South-east (સાઉથ ઇસ્ટ) [અગ્નિ ખુણો.
Remember(રીમેમ્બર)યાદરાખવું.
Famines (ફેમિન્સ) દુકાળ.
Failure (ફેલ્યૂર) નિષ્ફળ થવું તે.

Lesson 36.

The boy at the bookstall =ચોપડીની દુકાને છોકરો.

Bookstall (બુકસ્ટૉલ) ચોપડીની દુકાન.

Eager (ઇગર) આતુર.
Stall (સ્ટૉલ) દુકાન.
He'd (he would)
Devour (ડિવૉવર) ખાઇ જવું.
Stallman (સ્ટૉલમૅન) દુકાનદાર.
Did spy (ડીડ સ્પાઇ) દીઠો.
Buy (બાઇ) ખરીદવું.
Therefore (ધેરફોર) તેટલા માટે.
Passed on (પાસ્ડઑન) આગળ ચાલ્યો.

Slowly (સ્લોલી) ધીમે ધીમે.
Sigh (સાઇ) નિસાસો.
Churl's (ચર્લ્સ) કંજુસની.
Need (નીડ) જરૂર.
Sufferings (સફરિંગ્સ) દુઃખો.
Annoy (અૅનૉય) દુઃખ દેવું. સંતાપવું.
Perceived (પરસીવ્ડ) જોયો.
Enjoy (એનજોય) ઉપભોગ લેવો આનંદ લેવો.
Sight (સાઇટ) દેખાવ.

Cold (કોલ્ડ) ઠંડું; વાસી.
Meat (મીટ) ખોરાક.
Tavern (ટૅવર્ન) કલાલની દુકાન, પીઠું.
Larder (લાર્ડર) માંસ મુકવાની [ઓરડી.
Case (કેઇસ) હાલત.
Surely (શુલિ) નક્કી; બેલાશક.
Harder (હાર્ડર) વધારે મુશ્કેલ.
Longing (લૉંગીંગ) ઇચ્છા રાખતો.
Beholding (બીહોલ્ડીંગ) જોતો.
Choice (ચૉઇસ) તત્વમાલ; સૌથી સારો ભાગ.
Dainty-dressed (ડેઇન્ટીડ્રેસ્ડ) સ્વાદિષ્ટ રાંધેલું.
Wonder (વન્ડર) અજાયબી.

Lesson 37.

A Durbar

Visited (વિઝિટેડ) જોઇ; મુલાકાત લીધી.
Court (કૉર્ટ) દરબાર.
Indian (ઇન્ડીયન) હીંદી.
Prince (પ્રિન્સ) રાજા.
What it is like=તે કોના જેવો છે.
Maharaja (મહારાજા) મહા- [રાજા.
Udaipur (ઉદેપુર) શાહેર છે.

Is being held=ભરવામાં આવે છે. [ચોગાન.
Courtyard (કૉર્ટ યાર્ડ)
Palace (પૅલેસ) રાજ્ય મહેલ.
Is shown=બતાવેલો છે.
Verandas (વરંડાઝ) પરશાળ; રવેશ. [આપેલા
Supported (સપૉર્ટેડ) ટેકા
Handsomely (હેન્ડસમલિ) સુશોભિત રીતે.
Carved (કાર્વ્ડ) કોતરેલા.
Pillars (પિલર્સ) થાંભલા.
Carpet (કારપેટ)શેતરંજી;ગલીચો.
Spread (સ્પ્રેડ) પાથરેલી.
Guests (ગેસ્ટ્સ) પરોણાં.
Throne (થ્રોન) રાજ્યગાદી; તખ્ત
Centre (સેંટર) વચમાં; મધ્યભાગ
Raised high=ઉંચી બનાવેલી.
Rest (રેસ્ટ) બાજુની બેઠકો.
Ivory (આઇવરિ) હાથીદાંત.
Cushion (કુશન) ગાદી.
Velvet (વેલવેટ) મખમલ.
Gold lace(ગોલ્ડલેસ)સોનેરીકોર.
Shield (શીલ્ડ) ઢાલ.
Rajput (રજપુત) રજપુત.
Warrior (ઉૉરિયર) યોદ્ધો.

Standard (સ્ટૅન્ડર્ડ) વાવટો.
Fans (ફૅન્સ) પંખા.
Whisk (વ્હિસ્ક) ચમર.
To keep off=ઉડાવી મુકવાને.
British (બ્રિટિશ) અંગ્રેજી.
Resident (રેસિડેન્ડ) એલચી, વકીલ.
Officer (ઑફીસર) અમલદાર.
Perhaps (પરહૅપ્સ) કદાચ.
Assistant (એસિસ્ટંટ) મદદનિશ.
Soldier (સોલજર) સિપાઇ.
Sword (સ્વૉર્ડ) તરવાર.
Wears (ઉવેર્સ) પહેરે છે; લટકાવે
Relations (રીલેશન્સ) સગાં.
Nobles (નોબલ્સ) અમીરો.
Well dressed=શોભિતાં લુગડાં.
State (સ્ટેટ) રાજ્યના.
Favourite (ફેવરિટ) માનીતા.
Notice (નોટિસ) જુઓ.
Ornaments (ઑર્નમેંટસ) ઘરેણાં; શણગાર.
Foreheads (ફોરહેડ્ઝ) કપાળ.
Proudly (પ્રાઉડલિ) દમામથી.
Mahouts (મહાવત્ઝ) મહાવતો.
Hawdahs (હાઉદાઝ) હોદા.

Lesson 38.

The Goose-girl I

હંસ સાચવનારી છોકરી-૧.

Goose (ગુઝ) હંસ.
Alive (એલાઇવ) જીવતી.
Dearly (ડીઅરલી) હેતથી.
Grew up (ગ્રુઅપ) મોટી થાય.
She was to be married= તે પરણવાની હતી.
She was to leave her home=તે પોતાનું ઘર છોડવાની હતી.
Distant (ડિસ્ટંટ) દુરના.
Cups (કપ્સ) પ્યાલા.
Dishes (ડીશિઝ) રકાબી.
Diamonds (ડાયમંડઝ) હીરા.
Pearls (પર્લ્ઝ) મોતી.
Silk (સીલ્ક) રેશમ.
Servantmaid (સર્વન્ટમેડ) [દાસી.
Travel (ટ્રાવેલ) મુસાફરી કરવાને
Fairy (ફેરિ) પરિની.
Gift (ગિફ્ટ) ભેટ, બક્ષિસ.
Falada (ફાલદા) ફાલદા.
Almost (ઑલમોસ્ટ) લગભગ.
Set off=નીકળી.
Journey (જર્ની) મુસાફરી
Leaf of gold=સોનાનું પતરૂં.
Strange (સ્ટ્રેન્જ) નવાઈ જેવું.
Charm (ચાર્મ)જાદુ, મંત્ર, તાવીજ.
Bosom (બુઝમ) છાતી.
Tears (ટીઅર્સ) આંસુ.
Bade (બૅડ) કરી.
Farewell (ફેરવેલ)છેલ્લી સલામ.
Mounted (માઉન્ટેડ) ચડી બેઠો.
Dusty (ડસ્ટિ) ધુળવાળો.
Trotted (ટ્રૉટેડ) થનથન ચાલ્યાં; ખડદુક ચાલ્યાં.
Thirsty (થર્સ્ટી) તરસી.
Brook (બ્રુક) ઝરો.
Saucy (સૉસિ) તોછડી.
Sly (સ્લાઇ) લુચ્ચી.
A long way=ઘણે દુર.
Rude (રૂડ) બેઅદબ.
To wait on you=તમારી હજુરમાં રહેવું; ખીજમતમાં રહેવું.
Got off=નીચે ઉતરી.
Knelt (નેલ્ટ) ઘુંટણીએ પડી.
Bent (બેન્ટ) નીચું નમાવ્યું.
Rudeness(રૂડનેસ)બેઅદબીપણું.
Alas (ઍલાસ) અફસોસ.
Fond (ફૉન્ડ) વહાલું.
Heavy (હેવી) ઉદાસ.
Comforted (કમ્ફરટેટ) શાંત પડ્યું; દીલાસો મળ્યો.

Lesson 39.

The goose-girl II.

પાઠ ૩૯ મો.

હંસ ચરાવનારી છોકરી=૨.

Running (રનિંગ) દોડતો.
Wicked (ઉવિકેડ) દુષ્ટ.
Glee (ગ્લી) ખુશી.
Power (પાવર) સત્તા.
Finished (ફિનિશ્ડ) પુરૂં કયુ.
Pushed (પુશ્ડ) હડસેલો માર્યો.
Belongs (બીલૉગ્ઝ) માલકીનું છે.
Meek (મીક) નમ્ર; ગરીબ.
Was forced=જરૂર પડી.
To agree (ઍગ્રી) કબુલ કરવાને.
Mistress (મીસ્ટ્રેસ) શેઠાણી.
Strip off (સ્ટ્રિપ ઑફ) ઉતારી નાંખવું.
Pretended (પ્રીટેન્ડેડ)ઢોંગ કર્યો.
To promise (પ્રૉમિસ) વચન આપવું.
Really (રીયલિ) ખરેખર.
Reached (રીચ્ડ) પહોંચ્યા.
False (ફૉલ્સ) ખોટી; દગાખોર.
Amidst (ઍમિડસ્ટ) વચ્ચે.
Trumpets(ટ્રમ્પેટસ) રણશિંગડાં.
To welcome (ટુ વેલકમ) આવકાર આપવાને.
Bride (બ્રાઇડ) કન્યા; વહુ.
Lifted (લિફ્ટેડ) ઉતારી.
Led (લેડ) લઇ ગયો.
Real (રીયલ) ખરી.
Wandered (ઉવૉન્ડર્ડ) રખડી.
Wondered (ઉવન્ડર્ડ) આશ્ચર્ય પામી.

Lesson 40.

પાઠ ૪૦ મો.

The goose-girl III.

હંસ સાચવનારી છોકરી-૩.

Upper (અપર) ઉપલો.
Changed (ચેઇન્જ્ડ) બદલ્યો.
Robe (રોબ) ઝભ્ભો.
Meanwhile (મીનવ્હાઇલ) તે દરમ્યાન.
Sad (સૅડ) દીલગીર.
Shabby (શૅબિ) ફાટાતુટાં; ગંદા.
Pretending (પ્રીટેન્ડીંગ) ડોળ ઘાલતી.
Appeared (ઍપીઅર્ડ) દેખાવ દીધો.
Rough (રફ) મહેનત પડે એવું.
Conrad (કોનરૅડ) નામ છે.
Goose-herd (ગૂઝ હર્ડ) હંસ સાચવનાર.

Wild (વાઇલ્ડ) તોફાની.
Fierce (ફીયર્સ) ઝનુની.
Deed (ડીડ) કામ.
Bitterly(બિટર્લિ)પોકેપોક મુકીને.
Nail up (નેલ અપ) ખીલા મારી જડી લેવું.
Meadow (મેડો) બીડ.
Let down(લેટ ડાઉન)છુટાં મૂક્યા.
Tresses (ટ્રેસિઝ) ગુંછળા.
Gleamed (ગ્લીમ્ડ) ચળકયાં.
Locks (લૉકસ) ગુચ્છા.
Blow (બ્લો) વાવું.
Ye (યી) તમે.
Breezes (બ્રીઝીઝ) પવનની લહેર.
Comb (કોમ) હોલવું.
Flowing (ફ્લોઇંગ) લટકતા.
Pray (પ્રે) વિનંતી કરવી.
My hair is dressed=મારા વાળ હોળાઇ રહે.

Lesson 41.

પાઠ ૪૧ મો.

The goose-girl IV

હંસ સાચવનારી છોકરી-૪.

Sprang up (સ્પ્રેન્ગઅપ) નીકળી
Blew (બ્લ્યુ) ઉરાડી. [આવી.
Dale (ડેલ) ખીણ.
Chasing(ચેઝિંગ) પછવાડે દોડતો.
Out of place=આડું અવળું.
Glum (ગ્લમ) ખિન્ન; ગમગીન.
Sulky (સલ્કી) ઉદાસ.
Wanted(વૉન્ટેડ)ની જરૂર હતી.
Helper(હેલ્પર)મદદકરનાર;સાથી.
Teases (ટીઝીઝ) પજવે છે.
Worth living=જીવવા લાયક.
She did up her hair again =તે પોતાના વાળ ઠીક ઠાક કરતી.
Bush (બુશ) ઝાડી
To steal (સ્ટીલ) ચોરી કરવી.

Lesson 42.

પાઠ ૪૨ મો.

The goose-girl V

હંસ સાચવનારી છોકરી-પ.

In order=ઠીકઠાક
By the time=તેટલા વખતમાં.
Meant (મેન્ટ) અર્થ હતો.
Dare (ડેર) હીંમત ધરવા.
Nonsense (નૉનસેન્સ) અર્થ વગરનું, મુર્ખાઇ ભરેલું, છટ.
Has ridden=ઘોડાપર સ્વારી કરી છે.
Tend (ટેન્ડ) સંભાળ લેવી.
Plight (પ્લાઇટ) હાલત.

Her heart would break= તે નિરાશ થશે.

Dried (ડ્રાઇડ) લુછી નાંખી.

Tripped (ટ્રિપ્ડ) ઉતરી.

Stairs (સ્ટેર્સ) દાદર.

Nobly (નોબ્લિ) ઉમદા રીતે.

Cheat (ચીટ) દગાખોર.

Ill treated (ઇલટ્રીટેડ) ખરાબ રીતે વર્તાયલી; સારી બરદાસ નહિ લીધેલી.

Feast (ફીસ્ટ) મિજબાની.

Wronged (રૅાન્ગ્ડ) નુકસાન પામેલી

Had acted (એક્ટેડ) વર્તી હતી.

Wicked (વિકેડ) વર્તી હતી.

Should be locked up (લૉક્ડ અપ) કેદ કરવી જોઇએ.

For life=જીવે ત્યાં સુધી.

Dark (ડાર્ક) અંધારાવાળા.

Prison (પ્રિઝન) કેદખાનું.

Judged (જજ્ડ) ન્યાય કર્યો છે.

Case (કેસ) કજીઓ; મુકદમો.

Punishment (પનિશમેંટ) શિક્ષા.

Cheated (ચીટેડ) ઠગ્યું હતું.

Happily (હૅપિલિ) સુખમાં.

Brought back to life again=સજીવન કર્યો.

૧. સુકા ઘાસનું ગાડું.

આ ચિત્રમાં આપણે બે ઘોડાથી ખેંચાતું એક ગાડું જોઇએ છીએ. તે ગાડું સુકા ઘાસથી ભરેલું છે. સુકું ઘાસ શું છે તે કદાચ તમે જાણુતા નહિ હો. હિંદુસ્તાનમાં ઘાસ કાપનારા દરરોજ સહવારે બહાર જાય છે અને ઘોડાને માટે ઘાસ કાપે છે. આ પ્રમાણે ઇંગ્લાં-ડમાં થતું નથી. જ્યારે ઘાસ ખેતરોમાં ઉંચું ઉગ્યું હોય છે ત્યારે માણુસો તેને કાપી નાંખે છે, અને તેને તડકામાં સુકવવામાં આવે છે. ત્યારે તે સુકું ઘાસ થાય છે, અને તે ઘોડાને, ઢોરને ખવડાવવા માટે રાખવામાં આવે છે. કદાચ તમે પુછશો કે ઘાસ જ્યારે ખેતરમાં ઉગતું હોય છે ત્યારે ગાયો તે શા માટે ખાતી નથી. કેમકે ઇંગ્લાંડમાં સઘળા ખેતરોની આસપાસ વાડ હોય છે, તેથી કરીને જ્યારે ગાયોને એક ખેતરમાં હાંકી જવામાં આવે છે ત્યારે તે બીજામાં જઇ શકતી નથી. અલબત જે ખેતરમાં ઘાસ સુકું ઘાસ થવાને ઉગતું હોય છે તેમાં ગાયને હાંકી જવામાં આવતી નથી. ચિત્રમાં પહેલો માણુસ ગાડામાં સુકું ઘાસ ભરવાને માટે પંઝેટી લઇ જાય છે અને સ્ત્રીઓ ગાડાની પછવાડે ચાલીને દાંતીથી જમીન ઉપર સુકા ઘાસને એકઠું કરવાને દાંતી લઇ જાય છે. એક બાળક પહેલા ઘોડાપર સ્વારી કરે છે, અને બીજાં છોકરાં સુકા ઘાસને મથાળે છે. આ છોકરાં સુકા ઘાસમાં રમે છે, જે ઘાસ નરમ હોય છે અને ઘણી મીઠી સુગંધ આપે છે. ઇંગ્રેજ છોકરાંને તેમાં રમવાનું ઘણું ગમે છે.

પાઠ બીજો. સુકા ઘાસમાં રમવું.

બીજા પાના ઉપરના ચિત્રમાં સુકા ઘાસમાં રમતાં ત્રણ છોકરાં છે. તેમાં બે છોકરી ને એક નાનો છોકરો છે. એક નાની છોકરીને ગુલાબી રંગનો પોશાક છે, અને બીજીને આશમાની રંગનો છે. નાના છોકરાને પીળા વાળ છે, અને છોકરીઓને બદામી રંગના છે. ને છોકરીઓમાંની એક બીજાં બે નાના છોકરાંને સુકા ઘાસથી ઢાંકી નાંખવા હમણાંજ

જાય છે. તે પોતાના માથા ઉપર તેનો એક મોટો ઢગલો ઉચકી જાય છે. બીજાં છોકરાં ધારે છે કે સુકા ઘાસથી ઢંકાઈ જવામાં મોટી મઝા છે. અને તેઓ હસે છે અને તેને અટકાવવાને પોતાના હાથ બહાર કાઢે છે. તે પણ હસે છે. તરતજ બીજાં છોકરાઓ તેને સુકા ઘાસમાં ઢાંકી દેશે, છોકરાઓની પછવાડે તમે એક લાકડાંની વાડ જોશો. આ વાડની બીજી બાજુએ એક જંગલ છે, જેમાં ઝાડ ને ઝાડીઓ તમે જોશો. જ્યારે સુકું ઘાસ લઇ જવામાં આવશે ત્યારે ઢોર અથવા ઘેટાંને આ ખેતરમાં હાંકી મુકવામાં આવશે. વાડ તેને જંગલમાં જતાં અટકાવશે જંગલમાં ઝાડ અને ઝાડીઓ લીલાં પાંદડાંથી ઢંકાયલાં હોય છે. જમીન ઉપર ધોળાં ને રાતાં ફુલોથી ભરેલી ટોપલી છે, જે ફુલો છોકરાંઓએ વીણ્યાં છે. આ ચીજો આપણને કહે છે કે એ ઉનાળો છે ઈંગ્લાંડમાં શિયાળામાં ઝાડને પાંદડાં હોતાં નથી, અને છોકરાંઓને વીણવાને માટે ફુલ હોતાં નથી.

પાઠ ૩ જો નાની માછલી.

એકવાર એક માછીએ એક ઘણી નાની માછલી પકડી તેણે તેની તરફ જોવાને તેને ઉચકી લીધી. અને જ્યારે તે તેના હાથમાં હતી ત્યારે માછલીએ કહ્યું, મહેરબાન સાહેબ, મને નદીમાં પાછી મુકવાને હું તમને અરજ કરૂં છું. હું હમણાં ઘણી નાની છું. થોડા મહિનામાં અથવા એક વરસમાં હું વધારે મોટી થઇશ. ત્યારે હું તમારે માટે એક સારૂં ભોજન થઇશ. પણ માછી ભુખ્યો હતો તેથી તેણે કહ્યું, ના, મેં તને પકડી છે અને હું તને ઘેર લઇ જઇશ. જો હું તને જવા દઉં તો તું વધારે મોટી થશે. પણ કદાચ હું તને ફરીથી પકડીશ નહિ. તે ગરીબ નાની માછલીને પોતાની ટોપલીમાં મુકીને તેને ઘેર લઇ ગયો; અને તેની સ્ત્રીએ તેની કઢી બનાવી, જે તેણે પોતાના ભોજન તરીકે થોડા બાફેલા ચોખા સાથે ખાધી.

કહેવત—ઓટીમાંનું હારે ને મુઠીમાંનું જીતે.

પાઠ ૪ થો. ગાય અને વાછરડાં.

ગાય દુનિયાના દરેક દેશમાં ઘણું કરીને માલમ પડે છે આપણે જાણીએ છીએ કે હિંદુસ્તાનમાં ગાયની મોટી સંખ્યા હોય છે, અને કદાચ યુરોપમાં વધારે હોય છે. તે પાળેલાં પ્રાણી છે. લોકો તેને પાળે છે, કારણ કે તે દુધ આપે છે. દુધમાંથી માખણ, ઘી, દહી ને છાસ બને છે, આ ચિત્રમાંની ગાય અંગ્રેજી ગાય છે. તમે જોશો કે તે ઘણું કરીને હિંદુસ્તાનની ગાય કરતાં વધારે મોટી હોય છે, અને તેને ખુંધ હોતી નથી સવારમાં વહેલાં ગાય દોહવાય છે. આપણે દુધ દોહનારી છોકરીને એક માચીપર બેસીને એક એક લાકડાંની તામડીમાં ગાય દોહતી જોઇએ છીએ. પતરાંની બનાવેલી બીજી તામડી પાસે પડેલી છે. બંને દુધની તામડી છે. એક નાની છોકરી દુધ દોહનારી તરફ જોય છે. આ છોકરી આશા રાખે છે કે કદાચ દુધ દોહનારી મને થોડું દુધ આપશે. બીજી ગાય દુધ દોહવડાવવાની વાટ જોય છે દુધ છાછરા વાસણમાં મુકવામાં આવે છે જેથી કરીને મલાઇ ઉપર ચઢી શકે. જ્યારે તે ચઢી રહે છે ત્યારે તે કાઢી લેવામાં આવે છે, અને ત્યાર પછી તે દુધ મલાઇ ઉતારી લીધેલું દુધ કહેવામાં આવે છે. મલાઇનું માખણ બને છે. ઇંગ્લાંડમાં લોકો ઘી બનાવતા નથી. મલાઇ ઉતારેલાં દુધમાંથી થોડું વાછરડાને આપવામાં આવે છે, ને તેમાંથી થોડું છોકરાં પીએ છે. દુધ દોહનારી તામડી ઉંચી પકડી રાખે છે જેથી કરીને વાછરડાં તેમાંથી પી શકે. હું ધારૂં છું કે વાછરડાંને દુધ ગમે છે, અને નાની છોકરીઓને તેને તે પીતાં જોવાનું ગમે છે. એક દીવસ બે છોકરાં ખેતરમાં ફરવાને ગયાં તે ખેતરમાં ગાયો હતી, અને તેમાંની કેટલીક સફેદ ને તેમાંની કેટલીક કાળી હતી. નાના છોકરાએ પોતાની બહેનને કહ્યું;—"શા માટે કેટલીક ગાયો ધોળી ને કેટલીક કાળી છે?" તેણે જવાબ દીધો, તું તે જાણતો નથી? તું બેવકુફ છે? તેણે ફરીથી પુછયું, પણ તે જુદા જુદા રંગની શા માટે છે? તેની બહેને કહ્યું, વારૂ હું તને તે કહીશ. ધોળી ગાયો આપણને દુધ

આપે છે, શું તે નથી આપતી ? હા, અને કાળી ગાયો ? કાળી ગાયો આપણને કાફી આપે છે જેથી કરીને આપણને કાફી અને દુધ મળે છે. હું આશ્ચર્ય પામું છું કે શા માટે તે નાના છોકરાએ પોતાની બહેનને કહ્યું નહિ કે કયું પ્રાણી આપણી કાફીને માટે આપણને ખાંડ આપે છે ? જો ધોળી ગાયો દુધ આપે છે અને કાળી ગાયો કાફી આપે છે તો હું ધારૂં છું કે બદામી રંગની ગાયો ખાંડ આપે છે.

પાઠ ૫ મો. ચાર ઉખાણા—એક કાંટો.

હું જંગલમાં ગયો, અને તે લઇ આવ્યો હું નીચે બેઠો અને તેની તરફ જોયું, જેમ જેમ મેં તેની તરફ વધારે જોયું તેમ તેમ મને તે ઓછું ગમ્યું, અને હું તેને ઘેર લાવ્યો કારણકે મારાથી લાવ્યા વગર રહેવાયુ નહિ. આ દેશમાં દરેક સ્ત્રીને વીશ નખ હોય છે. દરેક હાથે પાંચ નખ હોય છે, અને હાથનાં ને પગનાં મળીને વીશ. આ બધું દગાઇ વગર સાચું છે.

એક ઈંડું.

રેશમ જેવી નરમ ચામડીને અસ્તર કીધેલી, દુધ જેવી સફેદ આરસપહાણની દીવાલમાં; સ્વચ્છ બિલોર જેવા ફુઆરામાં એક સોનેરી અંજીર દેખાય છે. આ કીલ્લાને બારણાં નથી તોપણ ચોરો જબરજસ્તીથી પેસે છે અને સોનું ચોરી જાય છે. જ્યારે V (પાંચ)ને હું I સાથે મળીએ છીએ ત્યારે હમે છ ની સંખ્યા પુરેપુરી બનાવીએ છીએ. જ્યારે I મારી સાથે V ફરીથી એક વાર મળે છે ત્યારે હમે બે જણા માત્ર ચારની સંખ્યા બનાવીએ છીએ. અને જ્યારે તે V I મારી પાસેથી જતો રહે છે ત્યારે અફસોસ, બિચારો હું માત્ર એકજ બનાવું છું.

પાઠ ૬ ઠ્ઠો. એક ઈંગ્રેજી ગામડું.

પહેલી ચોપડીમાં આપણને એક હિંદી ગામડાનું ચિત્ર હતું. હવે સંભાળથી એક અંગ્રેજી ગામડાંના આ ચિત્ર સામુ જુઓ. તેની

વચ્ચે તમે ઘણો ફેર જોશો. હિંદી ગામડામાં બે બળદથી ખેંચાયલું એક ગાડું હતું. અહિંઆ ચાર ઘોડાથી ખેંચાયલું એક છે. હિંદી ગામડામાં એક વડનું ઝાડ ને નાળીએરીનાં ઝાડ હતાં; આ ગામડામાં એલ્મનાં ઝાડો છે. બંને ગામડામાં ઘરોને પરાળનાં છાપરાં છે; પણ આ ગામડામાં જુઓ કે તે કેવાં સ્વચ્છ દેખાય છે. તેને બે માળ છે. હિંદી ગામડામાં તેને માત્ર એક માળ છે ઘરની પેલી તરફ ઉંચી ઇમારત દેવલ છે. તેને એક મિનારો ને અણિદાર શિખર છે. તે મિનારામાં ઘંટ ટાંગેલાં છે જે રવિવારે વગાડવામાં આવે છે. ઘરના આગલા ભાગમાં ગામડાની રમવાની જગ્યા છે; છોકરાં તેનાપર રમે છે. તેની વચ્ચોવચ એક ઉંચું ઝાડ છે અને આ ઝાડની આસપાસ એક બેઠક છે જેનાપર લોકો બેસે છે. કેટલાક છોકરા કનકવા ચગવે છે; જે દોરીઓ કનકવાને ઉડી જતાં અટકાવે છે તેને તમે જુઓ. આકાશમાં વળી એક સુંદર મેઘધનુષ છે. આ બતાવે છે કે હવા સારી થશે. પુલની બીજી બાજુએ ચાર ઘોડાથી ખેંચાયલું એક મોટું ગાડું ઉભું રહ્યું છે, કારણ કે સંખ્યાબંધ ઘેટાં પુલ ઉપર થઇને જાય છે. પુલની નીચે આપણે એક હોડી જોઇએ છીએ. નદીના કિનારાપર એક ઘોડો આ હોડીને દોરડાંથી ખેંચશે. એક માણસને દોરડું બાંધતાં તમે જોશો. બીજો માણસ ઘોડાને એક તોબરામાં થોડો દાણો આપે છે.

પાઠ ૭ મો. મર્ક્યુરી અને કઠીઆરો.

જ્યારે એક કઠીઆરો નદીના કિનારાપર એક વખત એક ઝાડ કાપતો હતો ત્યારે તેનો કુવાડો પાણીમાં પડી ગયો, અને તે તેણે ખોયો. જે ઓજારથી તે પોતાના ગુજરાનનું સાધન મેળવતો હતો તેના નુકસાનથી શોક કરતો હતો ત્યારે મર્ક્યુરી તેની આગળ આવ્યો. દેવે તે ગરીબ માણસને કહ્યું. શું થયું છે? કઠીઆરાએ કહ્યું, મેં મારો કુવાડો નદીમાં પાડી નાંખ્યો છે. મર્ક્યુરી પાણીમાં કુદી પડયો અને પોતાના હાથમાં એક સોનાનો કુવાડો પકડીને તરતજ ફરીથી તેમાંથી બહાર

આવ્યો. તેણે પુછ્યું, તેં જે કુવાડો ખોયો હતો તે આ છે? ના, મારો કુવાડો આના જેટલો સુંદર નહોતો. દેવ ફરીથી અદૃશ્ય થઇ ગયો અને આ વખતે એક રૂપાનો કુવાડો લઇ આવ્યો. તેણે કહ્યું ખચીત આ તારો કુવાડો હશે? પણ કઠીઆરાએ કહ્યું, કે એ કુવાડો મારો નથી. બીજી વખત મર્ક્યુરી અદૃશ્ય થઇ ગયો ને એક લોઢાનો કુવાડો લઇને પાછો આવ્યો કઠીઆરાએ કહ્યું એ મારો કુવાડો છે. પણ મર્ક્યુરીએ તેને કહ્યું,-કેમકે તેં મને ઠગવાનો પ્રયત્ન કર્યો નથી, માટે તારો પોતાનો કુવાડો અને વળી બીજા બે જે મેં તને બતાવ્યા તે લઇ લે. તારા પ્રમાણિકપણા માટે ઇનામ તરીકે હું તને તે આપું છું. ચિત્ર તરફ સંભાળથી જુઓ હજારો હર્ષ પહેલાં ગ્રીસમાં જે લોકો રહેતા હતા તેના દેવોમાંનો તે મર્ક્યુરી એક દેવ હતો. તેનું ગ્રીક નામ હરમીઝ હતું. પણ તે ઘણીવાર મર્ક્યુરી કહેવાય છે જે નામ રોમન લોકોનું આપેલું છે. તે પાંખવાળી ટોપી પહેરે છે અને પાંખવાળો દંડ રાખે છે તેના દંડ ઉપરની પાંખો એવું બતાવે છે કે તે ઝડપી હતો અને સર્પ એવું બતાવે છે કે તે ઘણો હોશિયાર હતો.

પાઠ ૮ મો. શિકારી, વેપારી અને રીંછ.

કોઇ એક શિકારી જેને પૈસાની જરૂર હતી તે એક વેપારી પાસે આવ્યો અને પૂછ્યું. એક રીંછના ચામડાના કેટલા પૈસા તમે આપશો ને ઉમેર્યું કે તમે કદી નહિ જોયું હોય એવું ઘણા ખુબસુરત રીંછનું ચામડું છે. વેપારીએ પૈસાની સારી રકમ આપવાનું કહ્યું, પણ તે ચામડું પોતાને બતાવવાને તે શિકારીને પૂછ્યું. શિકારીએ કહ્યું, રીંછ હજી જંગલમાં જીવતું છે; પણ તેને આવતી કાલે મારવાનું વચન આપું છું, અને અમુક પરમ દિવસે તને તે ચામડું મળશે. વેપારી જેણે એક રીંછને મારી નાંખેલું કદી જોયું નહોતું તેણે તે શિકારી સાથે જવાનો ઠરાવ કર્યો. બીજે દિવસે તેઓ માત્ર જંગલમાં દાખલ થયા કે તરતજ તેઓએ એક મોટું રીંછ જોયું. ઝડપથી તેમની તરફ આવ્યું.

વેપારી ઘણુંજ બીધો અને તરતજ ઝાડ ઉપર ચઢી ગયો. શિકારી કંઇ ઓછો બીધો નહોતો તે જમીન ઉપર સુઈ ગયો ને મરી ગયલાં માણસ જેવો દેખાવાને તેણે પોતાનો શ્વાસ રૂંધી રાખ્યો, કારણકે એમ કહેવાય છે કે રીંછો મુએલા માણસને કદી અડકતા નથી. રીંછ તેની પાસે આવ્યું, તેને સુંઘ્યો, અને તેને ઉથલાવ્યો. તેને મુએલો ધાર્યો ને તેને છોડીને ચાલ્યો ગયો. જ્યારે રીંછ ચાલ્યું ગયું ને વધારે ધાસ્તી નહોતી ત્યારે વેપારી ઝાડ પરથી નીચે ઉતર્યો અને તે શિકારી પાસે આવ્યો. તેણે કહ્યું, હવે ઉઠ, રીંછ જતું રહ્યું છે અને આપણે સહીસલામત છીએ. પણ રીંછે તને શું કહ્યું તે મહેરબાની કરીને મને કહે, કારણકે તેણે તારા કાનમાં કહ્યું. શિકારીએ કહ્યું અરે! તેણે મારા કાનમાં કહ્યું કે જ્યાં સુધી તને રીંછનું ચામડું મળે નહિ ત્યાં સુધી તે કદી વેચતો ના.

પાઠ ૯મો. કરોળિયા ને માખીઓ.

આપણી પાસેનું ચિત્ર કરોળિયાને તેના જાળામાં વચલા ભાગમાં આપણને બતાવે છે. જાળું ઘણા પાતળા તાંતણાનું બનેલું હોય છે. તે એટલા પાતળા હોય છે કે જો તમે તેને અડકો તો તમને તે લાગે નહિ. કરોળિયો આ તાંતણો પોતાના શરીરમાંથી કાઢે છે. માખીઓ જાળામાં પકડાય છે, અને કરોળિયો તેને ખાય છે. કરોળિયાને પાંખ હોતી નથી, પણ તેને આઠ પગ હોય છે. તેને એટલી બધી આંખ હોય છે કે તે પોતાની પાછળની તેમજ આગળની ચીજો જોઇ શકે છે. માખીને બે પાંખ ને છ પગ હોય છે અને વળી સંખ્યાબંધ આંખ હોય છે. તેને માત્ર બે આંખ હોય છે. તેને માત્ર બે આંખ હોય એમ દેખાય છે પણ આમાંની દરેક આંખ ખરેખર સંખ્યાબંધ ઘણી નાની આંખોની બનેલી છે. કરોળિયા ને માખી જેવા પ્રાણીઓ જીવડાં કહેવાય છે. તે અને મોટા પ્રાણીઓ જેવાં કે બિલાડી અને કુતરાંઓની વચ્ચેના તફાવતમાંનો એક એ છે કે તેને હાડકાં હોતાં નથી.

ચળકતું જાળું.

એક ભુખ્યા કરોળિયાએ ઘણા બારીક તાંતણાનું એક જાળું. બનાવ્યું. તમારી નાની આંગળીઓને ભાગ્યેજ તે પાતળા નાના દોરા લાગી શકે. (બધા) ગોળ ચકકરમાં ને ગોળ ચકકરમાં તેણે તે કાઢયાં. જ્યાં સુધી તે જાળું પુરૂં થયું ત્યાં સુધી આરપાર સીધાં ને વાંકાં ફરીથી તેણે કાઢયા. અરે જ્યારે તે પુરૂં થયું ત્યારે કેવું સુંદર ચળકતું જાળું હતુ ? બધી નાની માખીઓ તેને તડકામાં લટકતું જોવાને આવી. ગોળ ચકકરમાં ને ગોળ ચકકરમાં તે જાળાની આરપાર નાચી ને પછી ફરીથી તેઓએ તરાપ મારીને જોયું. તે ભુખ્યો કરોળિયો બેઠો ને સુખી નાની માખીઓને તપાસીને જોયા કીધું; તેણે જોયું કે તેના માથાની આસપાસ તેને ઘણી આંખો છે. ગોળ ચકકરમાં ને ગોળ ચકકરમાં ને ગોળ ચકકરમાં તેઓ ગઈ; જાળાંની આરપાર ને પાછી ફરીથી ફરીથી હવે ઉંચે ને હવે નીચે તેઓ ગઇ અરે તમે સુંદર નાની માખીઓ અંદર આવો ને મારી સાથે વાળું કરો તે ભુખ્યો કરોળિઓ કહે છે મને ખાતરી છે કે તમે મારૂં ઘર જોવાને ખુશી હશો. પણ ગોળ ચકકરમાં ને ગોળ ચકકરમાં ને એકવાર ફરીથી ગોળ ચકકરમાં જાળાંની આરપાર ને ફરીથી પાછી અગાઉની માફક તેઓ ઉડી કારણ કે બધી માખી એટલી બધી ડાહી હતી કે તે કરોળિયાની છેક પાસે ગઇ નહિ. તેઓએ પોતાની નાની પાંખો ફફડાવીને વધારે વિસ્તારવાળાં કુંડાળામાં ઉડી. ગોળ ચકકરમાં ને ગોળ ચકકરમાં ને ગોળ ચકકરમાં તે ગઇ. જાળાંની આરપાર ને પાછી ફરીથી અને પછી તે ઉડી જતી રહી.

પાઠ ૧૦ મો રેતીનું રણ.

રેતીનું રણ એક મોટું મેદાન છે, જ્યાં કાંઇ ઉગતું નથી. ઘણાં ખરાં રણો રેતીથી ઢંકાયલા હોય છે. તેમાં ઝાડ, ફુલ કે ઘાસ હોતુ નથી. ત્યાં નજર પહોંચી શકે એટલે દુર ગરમ સુકી રેતી શિવાય

કાંઈ હોતું નથી. અરબસ્તાન અને બીજા કેટલાંક ગરમ દેશમાં ઘણી ખરી જમીન રણ હોય છે. વરસાદ ભાગ્યેજ ત્યાં કદી પડે છે. આકાશમાં વાદળાં હોતાં નથી. સૂર્ય આખો દિવસ બાળી નાંખે એવી ગરમીથી પ્રકાશે છે. અરબસ્તાનના લોકો આરબ કહેવાય છે. ચિત્રમાં તમે તેમાંના કેટલાક જોશો. તેઓ સૂર્યની ગરમીથી રક્ષણ મેળવવાને લાંબા, ઢીલાં ધોળાં કપડાં પહેરે છે રેતીના સમુદ્રમાં ટાપુના જેવા આમતેમ છુટાં છવાયાં ખુશકારક લીલોતરીવાળાં સ્થળો હોય છે આ સ્થળોએ પાણી માલમ પડે છે, અને ત્યાં ઘણું કરીને ઘાસ અને છાયાંવાળાં ખજુરીનાં ઝાડો હોય છે. આવાં સ્થળને (ઓએસિસ) રણના ફળદ્રુપ સ્થળ કહે છે. જ્યાં જ્યાં પોતાના જનાવરને માટે તેઓને પાણી, ઘાસ અને મેવા ને છાંયડો આપવાને ખજુરીનાં ઝાડ મળે છે ત્યાં ત્યાં, કોઇ ભટકતાં આરબો પોતાના તંબુ ખચિત ઉભા કરશે. તેઓ ઘાસમાં રહેતા નથી. તેઓને વારંવાર પોતાના ઢોરનાં ટોળાં માટે ઘાસ શોધવાને રેતીવાળાં રણો ઓળંગવાં પડે છે; અને તેથી તેઓ તંબુમાં રહે છે, જે તંબુ સહેલાઇથી એક લીલોતરી વાળી જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ ખસેડી શકાય છે, ત્યાં મુસાફરી કરવાને રેલ્વે (આગગાડી) અને ગાડી માટે રસ્તા હોતા નથી. કોઇ વખત લોકો ઘોડા ઉપર પણ સ્વારી કરી શકતા નથી કારણ કે ઘોડા છુટી સુકી રેતીમાં ફસાઇ પડે છે; ત્યારે આરબો રણમાં કેવી રીતે મુસાફરી કરી શકે છે ? કદાચ તમે રણનાં વહાણ વિષે સાંભળ્યું હશે. આ એક નામ છે જે વારંવાર ઉંટને આપવામાં આવ્યું છે, કારણ કે તે માત્ર ઉંટ છે જેના પર બેસીને માણસો એક લીલોતરીવાળાં સ્થળથી બીજા સ્થળ સુધી રેતીનો મોટો દરીઓ ઓળંગી શકે છે. ઉંટના પગ પહોળા હોય છે અને તે છુટી રેતીમાં ફસાઈ પડતા નથી. તે લાંબા વખત સુધી પાણી વગર અને ઘણા થોડા ખોરાકથી મુસાફરી કરી શકે છે. ચિત્રમાં આપણે રણની પીળી રેતી અને ઘેરા આસમાની આકાશને જોઇએ છીએ. આરબની એક ટોળી હમણાંજ મુસાફરી પુરી કરી આવી પહોંચી છે. બકરાના બનાવેલા ચટાપટાવાળા

કપડાથી ઢંકાયલો એક તંબુ ઉભો કરવામાં આવ્યો છે. ટોળીમાંના કેટલાક પોતાના બોજો લાધેલા ઉંટપર આવે છે. બકરાં લાંબી મુસાફરીએથી આવ્યાં છે, અને એક બકરીનું બચ્ચું લંગડું છે. એક છોકરી તેને પોતાના હાથમાં ઉંચકી ચાલે છે. અને તેની મા તેની બાજુએ ચાલે છે. સૌથી નજીકના ઉંટની પીઠપર મોટા કોથળા જુઓ. ઉંટ ઘણો ભારે બોજો લઇ જઇ શકે છે; પણ એવી કહેવત છે કે છેલ્લું તણખલું ઉંટની પીઠ ભાંગી નાંખે છે. (ઘાણું કરે તે થોડાને માટે) અરબસ્તાન તુર્કસ્તાનના સુલતાનના રાજ્ય અમલ નીચે છે, પણ જેવી રીતે અંગ્રેજ સરકાર હિંદુસ્તાનમાં સલાહ સંપ રાખે છે, તેવી રીતે તે રાખી શકતા નથી. રણના આરબો વારંવાર એક બીજા સાથે લડે છે, અને જ્યાં જ્યાં તેઓ જાય છે, ત્યાં ત્યાં બંદુક અને ભાલા લઇ જાય છે. આ ચિત્રમાં દેખાશે.

પાઠ ૧૧ મો પંચાંગ.

શિક્ષક–આજે કઇ તારીખ છે? પહેલો છોકરો–ઓગણત્રીસમી. શિક્ષક–આ કયો મહીનો છે? બીજો છોકરો–એપ્રીલ. આજે ઓગણત્રીશમી એપ્રીલ છે. શિક્ષક–ગઇ કાલે કઇ તારીખ હતી? ત્રીજો છોકરો–ગઇ કાલે અઠ્ઠાવીશમી એપ્રીલ હતી. શિક્ષક–આવતી કાલે કઇ તારીખ થશે? ચોથો છોકરો–એપ્રીલની ત્રીશમી તારીખ થશે; મહિનાનો છેલ્લો દીવસ. શિક્ષક–પરમ દિવસે કઇ તારીખ થશે? પાંચમો છોકરો–આવતા મહીનાની પહેલી તારીખ થશે; એટલે પહેલી મે. શિક્ષક–આજે કયો વાર છે? છઠ્ઠો છોકરો–આજે સોમવાર છે. શિક્ષક–ગઇ કાલે કયો વાર હતો? સાતમો છોકરો–ગઇ કાલે રવીવાર હતો. ગયે પરમ દીવસે શનીવાર હતો. શિક્ષક–અઠવાડીઆના દીવસ આ પ્રમાણે છે–રવીવાર, સોમવાર, મંગળવાર, બુધવાર, ગુરૂવાર, શુક્રવાર અને શનીવાર. આમાંના કયા દીવસો રજાના દીવસ છે? આઠમો છોકરો–શનીવાર ને રવીવાર રજાના દીવસ છે.

શિક્ષક–અઠવાડીઆના દીવસો માટે એક અર્થ વગરની કવિતા અહિંઆ છે–સોલોમન ગ્રંડી સોમવારે જન્મ્યો હતો, મંગળવારે ખ્રિસ્તિ ધર્મમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો, બુધવારે પરણ્યો. ગુરૂવારે માંદો પડયો. શુક્રવારે તબીઅત વધારે બગડી, શનીવારે મરી ગયો. રવીવારે દાટવામાં આવ્યો. આ સોલોમન ગ્રંડીનું છેવટ છે.

વરસના કેટલા મહીના થાય છે? નવમો છોકરો–વરસના બાર મહિના હોય છે. શિક્ષક–તેના નામ દો. દશમો છોકરો–જાન્યુઆરી, ફેબ્રુઆરી, માર્ચ, એપ્રીલ, મે, જુન, જુલાઇ, ઑગસ્ટ, સપ્ટેંબર, અકટોબર, નવેંબર, ડીસેંબર. શિક્ષક–એક મહિનાના કેટલા દિવસ થાય? અગિઆરમો છોકરો–બધા મહિનાના દિવસ એકસરખા હોતા નથી. કેટલાક મહિનાના ત્રીસ દીવસ હોય છે ને બીજાના એકત્રીસ હોય છે અને એક મહિનાના માત્ર અઠ્ઠાવીસ દીવસ છે. શિક્ષક–તમે બધા આ સાથે બોલો સપ્ટેંબર, એપ્રીલ, જુન અને નવેંબરના ત્રીશ દીવસ હોય છે, એકલા ફેબ્રુઆરી શિવાય બાકીના બધાના એકત્રીસ દીવસ હોય છે. ફેબ્રુઆરીમાં અઠ્ઠાવીસ દીવસ દેખાય છે અને દરેક લીપ વરસે એક દીવસ ઉમેરાય છે લીપઇઅર કેટલે વખતે આવે છે? બારમો છોકરો–ઘણું કરીને દરેક ચોથું વરસ લીપઇયર થાય છે. શિક્ષક–એક વરસનાં કેટલા દીવસ થાય? તેરમો છોકરો–ઘણું કરીને વરસના ત્રણસેં પાંસઠ દીવસ થાય છે. શિક્ષક–લીપઇયરના કેટલા દિવસ થાય છે? ચૌદમો છોકરો–લીપઇયરના ત્રણસેં છાસઠ દીવસ થાય છે. શિક્ષક–વરસનાં કેટલાં અઠવાડીઆં થાય છે. પંદરમો છોકરો–વરસનાં બાવન અઠવાડીઆં થાય છે.

પાઠ ૧૨ મો શિયાળ અને ઘેટી.

એક વખત કોઇએક શિયાળ એક ઘેટીને પકડવાની આશાથી તેની પછવાડે લાગ્યું. તે ઘેટી અડધા સુકાયલા તળાવમાં દોડી જ્યાં

તે કાદવમાં ચોંટી ગેઠી. તે શિયાળ વળી તેની પછવાડે લાગવાના પ્રયત્નમાં કાદવમાં ચોંટી ગયું. પછી શિયાળે કહ્યું—અરે કાકી, આ એક ખરાબ કામ છે. તેણે જવાબ આપ્યો, અરે ભત્રિજા, બેલાશક તે એટલું ખરાબ છે કે, જ્યારે મારો ધણી આવશે ત્યારે તે તરતજ તેટલું ખરાબ થશે. તેના ખભા ઉપર એક કાંટાવાળી લાકડી લાવશે તે તેની પછવાડે તેના બે કુતરા ડાબુ ને ભોલું આવશે તેની લાકડીથી એક ફટકો તને બે જગ્યાએ મારશે અને તેના કુતરા ગરદનેથી પકડીને તને બહાર ખેંચી કાઢશે. ત્યારે વહાલા ભત્રિજા તું જાણશે કે આ કામ તે વખતે જેટલું ખરાબ થશે તેટલું ખરાબ હમણાં થશે નહિ. કહેવત–ખાડો ખોદે તે પડે.

પાઠ ૧૩ મો. સગપણ.

આ કોઠો જે રીતે તેમાં નામ લખેલાં લોકો એક બીજા સાથે સગપણ ધરાવે છે તે બતાવે છે. એક નામથી બીજા નામ સુધી ઉતરતી લીટી એવું બતાવે છે કે પહેલું નામ બાપ કે માનું છે અને બીજું નામ તેના કે તેની (સ્ત્રીના) છોકરાનું બતાવે છે. તેટલા માટે આપણે જોઇએ છીએ કે જરમનીની શાહેનશાહ બાનુ ફ્રેડરીક ને સાતમા એડવર્ડ રાજા વિકટોરિઆ રાણીનો છોકરા અને છોકરી છે. જરમનીનો શાહેનશાહ બીજો વિલિયમ શાહેનશાહ બાનુ ફ્રેડરીકનો છોકરો થાય છે જે શાહેનશાહ બાનુ જરમનીના ત્રીજા શાહેનશાહ ફ્રેડરીકની સ્ત્રી હતી. એલેક્ઝેંડ્રા રાણી ડેન્માર્કની નવમા ક્રિસ્ચયન રાજાની છોકરી થાય છે. પાંચમા જ્યૉર્જ રાજાને ફાઇફની ડચેસ સાતમા એડવર્ડ રાજાનો છોકરા છોકરી થાય છે. પ્રિન્સ ઑફ વેલ્સ પાંચમા જ્યૉર્જ રાજાનો કુંવર થાય છે ને એલેકઝાંડ્રીયા શાહજાદી ફાઇફની ડચેસ કુંવરી થાય છે. જરમનીનો શાહેનશાહ, પાંચમા જ્યૉર્જ રાજા ને ફાઇફની ડચેસ એ વિકટોરિયા રાણીનાં પૌત્ર પૌત્રી થાય છે, અને પ્રિન્સ ઑફ વેલ્સ ને શાહજાદી એલેકઝાંડા તેના પૌત્ર પૌત્રીનાં છોકરા છોકરી થાય છે. તે તેમની મોટી

દાદી થતી હતી. પ્રિન્સ ઑફ વેલ્સને શાહજાદી એલેકઝાંડ્રા તે સાતમા એડવર્ડ રાજા ને એલેકઝાંડ્રા રાણીનાં વળી પૌત્ર પૌત્રી થાય છે. પાંચમા જ્યોર્જ રાજાને ફાઇફની ડચેસ એ બંને સાતમા એડવર્ડનાં છોકરાં થાય છે. તેટલા માટે જ્યોર્જ રાજા તે ડચેસનો ભાઇ થાય છે અને ડચેસ રાજાની બેન થાય છે; તેઓ ભાઇબેન છે. જ્યોર્જ રાજા ને ફાઇફની ડચેસ શહેનશાહ વિલિયમનાં મામાનાં છોકરાં થાય છે. જરમનીનો શહેનશાહ સાતમા એડવર્ડ રાજાનો ભાણેજ થાય છે; ને એડવર્ડ રાજા તેનો મામો હતો. ફાઇફની ડચેસ શહેનશાહ બાનુ ફ્રેડરીકની ભત્રીજી થાય અને શહેનશાહ બાનુ તેની ફોઇ થતી હતી. એલેકઝાંડ્રા રાણી જરમનીના શહેનશાહની મામી થાય છે. તમે હવે કોઠામાં બતાવેલાં બીજાં સગપણ બતાવી શકશો. તમારા પોતાના દાદા, દાદી, બાપ, મા, કાકા, મામા, કાકી, મામી, ભાઇબેન ને પિત્રાઇઓનાં સગપણ બતાવવાને આના જેવો કોઠો કરવાનો તમે પ્રયત્ન કરો.

પાઠ ૧૪ મો ભૂમિતિનો પાઠ.

એક વખતે એક શિક્ષકે હાઇસ્કૂલના બીજા વર્ગમાં નીચેનો પાઠ આપ્યો. તેણે પહેલવહેલાં કાળાં પાટીઆ ઉપર એક ચોરસ દોર્યો, અને પછી કહ્યું, જે ચાર લીટી ચોરસ બતાવે છે તે ચોરસની બાજુઓ કહેવાય છે. આ બધી લીટીઓ સરખી છે. ચોરસની બધી બાજુઓ સરખા હોય છે. આ બાજુ પેલી બાજુના જેટલી મોટી છે? હા, સાહેબ, આ બે બાજુ સરખી છે. ચોરસને કેટલી બાજુ હોય છે અને કેટલા ખૂણા હોય છે. તેને ચાર બાજુ ને ચાર ખૂણા છે. ચોરસના ખૂણા કાટખૂણા કહેવાય છે. કાળા પાટિયાંની બાજુ કાટખૂણા બતાવે છે. કાળા પાટિયાંને કેટલા કાટખૂણા છે? સાહેબ, તેને ચાર ખૂણા છે. નિશાળના ઓરડામાંથી કેટલીક સીધી લીટીઓ મને બતાવો. ત્યારે છોકરાંઓએ પાટિયાંની જમીન અને દીવાલની વચ્ચેની લીટી, ચોપડીનાં પૂઠાં ને પાનાંની કોર અને બીજી ઘણી સીધી લીટી

બતાવી. પછી શિક્ષકે છોકરાને નિશાળના ઓરડામાં કેટલાક કાટખૂણા બતાવવાને પૂછ્યું. તેઓએ ઓરડાના ખૂણા, તેઓની ચોપડીના પાનાં અને પૂઠાંના ખૂણા અને બીજા કાટખૂણા બતાવ્યા. શિક્ષકે કહ્યું, હવે બે ઇંચિની લંબાઇની બાજુવાળો એક ચોરસ દોરો. હું ચાર ઇંચિ લંબાઇની બાજુવાળો ચોરસ કાળા પાટિયાં ઉપર દોરીશ. મારો ચોરસ તમારા કરતાં ચાર ઘણો મોટો છે. તમારો ચોરસ મારા કરતાં પા ભાગનો છે. હું મારો ચોરસ ચાકવતી સફેદ કરૂં છું, તમે તમારો તમારી સીસાપેનથી કાળો કરો. ચાર ઇંચિની બાજુવાળો એક ચોરસ હવે દોરો. તેના બે સરખા ભાગ કરે એવી તેમાં એક ઉભી લીટી દોરો. આ લીટીનું મધ્યબિંદુ શોધી કાઢો. આ મધ્ય બિંદુમાંથી એક આડી લીટી દોરો. હવે ચોરસના ચાર સરખા ચોરસવાળા ભાગ થયા છે અને દરેકની બાજુ બે ઇંચની છે. હું વધારે મોટા ચોરસના ડાબા હાથના મથાળાના ખૂણામાંના નાના ચોરસને સફેદ કરૂં છું. તમે તેજ ચોરસને કાળો કરો. હવે મારા ડાબા હાથના મથાળાવાળો ચોરસ સફેદ છે ને તમારો કાળો છે; ને મારા ડાબા હાથના છેડાનો ચોરસ કાળો છે, અને તમારો સફેદ છે. પછી શિક્ષકે કાળાં પાટિયાંપર ચાર ઇંચિની લંબાઇની બાજુવાળો બીજો ચોરસ દોર્યો, અને એક છોકરાને તેના ડાબા હાથના મથાળાના ખૂણામાંથી તેની નીચેના જમણા હાથના ખૂણા સુધી અને તેના મથાળાના જમણા હાથના ખૂણાથી તેના નીચેના ડાબા હાથના ખૂણા સુધી સીધી લીટી દોરવાને છોકરાને કહ્યું. છોકરાએ આ પ્રમાણે કર્યું: અને શિક્ષકે પછી સઘળા છોકરાંને કાળાં પાટિયાં ઉપરના એકના જેવી માત્ર તેના કદની ચોથા ભાગ જેટલી આકૃતિઓ દોરવાને કહ્યું. તેણે તેમને બતાવ્યું કે ત્રણ બાજુ અને ત્રણ ખૂણાવાળા દરેક ત્રિકોણ જેવા ચાર ત્રિકોણમાં વહેંચાયલો છે. મથાળાનાં ત્રિકોણથી શરૂ કરીને ૧, ૨, ૩, ૪ એવા આંકડા ત્રિકોણને આપ્યા અને છોકરાઓને પોતાની સીસાપેનથી બીજા અને ચોથા ત્રિકોણને કાળાં કરવાનું કહ્યું.

પાઠ ૧૫ મો. ગંદો છોકરો

એક નાનો છોકરો હતો, તેને વિષે કહેવામાં આવ્યું છે અને તેની હમેશની ફજેતી સુધી કહેવામાં આવ્યું છે, કે તેને પોતાના તદ્દન સ્વચ્છ હાથપગો કદી જોવામાં આવ્યા નહોતા. અથવા તેનો ચહેરો કદી સ્વચ્છ નહોતો તેના મિત્રો એટલો બધો મેલ જોઇને ઘણા દુઃખી થતા હતા. અને વારંવાર તેઓ તેને તદ્દન સ્વચ્છ કરતા; પણ સઘળું ફોગટ જતું. તે પાછો ગંદો થતો અને કદી જોવા લાયક પણ નહોતો. તેઓને ફર્યાદ કરતાં સાંભળવામાં અથવા તેના પોતાનાં મેલાં કપડાં તપાસતાં જોવામાં તેને કાંઇ દુઃખ થતું નહિ. તેના સુસ્ત મગજને સ્વચ્છ ને આરોગ્યકારક પોષાકના કાંઇ ખુશાલી લાગતી નહોતી આ નાના છોકરા જેવા આળસુ ને ખરાબ છોકરા ખચ્ચીત ગંદી રીત પસંદ કરે, પણ સારા છોકરા કદાચ ઘણા ગરીબ હોય તો પણ શોભિતા ને સ્વચ્છ જણાય છે.

પાઠ ૧૬ મો. ઘણા મિત્રોવાળું સસલું.

એક વખત એક સસલું એટલું માયાળુ ને નમ્ર હતું કે ઘણા પ્રાણીઓ પોતાને તેના મિત્ર કહેતા હતા. તેઓએ તેમને કહ્યું, જ્યારે તું સંકટમાં આવી પડે ત્યારે હમારી પાસે આવજે અને હમે તને મદદ કરશું એક દીવસ શિકારીઓએ પોતાના કુતરને સસલાંનો શિકાર કરવાને મોકલ્યા જ્યારે તેને માલમ પડ્યું કે તે મારી પછવાડે ઘણા પાસે છે ત્યારે તેણે પોતાની જાતને કહ્યું, હવે મને ખાતરી છે કે મારા મિત્રમાંથી કોઇ મદદ કરશે. તે ઘોડા પાસે પહેલું દોડીને ગયું અને કહ્યું. તમે જુઓ છો કે હું ઘણા સંકટમાં આવી પડ્યો છું. મહેરબાની કરીને મને તમારી પીઠ ઉપર બેસાડો અને આ ઘાતકી કુતરાઓથી ઘણે આઘે મને લઇ જાઓ ઘોડાએ કહ્યું, તને મદદ કરવાને મને વખત નથી. મારે હમણા મારા શેઠને માટે કામ કરવું જોઇએ. મારા બીજા મિત્રોમાંથી કોઇને પુછ; મને ખાત્રી લાગે છે કે તે તને મદદ કરશે.

પછી તે સસલું પોતાના મિત્ર ગાય પાસે દોડી ગયું તેણે કહ્યું, તું જોય છે કે હું મોટા સંકટમાં છું. મહેરબાની કરીને તમારાં શિંગડાંવતી કુતરાને કાઢી મુકો. પણ ગાયે કહ્યું, મારે દૂધ દોહવડાવવાને જવું જોઇએ મને ખાત્રી છે કે બકરો તને મદદ કરશે. પછી સસલાએ પોતાની અને શિકારી કુતરાની વચ્ચે ઉભા રહેવાને બકરાને પુછયું; પણ બકરાએ કહ્યું, જો હું તારું રક્ષણ કરવાને પ્રયત્ન કરું તો કદાચ મારી તીક્ષ્ણ ખરીથી તારા ઉપર પગ મુકીશ અને ત્યારે તને મારાથી ઇજા થશે. આપણા મિત્ર ઘેટા પાસે તમારે જવું જોઇએ. તેથી સસલું ઘેટા પાસે ગયું અને કહ્યું, હું જે મોટા સંકટમાં છું તે તું જોય છે. તું મારું રક્ષણ નહિ કરે? પણ ઘેટાંએ જવાબ દીધો મારે કુતરાને ગુસ્સે કરવા ન જોઇએ કારણકે કોઇ કોઇ વખત કુતરા સસલા તેમજ ઘેટાંને મારી નાંખે છે. કુતરા હવે સસલાંની ઘણીજ નજદીક હતા, અને તેણે પોતાની જાતને કહ્યું, જ્યારે મારા મિત્રો મને મદદ નથી કરતા ત્યારે મારે પોતે મારું રક્ષણ કરવું જોઇએ. તેથી તે ઘણી ઝડપથી દોડી ગયું, અને તરતજ ભયમાંથી મુક્ત થયું. તેણે કહ્યું, અફસોસ, મેં ધાર્યું કે મારે ઘણા મિત્રો છે, પણ છેવટે મને માલમ પડે છે કે મારે કોઇ મિત્ર નથી. આપણે આપણી જાતને મદદ કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ ને આપણને મદદ કરવાને બીજા ઉપર ભરોસો રાખવો જોઇએ નહિ.

પાઠ ૧૭મો હોંશીઆર મજુર.

એક અમુક મજુરે એક ખેડુત સાથે એક પૈસાની રકમને માટે એક કુવો ખોદવાનું કબુલ કર્યું તેથી તેણે આખો દિવસ ખોદયું અને રાત્રે આશરે ચાર ફુટ ખોદ્યું. બીજે દહાડે સવારે જ્યારે તે કુવા પાસે ઘણો વહેલો આવ્યો ત્યારે તેને માલમ પડયું કે કુવાની એક બાજુ અંદર પડી ગઇ હતી અને જે ખાડો તેણે પાડયો હતો તે મટોડાથી અડધો પુરાઇ ગયો હતો. તેણે પોતાના મનમાં કહ્યું, આ એક

ખરાબ કામ છે; પણ થોડીવાર વિચાર કર્યા પછી તેણે કુવા પાસે પોતાની નરાજ અને પીછોડી મુકયાં અને ઘેર ગયો ને સુઇ ગયો થોડા વખત પછી ખેડુત બહાર આવ્યો ને કુવામાં મટોડું જોઇને અને તે મજુરની નરાજ ને પીછોડી તેને પાસે પડેલાં જોઇને તેણે વીચાર્યું મજુર મટોડીથી દટાઇ ગયો હશે, તેટલા માટે ખેડુતે પડોશીઓને બોલાવ્યા અને આવીને તે ગરીબ મજુરને ખોદીને બહાર કાઢવામાં મદદ કરવાને પૂછ્યુ. પડોશીઓ આવ્યા; અને જ્યારે તેઓએ લગભગ બધું મટોડું ખોદીને બહાર કાઢયું ત્યારે કુવા તરફ તે મજુરને આવતો જોઇને તેઓ આશ્ચર્ય પામ્યા. તેણે કહ્યું કુવામાંથી ખોદીને મટોડું બહાર કાઢવાની મહેરબાની માટે તમારો આભાર માનું છું. જ્યારે હું આજ સવારે અહીં આવ્યો. ત્યારે મને માલમ પડયું કે કુવાની એક બાજુ અંદર પડી ગઇ છે પણ મારું માથું ઘણું દુખતુ હતું તેથી હું ઘેર ગયો અને સુઇ ગયો હવે મારી તબીએત સારી થઇ છે અને મારી નરાજ ને લુગડાં માટે પાછો આવ્યો છું. કેટલાક પાડોશી તે મજુરની લુચ્ચાઇથી ગુસ્સે થયા, પણ બીજા તેની હોંશિયારી માટે હસ્યા.

પાઠ ૧૮ મો વિન્કેન બ્લિન્કેન અને નૉડ.

વિન્કેન બ્લિન્કેન અને નૉડે એક રાત્રે લાકડાના જોડામાં સફર કરી. ઓસનના દરીઆમાં બિલોરી પ્રકાશવાળી નદી ઉપર તેઓએ હંકાર્યું ઘરડા ચંદ્રે તેઓને પૂછ્યુ. તમે કયાં જાઓ છો? અને તમારી શું મરજી છે! વિન્કેન, બ્લિન્કેન અને નૉડે કહ્યું. હમે હેરીંગ માછલી જે આ ખુબસુરત દરીઆમાં રહે છે તેને પકડવા આવ્યા છીએ; હમારી પાસે સોના રૂપાની જાળ છે. જેવામાં તેઓ લાકડાના જોડામાં હીંચકા ખાતા હતા તેવામાં ઘરડો ચંદ્ર હસ્યો અને એક ગીત ગાયું, અને જે પવને તેમને આખી રાત ઝડપથી હંકાર્યા તેણે ઓસનના મોજાંને હલાવી મુકયાં. જે હેરીંગ માછલી તે સુંદર દરીઆમાં રહેતી હતી તે નાના તારા હતા. હવે મરજીમાં આવે ત્યાં તમારી જાળ નાંખો હમે કદી

બ્હીતા નથી. એ પ્રમાણે તારાએ ત્રણ માછીમાર વિન્કેન, બ્લિન્કેન અને નૉડને કહ્યું. આખી રાત તેઓએ પ્રકાશતા ફીણમાં તારા ઉપર પોતાની જાળ નાંખી પછી આકાશમાંથી માછીમારને લઇને ઘેર લાકડાનો જોડો નીચે આવ્યો. તે બધી એવી સુંદર સફર હતી કે જાણે તે ફરીથી થઈ શકે નહિ એમ દેખાયું, ને કેટલાક લોકોએ વિચાર્યું કે તે સુંદર દરીઆ ઉપર હંકારવાનું જે સ્વપ્નું તેને આવ્યું તે સ્વપ્નું હતું પણ હું તમને ત્રણ માછીમાર વિન્કેન, બ્લિન્કેન ને નૉડનાં નામ દઇશ. વિન્કેન, બ્લિન્કેન એ બે નાની આંખ છે ને નૉડ એ નાનું માથું છે. ને લાકડાનો જોડો જે આકાશમાં હંકારી ગયો તે નાનાં બાળકનું પારણું છે. તેથી જ્યારે આ જે અજાયબ જેવાં દેખાયો તે વિષે ગીત ગાય ત્યારે તમારી આંખ બંધ કરજો અને જ્યારે તમે ઓસવાળા દરીઆમાં જ્યાં વિન્કેન, બ્લિન્કેન ને નૉડ એ ત્રણ માછીમાર વેજુના જોડાએ હીંચકા ખવડાવ્યા, તેમાં તમે હીંચકા ખાઓ તો સુંદર ચીજો તમે જોશો.

પાઠ ૧૯ મો એક મોટો દડો.

ઘણા ખરા છોકરાઓ ને છોકરીઓ જાણે છે કે પૃથ્વી ચંદ્ર જેવી ગોળ છે. વારંવાર એમને એ પ્રમાણે કહેવામાં આવ્યું છે, પણ તેઓએ પોતે કદી જોયું નથી કે પૃથ્વી ગોળ છે. કદાચ તેઓ જમીન કે દરીઆ તરફ જોશે તો જ્યાં ટેકરીઓ છે તે સિવાય પૃથ્વી હંમેશા સપાટ દેખાય છે. મારી સાથે દરીઆ કીનારે આવો ને ત્યાં તમે જાતે જોશો કે પૃથ્વી ખરેખર ગોળ છે, સપાટ નથી. અહિંઆ આપણે કિનારા પર છીએ. આપણે એક ઉંચી ટેકરી પર ઉભા છીએ ને એક નીચે દરિઆ ઉપર હંકારતા વહાણને હોડી સાથે જોઇએ છીએ. દરિઓ પાણીના સપાટ પટ જેવો દેખાય છે, તે જમીન ઉપરથી ઘણે દુર ને વાંકી વળેલી લીટીમાં આકાશને મળતો દેખાય છે. આ દૃષ્ટિ મર્યાદા કહેવાય છે. ચાલો હવે આપણે ટેકરીની નીચે જઇએ. આપણે ત્યાં અગાડી જોયું તે કરતાં ઓછું પાણી જોઇશું. દૃષ્ટિ મર્યાદા ઉપર ઘણે

દુર જે આગબોટ આપણે જોઇ તે હવે દેખાતી નથી. આનું કારણ એવું નથી કે આગબોટ જતી રહી છે. ટેકરીના મથાળા ઉપરના લોકો હજી સુધી તે જોઇ શકે છે. આપણે તે કેમ જોઇ શકતા નથી? કારણ કે દરિઆનો ભાગ હમણાં આપણી ને આગબોટ વચ્ચે આવેલો છે. આ આપણને દરિઆના આકાર વિષે કાંઇક કહે છે. શું તે નથી કહેતું? આપણને તે એવું કહે છે કે જેમ ગણાય છે તેમ દરિઓ સપાટ નથી પણ એક નીચી ટેકરીના જેવો ગોળ છે. તટલા માટે દ્રષ્ટિ મર્યાદાની પેલી તરફ આપણે પાણીને જોઈ શકતા નથી. આ પ્રમાણે આપણે જાતે જોઇશું કે દરિઓ સપાટ નથી પણ વાંકો છે. દરિઆના દરેક ભાગ ઉપર આ વાંક તેવોજ હોય એમ દેખાય છે. આ આપણને એવું બતાવે છે કે પૃથ્વી મોટો દડો હોવી જોઇએ.

પાઠ ૨૦મો: ઑડિશીયસ ને સાઇકલોપ્સ—૧.

એક વખતે ઑડિશીયસ નામનો એક ઘણો બહાદુર ને લુચ્ચો માણસ હતો. હોમર નામના ગ્રીસનાં આંધળા કવિએ આસરે ત્રણ હજાર વરસ પહેલાં ઑડિશીયસ વિષે એક લાંબુ કાવ્ય લખ્યું. આ કાવ્યમાં તે કહે છે કે ઑડિશીયસકેવી રીતે ભટકયો અને આખરે ઇલાકાના ટાપુમાં પોતાને ઘેર પાછો આવ્યો. તેની રખડપટીમાં તેણે ઘણાં પરાક્રમ કર્યાં હતાં; સાઇકલોપ્સ જે એક આંખવાળા રાક્ષસ હતા, તેના દેશમાં તેણે પરાક્રમ કર્યાં તે વિષે હમણા હું તમને કહેવાનો છું. આ ઘાતકી રાક્ષસો એક દુરના ટાપુમાં રહેતા હતા તેઓ ઝાડ જેટલાં લાંબા હતા ને દરેકને તેના કપાળની વચ્ચોવચ એક ગોળ આંખ હતી.

તેઓ ઘેટા ને બકરાં પાળતા જેને આખો દિવસ ખેતરમાં ચરાવતા ને રાત્રે ગુફામાં રાક્ષસો રહેતા હતા તેમાં પોતાને ઘેર હાંકી લાવતા એક રાત્રે ઑડિશીયસ અને તેના ખારવા પોતાના વહાણમાં એક આંખવાળા રાક્ષસોના દેશમાં આવી પહોંચ્યા. તેઓ તેના વહાણમાંથી બહાર આવ્યા, દરીઆ કિનારે સુતા અને સહવાર સુધી ઉંઘ્યાં.

બીજે દીવસે વહેલાં ઑડિશીયસ ને તેના બાર ખારવા વાઇન દારૂથી ભરેલી એક મશક ને ખોરાકની એક કોથળી પોતાની સાથે લઇને જ્યાં સુધી એક સાઇકલોપ્સની ગુફા પાસે આવી પહોચ્યા ત્યાં સુધી અંદરના ભાગમાં ગયા આ સાઇકલોપ્સ પોતાના ઘેટાંને ચરાવતો ઘેરથી દૂર હતો, તેથી ઑડિશીયસ અને તેના ખલાસી ગુફામાં ગયા, અને પનીરથી ભરેલાં કબાટ, મલઇવાળા દૂધથી ભરેલાં વાસણો, મેંઢા ને બકરીના બચ્ચાંવાળી સંખ્યાબંધ કહોડ જોઇ. ખલાસીઓએ બકરીનાં બચ્ચાં ને મેંઢાંને એકદમ વહાણમાં હાંકી લઇ જવાને અરજ કરી તેણે તેનું સાંભળ્યું નહિ પણ કહ્યું કે સાઇકલોપ્સ પાછા આવશે ત્યાં સુધી હું ગુફામા રાહ જોઇશ. સૂર્યાસ્ત વખતે રાક્ષસ જેનું નામ પોલીફીમસ હતું તે પોતાના ખભા ઉપર સંખ્યાબંધ સુકા લાકડાનો ગાંડ જે તેણે મોટા અવાજથી નીચે નાંખી દીધી તે લઇને ઘેર આવ્યો. ઑડિશીયસ અને તેના ખારવા માત્ર એક આંખવાળા મોટા રાક્ષસને જોઇને અચંબો પામ્યા, અને તેઓ એટલા બધા બીધા કે તેઓ પોતે ગુફાના અંદરના ભાગમાં સંતાઇ ગયાં. એવી આશાથી કે આપણે દેખાઇએ નહિ. પોલીફીમસ પોતાના ઘેટાં અને બકરાંને ગુફામાં હાંકી લઇ ગયો અને એક મોટા પત્થર વતી બારણું બંધ કરી દીધું. પછી તેણે મેંઢા ને બકરાંને દોહ્યાં અને પોતાનો દેવતા સળગાવ્યો દેવતા એટલો ચકચકિત રીતે બળ્યો કે રાક્ષસે અજાણ્યા માણસોને જોયા તેણે પૂછ્યું તમે કોણ છો ? અને અહિં શું કરો છો ? ઑડિશીયસે કહ્યું કે હમે તોફાનથી ટાપુ ઉપર ઘસડાઇ આવ્યા છીએ. રાક્ષસે ઑડિશીયસને જવાબ આપ્યો નહિ પણ કુદીને આવ્યો. ખલાસીમાંના બેને પગેથી પકડયા ને તેનાં માથા જમીન ઉપર અફાળ્યા. પછી તેના કટકા કર્યા ને તેને ખાઇ ગયો. જે પછી પોતે જમીન ઉપર લાંબો થઇને પડયો ઉંઘી ગયો તમને ખાતરી થશે કે ઑડિશીયસ અને તેના માણસો ઘણા બીધા હતા તેઓ રડયા ને પોતાના દેવની પ્રાર્થના કરીને નાશી જવાના રસ્તા માટે તેઓએ આમતેમ જોયું; પણ તેમને એક પણ

જડ્યો નહિ. ઑડિશીયસ ઉંઘતા પૉલીફીમસને પોતાની તરવારથી મારવા જતો હતો એટલામાં તેને યાદ આવ્યું કે ગુફાના બારણામાંથી પથ્થર માત્ર રાક્ષસ ગબડાવી શકશે તેટલા માટે તેણે તે રાક્ષસને નહિ મારી નાંખવાનો ઠરાવ કર્યો.

પાઠ ૨૧ મો સમુદ્ર.

પૃથ્વી ઉપરની સઘળી જમીન ગોળાની આખી સપાટીનો આશરે ચોથો ભાગ છે જ્યારે સમુદ્ર ને મહાસાગરો લગભગ પોણો ભાગ પુરો કરે છે. જો તમે સંભાળથી છેલ્લા પાના ઉપરના નકશામાં જોશો તો આ સાચું છે એમ જોશો. તે નકશામાં ગોળાની એક બાજુ માત્ર તમે જુઓ છો તેની આખી સપાટીનો અડધો ભાગ છે. ગોળાના અડધા ભાગ ઉપર દુનીઆની લગભગ બધી જમીન છે. યુરોપ, એશિઆ, આફ્રિકા, ઉત્તર અમેરિકાના ખંડો અને દક્ષિણ અમેરિકાનો ભાગ, પણ આ સઘળી જમીન ગોળાર્ધની અડધી સપાટી કરતાં ઓછી જગ્યા માત્ર રોકે છે, અથવા આખી સપાટીના ચોથા ભાગ કરતાં ઓછી, ગોળાના બીજા અડધા ભાગમાં જે માત્ર જમીન છે તે દક્ષિણ અમેરિકાનો ભાગ, ઑસ્ટ્રેલીયા ને સંખ્યાબંધ ટાપુઓ છે. જેથી કરીને બીજા અડધા ગોળાનો આખો ભાગ લગભગ સમુદ્ર છે. તેટલા માટે આપણે જોઇએ છીએ કે, પૃથ્વીનો સપાટીનો આશરે પોણો ભાગ દરીઓ છે ને આશરે પા ભાગ જમીન છે. તમે કદી દરિયો જોયો છે? જો તમે જોયો ન હોય તો તે કોના જેવો છે તેનું અનુમાન કરવાને તમારે પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. કદાચ તમે મોટાં તળાવો, સરોવરો કે વિશાળ નદીઓ જોઈ હશે. પણ મોટામાં મોટાં તળાવો અથવા પહોળી નદીઓની પેલી તરફ તમે જમીન જોશો. જો તમે બંગાળાના ઉપસાગરના કિનારાપર ઉભા રહો ને પૂર્વમાં જુઓ તો તમે બીલકુલ જમીન જોશો નહિ, અથવા હિંદી મહાસાગરના કિનારા પર ઉભા રહો પશ્ચિમ તરફ જુઓ તો તમે બીલકુલ જમીન જોશો

નહિ. જો તમે એદન કે રંગુન જવા માટે મુંબાઇ કે મદ્રાસથી આગબોટમાં ઉપડો તો થોડાક કલાકમાં તમને જમીન બીલકુલ દેખાશે નહિ, અને તમે કેટલા દહાડા સુધી જમીન બીલકુલ જોશો નહિ. તેટલા માટે સમુદ્ર પાણીના કોઈ બીજા ભાગ કરતાં કદમાં જુદો છે. ઘણી પહોળી નદી કે તળાવની પેલી તરફ તમે જોઇ શકશો પણ તેજ વખતે દરીઆનો ઘણો નાનો ભાગ તમે માત્ર જોઈ શકશો. પણ દરીઓ બીજી રીતે પાણીના બીજા ભાગો કરતાં જુદો પડે છે. તે ખારો છે, તેનું પાણી માણુસ કે પ્રાણીથી પી શકાતું નથી. તેનું પાણી ઘણું કરીને હમેશાં હાલે છે તે હીલચાલને આપણે મોજાં કહીએ છીએ. પવન મોજાં ચઢાવે છે અને જેમ વધારે પવન તેમ મોજાં વધારે ચઢે છે. પવન નદી ને તળાવોમાં પણ મોજાં ઉત્પન્ન કરે છે પણ આપણે જેમ દરિઆમાં કોઇવાર જેટલાં મોટાં મોજાં હોય છે તેટલાં મોટાં મોજાં તેમાં આપણે કદી જોતા નથી. આનું કારણ એ છે કે તે ઘણોજ મોટો છે. ગર્જના કરતા અવાજથી દરિઆ કિનારા ઉપર મોજાં ભાગે છે. મદ્રાસમાં મોજાંની ગર્જના કોઇ કોઈ વખત રાત્રે બે ત્રણ માઇલ અંદરના ભાગમાં સંભળાય છે.

પાઠ ૨૨ મો. ઑડીશીયસ ને સાઇક્લોપ્સ. ૨.

આખી રાત મળસકાંની રાહ જોતા ગ્રીકો મોટી બીકમાં જાગતા પડી રહ્યા. જ્યારે સૂર્યનાં પહેલાં કિરણો ગુફામાં પ્રકાસ્યા ત્યારે પોલીફીમસ ઉઠ્યો, તેનો દેવતા સળગાવ્યો ને તેના બકરાં દોહ્યાં. પછી તેણે બે બીજા ખલાસીને પકડયા ને નાસ્તા તરીકે તેમને ખાઇ ગયો. નાસ્તો કર્યા પછી તેણે દરવાજા ઉપરનો પત્થર ખસેડયો ને ગુફાની બહાર તેના ઘેટાં ને બકરાંને હાંકી કાઢયાં પછી તેણે તે પત્થર તેની જગ્યાએ ગોઠવ્યો અને ઓડીશીયસને તેના માણસને હવે પછી બીજા કોણ ખવાશે તેની અજાયબીમાં રહેવા દઇને ટેકરી તરફ તેનાં ટોળાને હાંકી લઇ ગયો. જ્યારે પોલીફીમસ બહાર ગયો ત્યારે ઓડીશીયસ

નાશી જવાના રસ્તાનો વિચાર કરવાનો પ્રયત્ન કરતો હતો. આખરે તેણે એક ઘણી ચાલાક રીતનો વિચાર કર્યો અને તે શું હતું તે આપણે તરતજ જોઇશું. ઘેટાંની કહોડની બાજુએ તેણે રાક્ષસની મોટી લાકડાંની ડાંગ એક વહાણના ડોલ જેટલી મોટી જોઇ. આ મોટી ડાંગમાંથી ઑડીશીયસે એક લાકડાંની શૂળ કાપીને તેને ઘસીને અણીવાળી કરી. પછી તેણે તે અણી દેવતામાં કઠણ કરીને તે શૂળ સંતાડી દીધી. સાંજે પૉલીફીમસ ઘેર આવ્યો ને જ્યારે તે બકરાંને દોહી રહ્યો અને તેને દેવતા સળગાવ્યો ત્યારે તેણે બે બીજા ખલાસીને પકડયા, મારી નાંખ્યા ને વાળુમાં ખાઇ ગયો. પછી ઑડીશીયસે જે દારૂ તે વહાણમાંથી લાવ્યો હતો તેમાંથી થોડો તેને આપ્યો અને તે રાક્ષસ તે પી ગયો ને વધારેને માટે માંગણી કરી. તેને દારૂ એટલો બધો પસંદ પડયો કે તેણે ઑડીશીયસને કહ્યું તારૂં નામ શું છે ? મારી મરજી તને ઇનામ આપવાની છે. ત્યારે ઑડીશીયસે કહ્યું મારૂં નામ "કોઇ નહિ" છે. રાક્ષસે કહ્યું ઠીક, 'કોઇ નહિ' આ ઇનામ તારૂં થશે કે હું તને સૌથી છેલ્લો ખાઇશ. પછી પૉલીફીમસ બાકીનો દારૂ પી ગયો, ને તરત પીધેલાના જેવી ઉંઘમાં પડયો ને જમીન ઉપર પોતાનો ચહેરો ઉપર રાખીને પડયો. અને જ્યારે ઉંઘ્યો ત્યારે ઑડીશીયસે તે શૂળનો અણીવાળો છેડો દેવતામાં ગરમ કર્યો. પછી જ્યારે બધું તૈયાર થયું ત્યારે તેણે અને તેના મિત્રોએ રાક્ષસની એક આંખમાં તે શૂળ ઘોંચી દીધી. રાક્ષસ જાગ્યો ને મોટી ગર્જનાથી શૂળ ખેંચી કાઢયું. પીડાથી ગર્જના કરતો ઑડીશીયસ અને તેના માણસોને પકડવાના પ્રયત્નમાં તે ગુફાની આસપાસ ખસ્યો. પણ હવે રાક્ષસ આંધળો થયો હતો તેથી સહેલાઇથી તેઓ તેના માર્ગથી દુર રહેવાને શકિતવાળા થયા. રાક્ષસ હજી સુધી વેદનાથી ગર્જના કરતો હતો ને તેના પાડોશીઓને જગાડયા. જે ગુફાની આસપાસ ભેગા થયા અને બુમ પાડીને કહ્યું તને કોણ મારે છે ? તેણે બુમ પાડી મને કોઇ મારતું નથી. તેઓએ કહ્યું તને કોઈ મારતું નથી તો તું શા માટે આવો મોટો શોરબકોર કરે છે. તેણે

વારંવાર બુમ પાડી મને કોઈ મારતું નથી. એ ગાંડો છે એમ ધારીને રાક્ષસોએ તેને છોડી દીધો ને પોતાને ઘેર જતા રહ્યા. ઑડીશિયસે તેને કેવી રીતે ઠગ્યા તે વિચારીને હસ્યો. પણ ઑડીશિયસ અને તેના મિત્રો હજી સુધી ભયમાંથી મુક્ત થયા નહોતા બીજે દહાડે સવારે પૉલીફીમસે પથ્થર ગબડાવી નાંખ્યો જો તેઓ ઘેટાં સાથે બહાર જવાનો પ્રયત્ન કરે તો તેમનને પકડવા એવી આશાથી પોતાના હાથ લાંબા કરીને બારણામાં બેઠો.

પાઠ ૨૩ મો તીર અને તેનું ગીત.

મેં હવામાં એક તીર ફેંક્યું, તે જમીનપર પડ્યું, ક્યાં પડ્યું તે મેં જાણ્યું નહિ. કારણ કે તે એટલી ઝડપથી ઉડ્યું કે મારી નજર તેના ઉડવા તરફ જઇ શકી નહિ. મેં હવામાં એક ગીત ગાયું, તે જમીનપર પડ્યું પણ ક્યાં પડ્યું તે મેં જાણ્યું નહિ, કારણ કે કોને એવી [illegible] તીક્ષ્ણ ને મજબુત નજર હોય કે જે ગીતના ઉડવાની [illegible] શકે? ઘણા વખત પછી ઓકના ઝાડમાં હજી અખંડ તીર મને જડ્યું. અને પહેલેથી છેલ્લે સુધીનું ગીત મને ફરીથી એક મિત્રના અંતઃકરણમાં મળી આવ્યું.

પાઠ ૨૪ મો હોડી ને વહાણ.

ક્યા માણસોએ પહેલાં હોડી બનાવી અથવા કેવી રીતે તે બનાવી તે કોઇ જાણતું નથી. કદાચ પહેલી હોડીઓ માત્ર લાકડાંનાં ઢીમચાંની હતી. હિંદુસ્તાનના કિનારાંપર માછીઓ હોડીઓ વાપરે છે જે બેડોળ આકૃતિવાળા ને એકઠા બાંધેલા લાકડાના માત્ર ત્રણ ઢીમચાંની બનેલી હોય છે. પછી માણુસો ઢીમચાંને હોડીનો આકાર આપતાં શીખ્યા, તેઓએ ઢીમચામાં દેવતા સળગાવીને અને પછી થોડાં બળેલાં લાકડાંને પત્થર કે કાંસાનાં કુહાડાથી છોલીને પોલું કાધું. પોલાં કરેલા ઝાડના

થડથી બનાવેલી હોડી હિંદુસ્તાનના પશ્ચિમ કીનારાપરની ખાડીઓમાં વપરાય છે. ત્યાર પછી થોડા વખત પછી માણસો હોડી બાંધતા શીખ્યા. પહેલ વહેલાં આ હોડીઓ બહારથી ચામડાંથી મઢેલા મોટા કંડીઆ જેવી બનાવવામાં આવી. આના જેવી વાંસની બનાવેલી હોડી હિંદુસ્તાનની ઘણી નદીઓમાં વપરાય છે, જ્યારે માણસોએ લોઢાના ઓજારો કેવી રીતે બનાવવા તે શોધી કાઢ્યું, ત્યારે તેઓ ઝાડને વહેરીને પાટિયાં બનાવવા શક્તિવાન થયા, તે આ પાટિયાંના વહાણને મોટી હોડીઓ બાંધતા શીખ્યા. હિંદુસ્તાનમાં મહાન બુધીસ્ટ રાજા અશોકના જેટલાં લાંબા વખતથી આ પ્રમાણે કરતા. તેઓ પોતાના વહાણને ચલાવવાને હલેસાં ને સઢ બંને વાપરતા. જેમ જેમ માણસો વધારે મોટાં વહાણ બાંધતાં શીખ્યા તેમ તેમ વધારે લાંબી સફર કરવાને શક્તિવાન થયા. પછી જેમ જેમ ખલાસીઓ વધારે હોશિયાર થતા ગયા તેમ તેમ તેઓ એથી વધારે મોટા વહાણ બાંધતા ગયા. આસરે સો વરસ પહેલાં હલેસાંને સઢને બદલે વહાણો ચલાવવાને માટે વરાળયંત્ર વપરાવવા લાગ્યાં. આવી રીતે ચલાવેલાં વહાણો વરાળથી ચાલતાં વહાણો અથવા આગબોટો કહેવાય છે. તે પાણીમાં સઢથી ચાલતાં વહાણો કરતાં વધારે ઝડપથી ચાલે છે અને સામે પવને જઇ શકે છે પછી વહાણ બાંધવામાં મોટો બીજો ફેરફાર થયો, માણસોએ તેને લાકડાંના બનાવવાને બદલે લોઢું અથવા પોલાદના બનાવવા માંડયાં. કદાચ તમે એમ ધારો કે, લોઢાનું બનાવેલું વહાણ લાકડાનાં બનાવેલાં વહાણની માફક એટલું સારી રીતે તરી શકતું નથી. લોઢાનું વહાણ તરી શકશે કે નહિ એ તમે સહેલાઇથી તમારી મેળે શોધી કાઢશો. એક કલાઇનો પ્યાલો લો; જે કલાઈના અસ્તરવાળો લોઢાનો બનાવેલો ખરેખર હોય–તેને સીધો રાખવાને તે પ્યાલામાં થોડું પાણી રેડો અને તેને પાણીમાં મુકો, જો તમે તેને ઉંધો નહી વાળો અથવા તેમાં પાણી ન રેડો તો તે તદ્દન સારી રીતે તરશે એવું તમને માલમ પડશે. હવે ઘણું કરીને બધા વહાણો લોખંડ કે પોલાદનાં બનાવેલાં હોય છે. અને

તેમાંના કેટલાક એટલાં મોટાં હોય છે કે કેટલાક હજારો લોકોને લઇ જાય છે ને પાણીમાં થઇને એટલાં ઝડપથી ચાલે છે કે તે પાંચ દિવસમાં આટ્‌લાંટીક મહાસાગર ઓળંગી જાય છે અને મુંબાઇથી લંડન ત્રણ અઠવાડિયામાં જાય છે.

પાઠ ૨૫ મો ઑડીશિયસ ને સાઇકિલોપ્સ. ૩

ઓડીશિયસ રાક્ષસના જેટલોજ તદ્દન લુચ્ચો હતો. ઘણા વિચાર પછી નાશી જવાને પોતાને માટે અને તેના દોસ્તદારને માટે તેણે એક ઉપાય શોધી કાઢયો. તેણે જે નેતરનું તેનું બીછાનું બનાવ્યું હતું. તેમાંથી થોડીક લીધી તે તેનાથી મોટાં મેંઢાને ત્રણ ત્રણ સાથે બાંધ્યાં. દરેક ત્રણના વચલા મેંઢાની નીચે તેણે પોતાના એક માણસને બાંધ્યો. પછી તેણે પોતે ટોળામાંના સૌથી સારા મેંઢાના ઘાઢાં ઉનમાં પોતાના હાથ ને પગ વાળી દીધા અને તેની નીચે વીંટલાઇને પડી રહીને મળસકુ થવાની રાહ જોઇ. જ્યારે સૂર્ય ઉગ્યો ત્યારે ઘેટાંઓ મોટેથી બરાડા પાડવા માંડયા, ને ચરવાને બહાર ગયા. પોલીફીમસ જેને ઘણું દુઃખ થતું હતું તે જેવા તે તેની પાસેથી પસાર થતા તે વખતે તેની પીઠ ઉપર કે તેની વચમાં નથી એવી પકકી ખાતરી કરવાને તેણે ઇચ્છા કરી. તેણે થોડોજ વિચાર કર્યો કે, તેઓ મેંઢાની નીચે બંધાયા હતા, જે મોટો ને ખુબસુરત મેંઢો ઓડીશિયસને લઇ જતો હતો તે સૌથી છેલ્લો બહાર આવ્યો. જેવો તે રાક્ષસ પાસેથી પસાર થયો કે તરતજ ઑડીશિયસ પોતે તે મેંઢાની નીચેથી છુટો થયો અને પોતાના મિત્રોને છુટા કર્યા. ઝડપથી ઓઓ ઘણાં મેંઢાંને વહાણ ઉપર હંકારી લઇ ગયા; ને તેને વહાણમાં ચઢાવ્યાં. તેઓએ પછી પોતાનાં હલેસાં લીધાં ને જમીનથી થોડે છેટે વહાણને હલેસાં મારીને લઇ ગયાં. તેઓ હંકારી ગયા તે પહેલાં ઑડીશિયસે રાક્ષસને બુમ પાડીને કહ્યું કે દેવે તને તારાં ઘાતકી કામ માટે શિક્ષા કરી છે. આથી રાક્ષસ ઘણો ગુસ્સે થયો. તેણે એક ઉંચી ટેકરીની ટોચ ભાંગી નાંખીને

વહાણ તરફ ફેંકી. તે વહાણની આગળ પડીને મોટું મોજું ઉભું કર્યું જે મોજાંએ વહાણને પાછું કિનારા તરફ હાંકી કાઢયું. પછી ઑડીશિયસે એક મોટો વાંસ લીધો ને વહાણને કિનારાથી દુર હડસેલ્યું. માણસોએ પોતાનાં સઘળા જોરથી હલેસાં ઉપર કામ કર્યું, અને તરત તે ભયમાંથી મુકત થયું. એકવાર ફરીથી ઑડીશિયસે રાક્ષસને મોટેથી બુમ પાડી. જો કોઇ માણસ તને પૂછે કે તારી આંખ કેણે ફોડી નાંખી તો તેને કહેજે કે જેણે ફોડી નાંખી તે ઑડીશિયસ હતો. જ્યારે પૉલીફીમસે આ સાંભળ્યું ત્યારે તેણે ઑડીશિયસને કિનારાપર ફરીથી આવવાને વિનંતી કરી કે હું તારા પર મહેરબાની બનાવીશ. ને તારી બરદાશ સારી રીતે કરીશ પણ ઑડીશિયસ માત્ર હસ્યો. પછી તે ગુસ્સાવાળા રાક્ષસે બીજો મોટો ખડક વહાણ તરફ ફેંકયો. તે સુકાનની છેક નજદીક પડયો ને મુખ્ય વહાણને વધારે ઝડપથી ચાલવામાં તેણે મદદ કરી ગ્રીકોએ સખત રીતે હલેસાં માર્યાં અને તેઓનું વહાણ પ્રકાશતાં મોજાં ઉપરથી ઝપાટાબંધ ચાલ્યું. તરતજ સાઇકલોપ્સનો ટાપુ છેટે દેખાતો બંધ પડયો ને છેવટે દ્રષ્ટિ મર્યાદાની નીચે દેખાતો બંધ થયો.

પાઠ ૨૬મો કાગળ લખવા વિષે.

એક દિવસ ટપાલવાળો સિપાઇ એક નિશાળે આવ્યો. તે મોટા શિક્ષકના બે કાગળ ને એક છોકરાનો એક લાવ્યો. છોકરાએ પોતાનો કાગળ લીધો ને પહેલાં તેનું સરનામું જોયું. તેણે વાંચ્યું પણ કોના તરફથી કાગળ આવ્યો છે તે તેણે જાણ્યું નહિ. મહેતાજીએ કહ્યું, ગોવિંદ તારો કાગળ ઉઘાડ. બહારની બાજુએથી જોઇને કોના તરફથી કાગળ છે તે હું કહી શકતો નથી. ગોવીંદે પરબીડીઆનો ઉપલો ભાગ ફાડયો ને પોતાનો કાગળ બહાર કાઢયો તે અંગ્રેજીમાં લખેલો હતો, તેથી તેણે શહેલાઇથી વાંચ્યો. તે તેના ભાઈ રમણનો હતો જે આશરે વીશ માઇલ દુરના શહેરમાં કલેકટરની કચેરીમાં કારકુન હતો. તેમાં

રમણે ગોવીંદને લખ્યું હતું કે હું સારો છું અને મને આશા છે કે મને થોડા વખતમાં ઉપર ચઢાવશે. તેણે વળી લખ્યું હતું કે ઉપરી કારકુનની મારાપર મહેરબાની છે ને કલેક્ટર સાહેબ પોતે મારા કામથી સંતોષ પામ્યા છે. ગોવીંદ આ કાગળથી ઘણો ખુશી થયો અને તેણે મહેતાજીને કહ્યું મહેરબાન સાહેબ, બીજા છોકરાને મારો કાગળ વાંચી સંભળાવું ? કોના તરફથી એ કાગળ છે એવું મહેતાજીએ પુછયું, અને જ્યારે ગોવીંદે કહ્યું, કે એ મારા ભાઇ રમણનો છે ત્યારે મહેતાજીએ તે મોટેથી વાંચવાને તેને કહ્યું. જ્યારે તે કાગળ વાંચી રહ્યો ત્યારે મહેતાજીએ કહ્યું, એ ઘણો સારો કાગળ છે. તારો ભાઇ અત્રે નિશાળમાં કાગળ લખતાં શીખ્યો ને કાગળ કેમ લખવો તે શીખવાનો તમારે સઘળાને આ વખત છે. તમારી મરજીમાં આવે તેને દરેક જણ લખો. તેણે પછી દરેક છોકરાને પોતે કોને કાગળ લખવા ઇચ્છે છે તે પુછયું, ને જ્યારે દરેકે જવાબ દીધો ત્યારે તેણે કહ્યું. કાગળ કેમ લખવો તે હવે હું તમને કહીશ. દરેક કાગળનો કટકો લો. જમણા હાથના મથાળાના ખુણાપર સરકારી હાઇસ્કૂલ ને તેની નીચે "કૂચ પરવાની પોર" લખો. આની નીચે તારીખ ૧લી એપ્રીલ ૧૯૦૭ લખો; તારીખની નીચે ને પાનાની બીજી બાજુએ જે માણસપર તમે લખતા હો તેનું નામ મુકીને.

વહાલા–લખો.

મહેતાજીએ એ પછી કાળા પાટીઆ ઉપર આ પ્રમાણે લખ્યું.

સરકારી હાઇસ્કૂલ
કુચપરવાની પોર
૧લી એપ્રીલ ૧૯૦૭

વહાલા,

શરૂઆત કર્યા પછી તમારી મરજીમાં આવે તે હવે તમારા કાગળમાં લખી શકશો. જ્યારે તમે કાગળ પૂરો કરી રહો ત્યારે તમારે

લખવું જોઇએ કે હું છું, અને પછી જો તે કાગળ તમારાં સગાં ઉપરનો હોય તો તમારો વહાલો છોકરો કે ભાઇ કે ભત્રીજો કે પિત્રાઈ ભાઇ. જો તે મિત્રના ઉપર હોય તો તમારો વહાલો મિત્ર ને પછી તમારા નામની સહી કરો.

હું છું,

તમારો વહાલો છોકરો.

સઘળા છોકરાએ ઠેકાણું તારીખ ને વહાલા એમ લખ્યું અને પછી કાગળ સામું જોતા ને પોતાની કલમ કરડતા બેઠા શું લખવું તેનો તે વિચાર કરી શક્યા નહિ. મહેતાજીએ આ તરત જોયું, અને કહ્યું, શું લખવું તે તમે જાણતાં નથી. તમારા સાહી ચુસવાના કાગળથી જે તમે લખ્યું છે તે સુકાવો ને તમારા કાગળ ડેસ્કમાં મુકી દો. આવતી કાલે કાગળ લખવા બાબતનું એક કાવ્ય આપણે વાંચીશું અને કાગળ લખવાને ફરીથી પ્રયત્ન કરજો.

પાઠ ૩૬ મો. કાગળ કેમ લખવો.

મેરીઆએ એક કાગળ લખવાનું ધાર્યું પણ તેણે જેમ ધાર્યું તેમ લખવાનું શરૂ કરી શકી નહિ. તેથી વહાલી બ્હેનને વળી તારીખ લખેલી સ્લેટ ને પેનશીલ લઈને પોતાની મા પાસે ગઇ. મારી વહાલી છોકરી કાંઇ કહેવાનું ન હોય તો કાગળ અને સાહી ઉપર તમારો વખત ગુમાવવાનો વિચાર ન કરો. કંઇપણ કહેવાનું શોધી કાઢવાને તમારી સ્લેટવતી પ્રયત્ન કરવાની ખચિત આ એક ઉત્તમ રીત છે. તેની માએ કહ્યું, મારી વહાલી હું તને એક નિયમ આપીશ. હમણાં એક ક્ષણ ધાર કે તારી બ્હેન અહિંઆ છે, ને તેને તું શું કહેશે? વિચાર કર ને પછી જો તારી જીભ ચુપ હશે તો તું તારી કલમ વતી બોલી શકશે.

પાઠ ૨૮ મો. પાણીની વરાળ.

જ્યારે લોકો પોતાના કપડાં ધોય છે, ત્યારે તેઓ વારંવાર જમીન ઉપર સુકાવાને મુકે છે. જ્યારે તે સુકાય છે ત્યારે જે પાણી તેમાં હતું તે આપણે વધારે વાર જોઇ શકતા નથી કે લાગતું નથી; તે ગુમ થઇ ગયું છે. તે ક્યાં ગયું છે? જો સુકી રેતી ઉપર પાણી રેડયું હોય તો રેતી તેને ચુસી જાય છે અથવા ગરક કરે છે; તે ગુમ થાય છે. પણ આપણે જોઇ શકીએ છીએ કે રેતી ભીની છે કારણકે તેનો રંગ જુદો છે ને આપણને તે લાગે છે કે ભીની છે. હવે જ્યારે આપણા લુગડાં હવામાં સુકાય છે, તેનું કારણ એ કે જે પાણી તેમાં હોય છે તે તે ચુસી લે છે. પણ હવામાં આ પાણીને આપણે જોઇ શકતા નથી. અથવા આપણને તે લાગી શકતું નથી કારણ કે તે પોતે હવા જેવું પાતળું થયું છે. પણ અગર જો આપણે તેને જોઇ શકતા નથી કે તે લાગી શકતું નથી તોપણ હમેશાં હવામાં થોડું પાણી હોય છે, કોઇવાર વધારે અને કોઈ વાર ઓછું. જ્યારે સૂર્ય ચકચકિત રીતે પ્રકાશે છે ને જ્યારે કપડાંને નદિના તળિયાની ગરમ રેતી ઉપર પાથરવામાં આવે છે ત્યારે તે ભીનાં કપડાં ઘણી ઝડપથી સુકાઇ જાય છે. જ્યારે આકાશ વાદળાવાળું હોય ત્યારે અથવા રાત્રે તે ઘણી ધીમેથી સુકાય છે. વળી જ્યારે દેવતા આગળ તેને લટકાવવામાં આવે છે ત્યારે જલદીથી સુકાઈ જાય છે. તેટલા માટે આપણે જોઇએ છીએ કે ગરમી તેને જલદીથી સુકવી નાંખે છે. આપણે વળી જોઇએ છીએ કે ગરમ ઋતુમાં તળાવ ને ખાબોચીયાનું પાણી ઓછું થઇ જાય છે. જો આપણે સંભાળ પૂર્વક જોઇએ તો દીવસે દીવસે પાણી વધારે ને વધારે નીચું જતું જોઇ શકીએ છીએ. આનું કારણ એ છે કે તે હવાથી ચુસાઇ જાય છે. વળી આપણે જોઇએ છીએ કે ઘરમાં પથ્થરની જમીનપર પાણી રેડયું હોય તો તે સુકાઈ જાય છે, તે વળી હવાથી ચુસાય છે. હમેશાં હવા પાણીને ચુસી લે છે પણ પાણી ગરમ તેમ વધારે ચુસે છે. હવે

હવા પાણીને ચુસી લે તેટલા માટે પાણીએ હવની માફક પાતળા થવું જોઇએ. જે પાણી આ હાલતમાં હોય છે તે પાણીની વરાળ કહેવાય છે. જ્યારે પાણી ઉકાળવામાં આવે છે ત્યારે તે ઘણી ઝડપથી પાણીની વરાળમાં ફેરવાઇ જાય છે. જે વાસણમાં ને પાણી ઉકાળ્યું હોય છે તેને તળીએ પરપોટા પાણીની વરાળના છે, હવાના પરપોટા નથી. એમ છતાં જ્યારે પાણી ઉકાળેલું હોતું નથી ત્યારે તે ધીમે ધીમે પાણીની વરાળમાં ફેરવાઇ જાય છે. પણ આ પાણીની વરાળ પાણીની સપાટી ઉપરથી આવે છે તેથી આપણે પરપોટા જોતા નથી. જ્યારે પાણી આ રીતે શાંત રીતે નહિ દેખાય એવી વરાળમાં ફેરવાઇ જાય છે ત્યારે વરાળરૂપે ઉડી જતું કહેવાય છે. હવે યાદ રાખો કે પૃથ્વી ઉપર જમીન કરતાં ત્રણ ગણું પાણી છે આ પાણીમાંથી હવા હમેશાં પાણીની હવા ચુસી લે છે. તેટલા માટે આપણે જોઇએ છીએ કે, આપણે પાણીની વરાળને જોઇ શકતા નથી તોપણ તે હવા પાણીની વરાળ ભરેલી હોવી જોઇએ.

પાઠ ૨૯મો રાજા અને છોકરીઓ.

એક વખતે એક રાજા હતો જેને કેટલીક છોકરીઓ હતી. તેણે પહેલીને કહ્યું. તું મને ચાહે છે? જ્યારે તેણે જવાબ દીધો કે હા, ત્યારે તેણે પૂછ્યું, તારૂં હેત કોના જેવું છે? તેણે કહ્યું, મારૂં હેત સાકર જેવું છે; તેણે બીજીને કહ્યું, તારૂં હેત કોના જેવું છે? તેણે કહ્યું મારૂં હેત મધ જેવું છે. તેણે ત્રીજીને કહ્યું, તારૂં હેત કોના જેવું છે? તેણે કહ્યું મારૂં હેત સરબત જેવું છે, તેણે છેલ્લી ને સૌથી નાનીને કહ્યું, તારૂં હેત કોના જેવું છે? તેણે કહ્યું મારૂં હેત મીઠા જેવું છે. પોતાની સૌથી નાની છોકરીનો જવાબ સાંભળીને રાજાએ ધુરકાવ્યું; અને ત્યાર પછી જ્યારે તેણે તેને ફરી પૂછ્યું ને, તેણે તેજ જવાબ આપ્યો ત્યારે તેણે તેને જંગલમાં કાઢી મુકી. ત્યાં જ્યારે દીલગીરીથી રખડતા તેણે ઘોડાની ખરીનો અવાજ સાંભળ્યો અને તે એક પોકળ

ઝાડમાં પોતે સંતાઇ ગઇ. પણ સ્વાર જે શાહજાદો હતો તેને તેની સાડીનો છેડો તેની નજરે પડયો. તેણે તેને ઝાડમાંથી બહાર આવવા કહ્યું, ને જ્યારે તેણે તેને જોઇ ત્યારે તે તેની સાથે પ્યારમાં પડયો ને તરતજ તેને પરણ્યો. થોડા વખત પછી તે રાજા તેનો બાપ જે તેનું શું થયું છે તે જાણનો નહતો તે તેના ધણીની મુલાકાતે આવ્યો. સાંજના તે જમવાને બેઠો. હવે શાહજાદીએ પોતાના બાપની પાસે મુકવાને સાકર અને મધની બનાવેલી રકાબી માત્ર મુકવાનો હુકમ કર્યો. આ તેણે બીલકુલ ખાવાની ના પાડી અથવા માત્ર ચાખી જોઇ. એમ છતાં તે બહુ ભુખ્યો હતો ને પોતે તે ખાઇ શકે એવું કાંઇપણ ખાવાની તેને ઘણી ઇચ્છા હતી. આખરે શાહજાદી મીઠું દીધેલી સાધારણ સ્પીનેચ જે ખેડુતો ખાય છે તેની રકાબી લાવી. અને આ ખાઇને રાજા પોતાની ભુખ તૃપ્ત કરવાને શકિતવાન થયો. પછી શાહજાદીએ પોતાનો બુરખો કાઢી નાખ્યો અને કહ્યું, અરે મારા પીતા મારૂં હેત મીઠા જેવું છે. મારૂં હેત સાદું હશે પણ તે ખરૂં છે. સાચું ને લાંબો વખત પહોંચે એવું છે, ને હું તમારી ક્ષમા માગું છું. ત્યારે રાજાએ જોયું કે મેં મોટી ભુલ કરી છે, અને તે પ્યારથી પોતાની છોકરીને ભેટયો.

પાઠ ૩૦ મો, તેઓ તેના લડવૈયાને મુએલો ઘેર લાવ્યા.

તેઓ તેના લડવૈયાને મુએલો ઘેર લાવ્યા, તે બેશુદ્ધ થઇ નહિ કે તેણે બુમ પાડી નહિ. તેની દાસીઓએ તપાસતાં કહ્યું. તેણે રડવું જોઇએ નહિ તો તે મરી જશે. પછી તેઓએ નરમાશથી ને ધીમેથી તેનાં વખાણ કર્યાં, તેને ચાહવા લાયક સૌથી સાચો અને ઉમદા દુશ્મન કહ્યો તોપણ તે બોલી કે હાલી નહિ. એક દાસી પોતાની જગ્યાએથી છાનીમાની ચાલી ગઇ ને ધીમેથી તે યોદ્ધા પાસે ચાલી આવી. ચહેરા ઉપરથી ઓઢાડેલું લુગડું કાઢી લીધું તો પણ તે હાલી કે રડી નહિ. નેવું વરસની એક દાઇ ઉઠીને તેના ઘુંટણ ઉપર તેનું બાળક મુકયું;

ઉન્હાળાના તોફાન માફક તેને આંસુ આવ્યાં, મારાં વહાલાં બાળક, હું તારે માટે જીવું છું.

પાઠ ૩૧ મો ઝાકળ અને વરસાદ.

સહવારના પહોરમાં ઘાસ ઉપર ઝાકળ કેવી સુંદર દેખાય છે. તે ત્યાં કેમ આવે છે? તે માત્ર પાણી વરાળ છે જે રાતના વખતમાં પાછી પાણી થઇ છે. આપણે જોયું કે ગરમી પાણીને વરાળ રૂપે ઉડાવી મુકે છે. દીવસના વખતમાં જ્યારે સૂર્ય હવાને ગરમ બનાવે છે ત્યારે તે દરીઆમાંથી ને દરેક તળાવ ને નદીમાંથી પાણીની વરાળ ચુસી લે છે. રાત્રે જ્યારે સૂર્ય વધારે વાર પ્રકાશતો નથી ને હવાને પૃથ્વી ફરીથી ઠંડી પડી જાય છે ત્યારે આ પાણીની વરાળમાંથી થોડી ઘણીજ ધીમેથી પાણીમાં ફેરવાઇ જાય છે ને આપણે તેને દરેક ઠેકાણે ઝાકળના ટીપાંના આકારમાં જોઇએ છીએ. ગરમ પાણીને પાણીની વરાળમાં ફેરવી નાંખે છે અથવા વરાળરૂપે ઉરાડી મુકે છે. ઠંડી પાણીની વરાળને ફરીથી પાણીમાં ફેરવી નાંખે છે અથવા તેને ઘટ્ટ કરી નાંખે છે. જો તમે આકાશમાં ઉંચે જુઓ તો તમે ઘણું કરી વાદળાં જોશો ને સુંદર (વાદળા વગરના) હવામાં તે ધોળાં ને છેક ઉંચે દેખાય છે; પણ વરસાદની ઋતુમાં અથવા જ્યારે વરસાદ આવતો હોય ત્યારે તે વધારે કાળાં ને પૃથ્વીની વધારે પાસે હોય છે. વાદળાં શું છે? જ્યારે પાણી ઉકળે છે ત્યારે તમે વરાળ જુઓ છો જો તમે સંભાળથી ઉકળતા પાણી તરફ જોશો તો તમે વરાળને પાણીની લગોલગ જોઇ શકશો નહિ પણ તેની ઉપર જરા છેટે જોશો. જ્યારે પાણી ઘણું ઉકળે છે ત્યારે પાણીની વરાળ તેમાંથી ઉંચે ચઢે છે. આ પાણીની વરાળ દેખાતી નથી પણ જ્યારે તે વાસણમાં થઇને વધારે ઠંડી હવામાં ઉંચે ચઢે છે ત્યારે તે ફરીથી પાણીમાં ફેરવાવા માંડે છે અને ત્યારે તે દેખાય છે અને આપણે તેને વરાળરૂપે જોઇએ છીએ. વરાળ પાણીના ઘણા નાના

ભાગોની ખરેખર બને છે. જે વાદળાં તમે આકાશમાં જુઓ છો તે વરાળ જેવાં છે. તે પાણીમાં પાછી ફેરવાતી પાણીની વરાળ છે. જો જે હવામાં તે તરે છે તે હવા વધારે ઠંડી થાય છે તો તદ્દન તે પાણીમાં ફેરવાઈ જાય છે અને વરસાદરૂપે પડે છે.

પાઠ ૩૨મો.

સમુદ્રની માફક હવા ઘણું કરીને હંમેશાં વધતી ઓછી ગતિમાં હોય છે. ગતિમાંની હવા પવન છે. જો ગતિ ઓછી હોય છે તો તે પવનની લહેર છે. જો ઘણી જુસ્સાવાળી હોય તો તે તોફાન વાવાઝોડું છે. આપણે પાણીને જેમ હાલમાં જોઇએ છીએ તેમ આપણે હવાને જોતા નથી. પણ આપણને તે લાગે છે, અને આપણે તેની ગતિની અસર જોઇ શકીએ છીએ. આપણે ઝાડને વળતાં જોઇએ છીએ, અને તેનાં પાંદડાંને પવનમાં ખડખડાટ કરતાં સાંભળીએ છીએ; આપણે વાદળાંને ધીમી પવનની લહેરમાં આકાશમાં થઇને ધીમેથી જતાં અથવા પવનની આગળ ઉડતાં જોઇએ છીએ; અને પવનથી પાણીની સપાટી ઉપર ચઢતાં મોજાં આપણે જોઇએ છીએ. હવામાં પવન જમીન ઉપરની નદી જેવો છે. જેવી રીતે પાણી નદીના તળીઆમાં વહે છે તેમ હવાના મોટા પ્રવાહ અથવા પવન હવામાં થઇને વહે છે. નદી અને હવાના પ્રવાહ વચ્ચેનો એક મોટો તફાવત એ છે કે આગલો ઘણા લાંબા વખત સુધી એકજ દીશામાં વહેવાનું જારી રાખે છે જ્યારે પાછલો હમેશા તેની દીશા બદલે છે વળી કોઇપણ નદી કરતાં હવાના પ્રવાહ ઘણાજ મોટા હોય છે. તે હજારો માઇલ પહોળા ને તે ઘણીજ ઉંડાઇવાળાં હોય છે. એમ છતાં આપણે એમ ન ધારવું કે જે પવન આપણને લાગે છે તે વળી હવામાં ઉંચો વાય છે અથવા તે ઉંચે શાંત હોય છે, કારણ કે પૃથ્વીની સપાટી ઉપર તે શાંત છે. કોઇ કોઇ વખતે તેજ વખતે હવાના બે પ્રવાહ હોય છે. જુદી જુદી દીશામાં જતાં એક બીજા ઉપર—કદાચ એક ઉત્તરથી દક્ષિણ તરફ ત્યારે બીજો

દક્ષિણથી ઉત્તર તરફ આપણને બીલકુલ પવન લાગતો નથી ત્યારે આકાશમાં છેક ઉંચે જલદીથી ચાલતાં વાદળાં આપણે વારંવાર જોઇએ છીએ. વરાળયંત્રની શોધ પહેલાં માણસો હમણાં પવનનો જે ઉપયોગ કરે છે તે કરતાં વધારે ઉપયોગ કરતાં. તેની મદદથી ચાલતાં વહાણો અને અનાજ દળવાને માટે ઘંટીઓ તેનાથી ચાલતી હતી. હવે ઘણું કરીને સૌથી મોટાં વહાણો આગબોટ છે, અને અનાજની ઘંટી વારંવાર યંત્રથી ચલાવાય છે

પાઠ ૩૩મો.

કૉફેચુઆ નામનો કોઇએક આફ્રિકાનો રાજા જો કે તેના અમીરો તેને પરણવાને અરજ કરતા તોપણ તે પરણતો નહોતો. એક દીવસ એમ છતાં તે તેના દરબારમાં બેઠો હતો, તે વખતે એક ખુબસુરત ભીખારણ તેની પાસે થઇને જતી હતી. તે તેની સાથે પ્યારમાં પડયો ને તે પછી તરતજ તેને પરણ્યો. આ બાબતનું એક કાવ્ય આ પ્રમાણે છેઃ—

ભીખારીની છોકરી.

તેણે પોતાના હાથ પોતાની છાતી ઉપર મુકયા હતા; શબ્દો કહી શકે તેના કરતાં તે વધારે સુંદર હતી. તે ભીખારણ કૉફેચુઆ રાજા આગળ ઉઘાડે પગે આવી, તેને રસ્તે મળવાને ને આવકાર આપવાને રાજા ઝબ્બો ને મુગટ સહીત નીચે ચાલી આવ્યો. અમીરોએ કહ્યું દીવસ કરતાં તે વધારે ખુબસુરત છે એમાં કાંઈ અજાયબ જેવું નથી. જેવી રીતે ચંદ્ર વાદળાવાળાં આકાશમાં પ્રકાશે છે તેવી રીતે તે પોતાના ગરીબ પોષાકમાં દેખાય છે એકે તેની ઘુંટીના, એકે તેની આંખના, એકે તેના કાળા વાળના હેતાળ દેખાવના વખાણ કર્યાં. આવો મધુર ચહેરો, આવી દેવદૂત જેવી ખુબસુરતી તે આખા દેશમાં કદી નહોતી; કૉફેચુઆએ બાદશાહી કસમખાધા; આ ભીખારણ મારી રાણી થશે.

પાઠ ૩૪મો ઉંટ ને ઉંદર.

કોઇ એક ઉંટ પોતાના ધણી પાસેથી ભટકતું જમીન ઉપર પોતાની નાથ ઘસડતું આવાજ વગરના રસ્તા પર ફરતું હતું. જેવામાં તે ધીમે ધીમે ચાલતું હતું તેવામાં એક ઉંદરે તે દોરીનો છેડો પોતાના મોંમાં ઉંચકીને એક ઉંટને દોરવાને શક્તિવાન થવાને હું કેટલો મજબુત હોવો જોઇએ એ પોતાની મેળે આખો વખત વિચાર કરતો તે મોટા પ્રાણીની આગળ ખડદુક કરતો ચાલ્યો. થોડા વખત પછી તેના રસ્તા પર જે નદી આડી આવી હતી તેના કિનારા પર તેઓ આવ્યા અને ત્યાં ઉંદર એકાએક ઉભો રહ્યો. ઉંટે કહ્યું સાહેબ મહેરબાની કરી ચાલો. ઉંદરે કહ્યું હું ચાલી શકતો નથી. પાણી એટલું ઉંડુ છે કે હું ચાલી શકતો નથી. ઉંટે કહ્યું તે ઘણું ઉંડું નથી. તમારે માટે તેની ઉંડાઇ મને તપાસવા દે. જ્યારે તે ઝરાની વચમાં આવ્યો ત્યારે ઉંટે આસપાસ જોયું ને બુમ પાડીને કહ્યું, તું જો કે હું સાચો છું. પાણી માત્ર ઘુંટણપુર ઉંડું છે તેથી ચાલો. ઉંદરે કહ્યું હા. પણ તમે જુઓ છો કે તમારી ઘુંટણને મારી ઘુંટણ વચ્ચે થોડોક તફાવત છે. મહેરબાની કરીને મને પેલે પાર લઇ જાઓ ઉંટે જવાબ દીધો તારી મગરૂરી કબુલ કર ને ભવિષ્યમાં ન થવાને વચન આપ. અને હું તને પેલે પાર સહીસલામત લઈ જઇશ. આ તે ઉંદરે ખુશીથી કબુલ કર્યું ને તેથી તે ઉંટ તેને પેલે પાર લઇ ગયો.

પાઠ ૩૫મો પવન (૨)

શા માટે હવા હમેશાં શાંત રહેતી નથી ? શા માટે કોઇ પવન હોય છે ? પવન ઘણું કરીને સૂર્યની ગરમીથી ઉત્પન્ન થાય છે. ચાલો આપણે પ્રયત્ન કરીએ અને આમ કેમ થાય તે સમજીએ. એકવીશમા પાઠમાં આપણે જોયું છે કે જ્યારે પાણી વરાળરૂપે ઉડે છે ત્યારે એવી રીતે બનેલી પાણીની વરાળ હવામાં ચઢે છે. આપણે જાણીએ છીએ કે જ્યારે પાણી ગરમ થાય છે ત્યારે આમ બને છે, કારણકે આપણે

તેમાંથી નીકળીને વરાળને હવામાં ઉંચે ચઢતી જોઇએ છીએ. શા માટે તે ઉંચે ચડે છે? માત્ર કારણ એ છે કે તે હવા કરતાં વધારે હલકી છે જો આપણે પાણી નીચે લાકડાંનો કટકો પકડી રાખીએ અને પછી તેને છોડી દઇએ તો તે પાણીને મથાળે ચઢી આવશે. આનું કારણ એ છે કે તે પાણી કરતાં હલકો છે. તેજ રીતે પાણીની વરાળ ઉંચે ચઢે છે. કારણ કે તે હવા કરતાં વધારે હલકી છે. હવે જેવી રીતે પાણીને પાણીની વરાળમાં ફેરવી નાંખે છે જે વરાળ હવા કરતાં વધારે હલકી હોય છે તેવી રીતે ગરમી હવાને વધારે હલકી બનાવે છે; જેથી કરીને જે હવા વધારે ઠંડી હોય છે તે ઉપર વધારે ગરમ હવા હંમેશાં ઉપર ચઢશે અને તેજ રીતે જે હવા વધારે ગરમ હોય છે તેમાં થઇને ઠંડી હવા ડુબી જશે અથવા પડી જશે. હવે જમીન ઉપરની હવા દરીઆ ઉપરની હવા કરતાં સૂર્યના તડકાથી વધારે ઝડપથી ઘણીજ ગરમ થાય છે. તેટલા માટે ગરમ હવા જમીન ઉપરથી ઉંચે ચઢે છે. ગરમ હવા ઉંચે ચઢવાથી તેની જગ્યાએ બીજી હવા આવવા દેવાને માટે જગ્યા કરે છે. અને હવાનો અથવા પવનનો પ્રવાહ દરીઆમાંથી જમીન ઉપર વહે છે. હિંદુસ્તાનના કિનારા ઉપર જે લોક રહે છે તે લોક જોય છે કે દરીઆની લહેર વારંવાર બપોરે વાવા માંડે છે ને સૂર્યાસ્ત સુધી વધારે મજબુત થાય છે ને પછી તે નરમ પડી જાય છે. હવે તમે દરીઆની લહેરનાં કારણ વિષે સમજશો. જમીન ઉપરની લહેર એજ રીતે ઉત્પન્ન થાય છે. જમીન ઉપરની હવા દરીઆ ઉપરની હવા કરતાં વધારે ઝડપથી ઠંડી થાય છે અને તેટલા માટે જમીન ઉપરથી દરીઆ ઉપર વહેવાને હવા બનાવી છે. આ જમીન ઉપરની લહેર છે. ત્યારે આપણે જોઇએ છીએ કે પવન સૂર્યની ગરમીથી વારંવાર બને છે અને તે વારંવાર દરીઆ ઉપરથી જમીન તરફ વહે છે. આપણે જાણીએ છીએ કે હિંદુસ્તાનના રહેવાસીઓના કલ્યાણને માટે આ કેવું અગત્યનું છે. જે પવન દરીઆ ઉપરથી આવે છે તે ભીનાશથી ભરેલો હોય છે જે ભીનાશ જમીન ઉપર પવનથી લઇ જવામાં આવે છે ઘણાં જરૂરનાં વરસાદ

તરીકે પડે છે. હિંદુસ્તાનમાં ઘણોખરો વરસાદ નૈરૂત્ય તરફના ચોમાસાના પવનથી આવે છે જે ભીનાશવાળો છે. જે જુનથી સપ્ટેમ્બર સુધી પશ્ચિમ ને ઉત્તર હિંદુસ્તાનપર વિષુવવૃત્તની પાસેથી વાય છે. ઈશાનના ચોમાસાનો પવન એ એવી જાતનો પવન છે જે અકટોબરથી જાનેવારી સુધી હિંદુસ્તાનના અગ્નિ ખુણા ઉપર વાય છે આપણે સમજીએ છીએ કે હિંદુસ્તાનના લોકોનું કલ્યાણ આ ચોમાસાના પવન ઉપર કેટલો આધાર રાખે છે, જ્યારે આપણને યાદ આવે છે કે તેની નિષ્ફળતાથી દુકાળ પડે છે.

પાઠ ૩૬ મો.

મેં એક છોકરાને આતુર નજરથી એક દુકાનપર એક ચોપડી ઉઘાડતાં અને જાણે કે તે આખી ખાઇ જતો હોય એમ વાંચતા જોયો; જે જ્યારે દુકાનદારે જોયું ત્યારે મેં તેને તે છોકરાને કહેતાં તરતજ જોયું-સાહેબ તમે કદી ચોપડી ખરીદ કરતા નથી, તેટલા માટે તમારે ચોપડીમાં જોવું નહિ. તે છોકરો ધીમેથી આગળ ચાલ્યો ગયો અને એક નિસાસો મુકીને તેણે ઇચ્છયું કે મને વાંચતા કદી શીખવ્યું ન હોત તો પછી તે ઘરડા કંજુસની ચોપડીની મારે કાંઇ જરૂર પડત નહિ. ગરીબ લોકોને ઘણાં દુઃખો હોય છે જે પૈસાદારને કદી દુઃખ દેતાં નથી. મેં તરત એક બીજા છોકરાને જોયો. જે જાણે એની પાસે કાંઇ ખોરાક ન હોય એમ દેખાતો હતો, કાંઇ નહિ તો તે દિવસ માટે તેની પાસે કાંઇ ખોરાક ન હોય, તે કલાલની દુકાનની માંસ ભરવાની ઓરડીમાંનું વાસી ખાવાનું જોઇને આનંદ લેતો હોય એમ દેખાયો. પછી મેં વિચાર્યું કે આવી રીતે ભુખ્યા ખોરાકની ઇચ્છાવાળા, આવી રીતે એક પાઇ વગરના સ્વાદિષ્ટ રાંધેલા ખોરાકનો તત્વમાલ જોનાર આ છોકરો જેની હાલત નક્કી વધારે મુશ્કેલ હશે, જો તેણે ઇચ્છયું હોય કે હું ખાતાં શીખ્યો ન હોત તો તેમાં કાંઈ અજાયબી નથી.

પાઠ ૩૭ મો એક દરબાર.

તમે કદી એક હિંદી રાજાના દરબારની મુલાકાત લીધી છે ? જો તમે એ પ્રમાણે નહિ કીધું હોય તો દરબારમાં બેઠેલા ઉદેપુરના મહારાણાના આ ચિત્ર ઉપરથી જોઇ શકશો કે તે કોના જેવો છે. દરબાર મહારાજાના મહેલના ચોગાનમાં ભરવામાં આવે છે. મહેલનો થોડો ભાગ સુશોભિત રીતે કોતરેલા પત્થરના થાંભલાથી ટેકા આપેલા રવેશ-વાળો ચિત્રમાં બતાવેલો છે એક સુંદર શેત્રંજી (ગલીચા) જમીન ઉપર પાથરેલી છે અને પરોણા માટે ખુરશીઓ ગોઠવેલી છે. મહારાજાને શોધી કાઢવા એ સહેલું છે. બાકીની બેઠક કરતાં વચમાં વધારે ઉંચા બનાવેલા પોતાના તખ્ત ઉપર તે બેસે છે. તેનું તખ્ત સુશોભિત રીતે કોતરેલું છે અને તે કદાચ હાથીદાંતનું બનાવેલું છે. તેના ઉપર મખમલ ને સોનેરી કોરની ગાદી છે. મહારાણીની પોતાની ઢાળ પોતાની ઘુંટણ ઉપર રાખે છે, કારણ કે શું તે રજપુત નથી, અને તેટલા માટે યોદ્ધા નથી ? તેની પછવાડે તેના હજુરીઆ છે જેમાંનો એક તેના કુટુંબનો વાવટો રાખે છે અને બીજા મોટા પંખા જે વડે તેને શાંત રાખવાને ને માખી ઉરાડવાને ચમ્મર રાખે છે. મહારાજાના જમણા હાથપર અંગ્રેજી એલચી બેસે છે ને તેની પાસે બીજો અમલદાર બેસે છે; જે કદાચ મદદનીશ એલચી છે. તે વળી અંગ્રેજી સીપઇ છે; જે પ્રમાણે તેણે જે તરવાર લટકાવી છે તે ઉપરથી આપણે જોઇએ છીએ. જમણી ને ડાબી બાજુએ બીજી ખુરસીપર બેઠેલા મહારાજના સગાં ને ઉદેપુરના અમીરો છે ને તેમની પછવાડે ઉભા રહેલા તેમના ચાકરો છે. જમણી ને ડાબી બાજુએ પછવાડે ઉભા રહેલા ઉંચા ને સુશોભિત કપડાંવાળા માણસો રાજાના પોતાના હજુરીઓમાંના કેટલાક છે મહારાજાના પોતાના હજુરીઓ હાજર છે એટલુંજ નહિ પણ તેના રાજ્યના હાથીઓ અને માનીતા ઘોડાઓ વળી છે. હાથીના કપાળ ઉપર ને સુંઢ ઉપરના શણગાર જુઓ અને કેવા દમામથી મહાવત હાથીના કાન પછવાડે પોતાના પગ રાખીને બેસે છે. કદાચ અંબાડી રૂપાની છે.

પાઠ ૩૮મો. હંસ સાચવનારી છોકરી ભાગ-૧લો.

એકવાર એક નાની શાહજાદી હતી જેનો બાપ મરી ગયો હતો. તેની મા રાણી જીવતી હતી અને તે પોતાની નાની છોકરીને ઘણા હેતથી ચાહતી હતી. જ્યારે શાહજાદી મોટી થઇ ત્યારે એક જુવાન શાહજાદો જે દુર દેશમાં રહેતો હતો તેને પરણાવવાની હતી. આખરે દીવસ આવ્યો જ્યારે તેને પોતાનું ઘર છોડવાનું હતું અને તે દુરનો દેશ જેમાં તેનો શાહજાદો રહેતો હતો ત્યાં જવાનું હતું. તેની માએ તેને સઘળી જાતની મુલ્યવાન ને સુંદર ચીજો આપી સોના રૂપાના પ્યાલા ને રકાબી, હીરા અને મોતી, ને રેશમી સુંદર પોષાક. પછી તેણે પોતાની છોકરીને તેની સાથે મુસાફરી કરવાને એક દાસી અને તેને લઇ જવાને બે ઘોડા આપ્યા. એક ઘોડો પરીની ભેટનો હતો. તેનું નામ ફાલદા હતું ને તમે જેમ બોલો છો તેમ તે લગભગ બોલતો હતો. તે શાહજાદી પોતાની મુસાફરીએ નીકળી તે પહેલાં તરતજ તેની માએ કેટલાક વિચિત્ર લખાણવાળું સોનાનું પાતળું (પતરૂં) તેને આપ્યું. તેણે કહ્યું, વહાલી છોકરી, આની સંભાળ લેજે. તેને સંભાળથી રાખજે ને તે તને ઇજાથી બચાવશે. શાહજાદીએ પોતાની છાતીમાં તે તાવીજ મુકયું. પછી રાણીએ તેને વારંવાર ચુંબન કર્યું આખરે ઘણા આંસુ સાથે તેઓએ એક બીજાને છેલ્લી સલામ કરી. પછી શાહજાદી ને પેલી દાસી પોતાના ઘોડા પર બેઠાં ને ચાલ્યાં. સુરજનો તાપ હતો અને રસ્તો ધુળવાળો હતો. જ્યારે તે થન થન ચાલ્યા ત્યારે શાહજાદી ઘણી તરસી થઇ તેણે પોતાની દાસીને કહ્યું, મહેરબાની કરીને નીચે ઉતર અને પેલા ઝરામાંથી મારા સોનાના પ્યાલામાં થોડુંક પાણી મને આણી આપ. હવે દાસી ઘણી તોછડી ને લુચ્ચી હતી. તે જાણતી હતી કે હું રાણીથી ઘણે દુર છું. અને તે શાહજાદી તરફ બેઅદબ થવા લાગી. તેણે કહ્યું. જો તું તરસી હોવ તો તારી મેળે નીચે ઉતર અને ઝરામાંથી પી. હું તારી ખીજમતમાં રહેવાની નથી. શાહજાદી એટલી તરશી હતી કે તે પોતાના ઘોડા પરથી નીચે ઉતરીને ઝરાની બાજુએ ઘુંટણીએ પડી અને

પાણી પીવાને પોતાનું માથું નીચું નમાવ્યું. તેને પોતાની દાસીના બે અદબીપણાથી ઘણું માઠું લાગ્યું ને તે રડી તેણે કહ્યું મને અજાયબી લાગી છે કે મારૂં શું થશે. ત્યારે તેની છાતી પરના તાવીજે કહ્યું–અફ્સોસ, અફ્સોસ, જો તારી મા જાણે તો તેનું વહાલું અંતઃકરણ ખરેખર ઉદાસ થાય. શાહજાદી શાંત થઈ. તે પોતાની બેઅદબ દાસીને એક શબ્દ બોલ્યા વગર તે ઘોડાપર બેસીને આગળ ચાલી.

પાઠ ૩૯મો. હંસ સાચવનારી છોકરી–ભાગ ૨ જો.

ફરીથી તે શાહજાદીને ઘણી ગરમી લાગી ને તરસી થઇ. એક વાર ફરીથી તેણે પોતાની દાસીને કહ્યું, પેલા ઝરામાંથી મારા સોનાના પ્યાલામાં થોડુંક પાણી ઉતરીને મહેરબાની કરીને આણી આપ. ફરીથી તે દાસી બેઅદબ થઇ. તેણે કહ્યું, તું તારી મેળે ઉતર; હું તારી હજુરમાં રહેવાની નથી. એક વાર ફરીથી તે શાહજાદી પોતાના ઘોડાપરથી નીચે ઉતરી અને વહેતા ઝરા ઉપર પોતાનું માથું નીચું નમાવ્યું. તેનાં આંસુ પાણીમાં પડયાં અને તેણે કહ્યું, મારૂં શું થશે? પણ તેની છાતી ઉપરના તાવીજે કહ્યું–અફ્સોસ, અફ્સોસ, જો તારી મા જાણશે તો તેનું હેતાળ અંતઃકરણ ખરેખર ઉદાસ થશે. પછી તેણે પીવાને પોતાનું માથું નીચું નમાવ્યું. જેવું તેણે આમ કર્યું તેવું તેની છાતીપરનું તાવીજ નીકળી પડયું ને ઝરામાં ઘસડાઇ ગયું. શાહજાદીએ તે જોયું નહિ પણ દાસીએ તે જોયું તે ક્રૂરખુશાલીથી મોટેથી હસી કારણ કે તે જાણતી હતી કે શાહજાદી હવે મારી સત્તામાં છે જ્યારે શાહજાદી પાણી પી રહી ત્યારે તેણે પોતાના ઘોડાપર ફરીથી બેસવાનો પ્રયત્ન કર્યો, પણ દાસીએ તેને હડસેલો મારી આઘી કરી અને કહ્યું, ના, આ ઘોડો મારો છે. હાલમાં મારી માલીકીનો છે (મારો છે) તું બીજા ઘોડાપર સ્વારી કરજે અથવા તું જ્યાં છે ત્યાં રહેજે. તે નમ્ર ને ગરીબ શાહજાદીને, કબુલ કરવાની જરૂર પડી. દાસીએ પોતાની શેઠાણીનો સુંદર સ્વારી કરવાનો ડ્રેસ (કપડાં) ઉતરાવી લીધા આ તે દાસીએ પહેર્યાં ને પછી શાહજાદીને

દાસીના લુંગડાં પહેરાવ્યાં. તેઓ સ્વારી કરતાં આવ્યાં અને તે દાસીએ ઢોંગ કર્યો કે હું શાહજાદી છું. તેણે કહ્યુ જો તું કોઇને કહેશે કે તું શાહજાદી નથી તો હું તને મારી નાંખીશ. તે ગરીબ નાની શાહજાદીને બ્હીક લાગી ને તેને વચન આપવાની જરૂર પડી કે હું કહીશ નહિ. તે રડી કારણ કે તેણે વિચાર્યું કે મારે હવે કોઇ મિત્ર નથી તેને ખરેખર એક મિત્ર હતો અને તે ફાલદા ઘોડો હતો. તેણે જે બન્યું. તે સઘળું જોયું ને સાંભળ્યું. આખરે તેઓ રાજાના મહેલમાં પહોંચ્યાં અને ખોટી શાહજાદી પણ શિંગડાના અવાજમાં ચોગાનમાં પેઠી. રાજા પોતે પોતાના છોકરાની કન્યાને આવકાર આપવાને દોડતો આગળ આવ્યો. જે દાસી શાહજાદી થવાનો ઢોંગ કરતી હતી તેને ઘોડા પરથી ઉંચકીને ઉતારી, અને તેના હાથ પર ચુંબન કર્યું, તે પછી તેને મહેલમાં લઇ ગયો. ખરી શાહજાદીની કોઇએ કાંઈ દરકાર કરી નહી. તેણે ચોગાનની આસપાસ આમતેમ ભટકયાં કર્યું ને મારૂં શું થશે તેથી અજાયબ થઇ.

પાઠ ૪૦ મો હંસ સાચવનારી છોકરી ભાગ-૩ જો.

તે ખોટી શાહજાદીને એક ઉપરનાં ઓરડામાં લઇ જવામાં આવી. અહિંઆ તેણે પોતાની સ્વારીનો પોષાક બદલીને કસબનો સુંદર ઝભો પહેર્યો. એટલામાં ઘરડા રાજાએ બારીની બહાર જોયુંને ખરી શાહજાદીને ચોગાનમાં જોઇ તે ઘણી મધુર ને ખુબસુરત જણાઇ પણ ઘણી ઉદાસ જણાઇ. કોઇપણ માણસ કહી શકે અગર જો તેણે ફાટાં તુટાં (ગંદા) લુગડાં પહેર્યાં હતાં તો પણ તે કોઈ રાણીની છોકરી હશે. ઘરડા રાજાએ કહ્યું કે મને અજાયબી થાય છે કે તે કોણ હશે. દાસી હોવાનો ઢોંગ કરતી તે એક શાહજાદી જેવી દેખાય છે. જ્યારે તે ખોટી શાહજાદી પોતાના સુંદર લુગડાં સહીત દેખાય ત્યારે રાજાએ તેને પુંછયું કે અજાણી છોકરી કોણ છે. તેણે કહ્યું, અરે તે માત્ર એક ચાકરડી છે. તે ઘણી આળસુ છે અને હું આશા રાખું છું કે તમે તેને કાંઈ મહેનત આવે એવું સખ્ત કામ કરવાનું આપશો. ઘરડા રાજાએ કહ્યું તેને શું

કામ આપવું તે હું જાણતો નથી. ઉભા રહો, જે છોકરા હંસ સાચવે છે તેને મદદ કરશે. ખોટી શાહજાદીએ કહ્યું, તે ચાકરો કાંઇ પણ જાતનું કામ તેને માટે પુરતું સારૂં છે. તેથી તે ખરી શાહજાદીને હંસ સાચવનાર છોકરો જેનું નામ કૅાનરેડ હતું તેને મદદ કરવાને મોકલવામાં આવી. પછી તે ખોટી કન્યા જે શાહજાદા તખ્ત તેના ધણી થવાનો હતો તેની પાસે બેઠી. તેઓએ ઘણી બાબતો વિષે વાત કરી. આખરે તેણે કહ્યું વહાલા શાહજાદા તમે મારૂં કાંઇ કામ કરશો ? તેણે કહ્યું, તમે ગમે તેવું કાંઇ માંગ તે કરવામાં આવશે. પછી તેણે કહ્યું, જે ઘોડા પર બેસી અત્રે આવી છું તે ઘોડાનું માથું કાપવાને તમારા કોઈ માણસને કહો. તે ઝનુની ને જંગલી પ્રાણી છે ને રાખવા લાયક નથી. સાચું એ હતું કે તેને ધાસ્તી હતી કે ઘોડો બોલશે. તેણે વિચાર્યું કે તે ચાકરોને કહેશે કે એ દાસી શિવાય બીજું કાંઇ નથી. અને ખરી શાહજાદી હંસ સાચવનારને મદદ કરે છે. શાહજાદાએ પોતાના માણસને ફાલદાને મારી નાંખવાનું કહ્યું, અને તેઓએ તે કામ પાર પાડયું. જ્યારે ખરી શાહજાદીએ તે માઠા સમાચાર સાંભળ્યાં ત્યારે તે પોકેપુક મુકીને રડી કારણકે તે પોતાના ઘોડાને ઘણી ચહાતી હતી. પછી જે માણસે તે ઘોડાને મારી નાંખ્યો હતો તે માણસ પાસે ગઇ. જો તે ઘોડાનું માથું તે શહેરના દરવાજા પર ખીલો મારી સજ્જડ કરે તો જે સોનાનો સિક્કો પોતાના ગજવામાંથી મળી આવ્યો તે તેને આપવાનું તેણે વચન આપ્યું. જ્યારે તે પોતાના હંસ સાથે શહેરની બહાર ને અંદર જાય ત્યારે પોતાના મિત્રનું માથું જોવાને તેણે ઇચ્છયું. બીજે દહાડે સવારે જ્યારે ખરી શાહજાદીને કૅાનરેડ હંસને ખેતરમાં હાંકી જતા હતા ત્યારે તેણે દરવાજા ઉપર ફાલડાનું માથું ખીલો મારી સજ્જડ કરેલું તેણે જોયું. જ્યારે તેણે જોયું ત્યારે તેણે કહ્યું ફાલડા, ફાલડા, તું મરી ગયો છે અને મારી જીંદગાનીની સઘળી મઝા જતી રહી છે. આનો જવાબ માથાએ આપ્યો. અફસોસ, અફસોસ જો તારી મા જાણે તો તેનું હેતાળ અંતઃકરણ ખરેખર ઉદાસ થાય. પછી તેઓ હંસને બીડમાં લઇ ગયા ને તેને

તપાસવાને નીચે બેઠા. તરતજ શાહજાદીએ પોતાના વાળ છુટા કર્યા, અને લાંબા ગુંછળા સુયના તડકામાં સોના જેવા ચળકયા. કૉનરેડ એટલો બધો ખુશી થયો કે તેણે એક ગુચ્છો તોડી લેવાનો પ્રયત્ન કર્યો. આખરે શાહજાદીએ ગાયું વા, ઓ પવનની લહેર વા, એમ હું કહું છું. હંસ સાંચવનારની ટોપી ઉરાડી મુક. તેને ઉંચે ને નીચે ઉરાડ. તેની પછવાડે કૉનરેડને જવાદે. જ્યારે હું મારા વાળ હોળું ત્યારે તેમ તેમ ઉરાડી મુક, આજે હું મારા વાળ હોળી રહું ત્યાં સુધી મહેરબાની કરી તેને પકડવા દેતી નહિ.

પાઠ ૪૧ મો હંસ સાચવનારી છોકરી—ભાગ ૪ થો.

એકદમ પવનનો સપાટો નીકળી આવ્યો અને કૉનરેડની ટોપી ટેકરી અને ખીણ ઉપર ઉડાવી મુકી. તે છોકરો તેની પછવાડે દોડયો અને જ્યારે તે એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ તેની પછવાડે દોડતો હતો ત્યારે તે શાહજાદીએ જ્યાં સુધી એકપણ ગુચ્છો આડો અવળો રહ્યો નહિ ત્યાં સુધી પોતાના વાળ હોળ્યા ને સરખા કર્યા. જ્યારે કૉનરેડ પાછો આવ્યો ત્યારે તે ગમગીન ને ઉદાસ હતો અને આખો દિવસ બોલ્યો નહિ. જ્યારે સુર્ય અસ્ત પામ્યો ત્યારે તેઓએ પોતાના હંસને બોલાવ્યા ને શહેર તરફ હાંકી લઈ ગયા. બીજી સહવારે જેવામાં તેઓ દરવાજાની નીચે થઈને ગયા તેવામાં તે ગરીબ છોકરીએ એકવાર ફરીથી ઘોડાના માથા તરફ જોયું પછી તેણે કહ્યું, ફાલેડા, ફાલેડા, તું મરી ગયો છે ને મારી જીંદગીની બધી મઝા જતી રહી છે. આનો જવાબ માથાએ આપ્યો. અફસોસ, અફસોસ જો તારી મા જાણે તો તેનું હેતાળ અંતઃકરણ ખરેખર ઉદાસ થાય. પછી તેણે પોતાના હંસ બીડ તરફ હાંકયા, ને કીનારા પર બેસીને પોતાના સુંદર વાળ હોળવા માંડયા. એકવાર ફરીથી કૉનરેડને એક ગુચ્છો તોડી લેવાની મરજી થઇ ને એકવાર ફરીથી તેણે પવનની લહેરને વાવાને બોલાવી. એ પ્રમાણે તે આવી ને કૉનરેડની ટોપી ટેકરી ને ખીણ ઉપર ઉડાવી દીધી જ્યાં સુધી તેના વાળ હોળાઇ રહ્યા ત્યાં સુધી તે તેને પકડી

નહિ. કૉનરેડ પહેલાંની માફક ઉદાસ હતો ને અંધારૂં થયું ત્યાં સુધી તેઓએ સાથે હંસને સાચવ્યા. જ્યારે તે ઘેર આવ્યા ત્યારે કૉનરેડ ઘરડા રાજા પાસે ગયો અને તેને કહ્યું, મારા નામદાર શેઠ હું, તે છોકરી સાથે મદદગાર તરીકે તમારા હંસને હવે ફરીથી સાચવીશ નહિ. રાજાએ પુછ્યું શા માટે નહિ ? છોકરાએ કહ્યું, કારણકે તે મને આખો દિવસ પજવે છે. તે મારી જીંદગાનીને નહિ જીવવા જોગ બનાવે છે. પછી રાજાએ કૉનરેડને તે અજાણી છોકરી વિષે બધું કહેવાને ફરમાવ્યું. તેણે તેને કહ્યું કે દરરોજ સવારે તે ઘોડાના માથા સાથે વાત કરે છે અને તેનો જવાબ તે ઘોડાનું માથું આપે છે. પછી તેણે કહ્યું કે દરરોજ તે પોતાના વાળ છુટા કરે છે જે વાળ ચોકખા સોના જેવા પ્રકાશે છે. જ્યારે મેં એક બે ગુચ્છા તોડવાને ઇચ્છયું ત્યારે તેણે મારી ટોપી ઉરાડી મુકવાને પવનને બોલાવ્યો. આ પ્રમાણે તેણે કર્યું ને મારી ટેકરી ને બીજુ ઉપર તેની પછવાડે દોડવું પડ્યું. જ્યારે હું જતો ત્યારે તે પોતા વાળ ફરીથી સીધા કરતી જેથી કરીને એકપણ ગુચ્છો આડો અવળો રહેતો નહિ. બીજે દીવસે તે રાજા તેને કોઇ ન જોય તેમ બીડમાં ગયો. જે કીનારા ઉપર તે શાહજાદી બેઠી હતી તેની બાજુએ પોતે ઝાડીમાં સંતાઇ બેઠો અહિંઆ જે સઘળું બન્યું તે જોઇને સાંભળી શકયો. પણ કોઇએ તેને દીઠો નહિ. તેણે કૉનરેડને હંસ સાચવનારી છોકરીને બીડમાં હંસને હાંકી જતાં જોયાં અને પછી તેણે તે છોકરીના સુંદર વાળ છુટા કરતા જોઇ. કૉનરેડ તદ્દન સાચો હતો. તે ચોકખા સોના જેવા પ્રકાશતા હતાં. પછી તેણે કૉનરેડને એક ગુચ્છો ચોરવાને પ્રયત્ન કરતાં જોયો અને છોકરી ગાતાં સાંભળ્યું. હું કહુ છું કે હે પવનની લહેર વા, હંસ સાચવનાર છોકરાંની ટોપી ઉરાડી મુક. તેને ઉંચેને નીચે ઉરાડ. તેની પાછળ કૉનરેડને જવાદે, જેવામાં હું મારા લટકતા વાળ હોળું તેવામાં તેને આમતેમ ઉરાડ. હું. અરજ કરૂં છું કે જ્યાં સુધી હું મારા વાળ આજે ઠીકઠાક કરૂં ત્યાં સુધી તેને પકડવા દેતી નહિ.

પાઠ ૪૨મો. હંસ સાચવનારી છોકરી ભાગ-૫ મો.

પછી તે રાજાને પવનની લહેર વાતી જણાઇ અને જોયું કે તેણે કૉનરેડની ટોપી ઘણે દુર ઉરાડી મુકી. તે છોકરાને તેને પકડવાને કેટલાક માઇલ સુધી દોડવું પડયું. તેણે વળી જોયું કે જ્યારે છોકરો તેની પછવાડે લાગ્યો હતો ત્યારે તે છોકરી હોળતી હતી ને પોતાના વાળ ઠીકઠાક કરતી હતી. તે જેટલા વખતમાં પાછો આવ્યો તેટલા વખતમાં તે બધા ઠીકઠાક થઇ ગયા. અગર જો રાજાએ બધું જોયું તોપણ તેણે હંસ સાચવનારી છોકરીને પોતાને જોવા દીધો નહિ. રાત્રે તેણે તેને પોતાની પાસે બોલાવી અને તેને પુછયું કે તું કોણ છે. ને આ અજાયબ જેવી બાબતનો શો અર્થ છે? તે હંસ સાચવનારી છોકરી રડી પડીને કહ્યું. હું તમને તે કહેવાની હિંમત કરી શકતી નથી કારણ કે જો હું કહું તો મને મારી નાંખશે. રાજાએ કહ્યું છટ તે વિષે મને બધું કહે ને તને કોઇ ઇજા કરશે નહિ એ હું જોઇશ તે એટલો બધો માયાળુ દેખાયો કે તે છોકરીએ તેને આખી વાર્તા કહી, તેણે કહ્યું હું રાણીની છોકરી છું. અને એક ખોટી દાસીએ મારી જગ્યા લીધી છે. તેણે મારા ઘોડા પર સ્વારી કરી છે ને તેને મારી નંખાવ્યો છે. જ્યારે હું ખેતરમાં હંસ સાચવું ત્યારે તે મારા લુગડાં પહેરે છે ને હમણાં મારા શાહજાદા સાથે બેસે છે. અરે મારા નામદાર મને મારી મા પાસે પાછી મોકલો. જો તે મારી દીલગીરી ભરેલી હાલત જાણશે તો તેનું અંતઃકરણ ઉદાસ થશે. પછી રાજાએ તેને ચુંબન કર્યું ને તેનાં આંસુ લુછી નાંખ્યાં. તેણે પોતાના ચાકરને તે શાહજાદી જે તે ખરેખરી હતી તેનાં જેવાં લુગડાં પહેરાવવાનો હુકમ કર્યો. જેવામાં તે માત્ર સુંદર પોષાકમાં દાદરેથી નીચે ઉતરી તેવામાં કોઇપણ માણસ અડધી નજરથી કહી શકે તે એક શાહજાદી છે. તે ઘણી લાવણ્યવાળી અને ચંચળ દેખાતી હતી ને ઘણી ઉમદા રીતે ઉતરતી હતી. પછી રાજાએ પોતાના છોકરાને બોલાવ્યો ને તેને કહ્યું કે તારી કન્યા શાહજાદી નથી પણ ઠગારી છે. તેણે કહ્યું કે તારી કન્યા શાહજાદી

નથી પણ એક દાસી જેણે ખરી શાહજાદીનો ઘોડો ને લુગડાં ચોર્યાં છે. તેણે કહ્યું ખરી શાહજાદી તારી કન્યા આ ઉભી છે. એકદમ શાહજાદાએ જોયું કે મને ઠગવામાં આવ્યો છે. ખુબસુરત પણ ખરાબ વર્તણુક પામેલી શાહજાદી જે તેને જોઇને હસી તેના હાથનું ચુંબન લેવાને ઘુંટણીએ પડયો. પછી એક મોટી મિજબાની કરવામાં આવી અને સઘળા તે જમવા બેઠા. રાજા મીજબાનીના મોટા તરીકે બેઠા અને તે ખોટી શાહજાદી એક બાજુએ ને ખરી શાહજાદી બીજી બાજુએ બેઠી. ખાણા દરમ્યાન રાજાએ ખોટી શાહજાદીની વાત કહી, તેણે ખોટી કન્યાને પુછયું કે એક માણુસ જે આવી ઘાતકી રીતે વર્ત્યું હોય તેને શું કરવું જોઇએ. દાસીએ કહ્યું તેને જીવતા સુધી એક અંધારા કેદખાનામાં પુરવી જોઇએ. કાંઇપણ તેને માટે ઘણું ખરાબ થઈ પડશે નહિ. ઘરડા રાજાએ કહ્યું તમે કહો છો જે માણસે આવું ઘાતકી રીતે કર્યું છે તે માણસ તુજ છે. તમે તમારા મુકરદમાનો ઇનસાફ આપ્યો છે અને કહ્યું કે તે તમારી સજા થશે તેથી તેઓએ ખોટી શાહજાદીને એક અંધારા કેદખાનામાં પુરી કારણકે તેણે ઘણી દુષ્ટ રીતે ખરી શાહજાદીને ખોટું કર્યું હતું અને તે બધાને ઠગ્યા હતા. પછી સઘળા લોકોની ખુશાલીમાં શાહજાદાને શાહજાદીને પરણાવ્યાં. ત્યાર પછી તેઓ હમેશાં સુખમાં રહ્યાં. તમને કહેવાની મને ખુશાલી થાય છે કે એક ભલી પરીએ ફાલદાને સજીવન કર્યો અને વળી ઘણા વરસ સુધી તે ભલો ઘોડો તે શાહજાદીને બેસાડીને લઇ ગયો.

સમાપ્ત.

નોટીસ.

આથી સર્વેને ખબર આપવામાં આવે છે કે નીચે લખેલી ચોપડીઓ સુરત નાણાવટ મધ્યે મી. કરસનદાસ નારણદાસ બુકસેલરની દુકાનેથી મળશે.

મેકમીલન ન્યુ રીડર્સ પ્રાઈમર ભાગ બીજાના મીનીંગ (તરજુમા સહીત) ૦—૬—

મેકમીલન ન્યુ રીડર્સ નં. ૧ લાના	,,	....૦—૮—
મેકમીલન ન્યુ રીડર્સ નં. ૨ ના	,,	....૦-૧૧-
મેકમીલન ન્યુ રીડર્સ નં. ૩ ના	,,	....૦-૧૩
મેકમીલન ન્યુ રીડર્સ નં. ૪ ના	,,	....૧—૦—
મેકમીલન ન્યુ રીડર્સ નં. ૫ ના	,,	....૧—૪—૦
સ્ટાર ઓફ ઇન્ડીઆ રીડર્સ બુક થર્ડ		....૦—૬—૦
સંસ્કૃત ગ્રામરની ગાઇડ	....	....૦—૧૨-૦
ન્યુ કોર્સ પહેલાના (લોંગમેન્સ)	....	....૦—૪—૦
એલન ફર્સ્ટ રીડીંગ બુકના	....	....૦—૪—૦
નળાખ્યાન સટીક મોટીકૃત	....	....૧—૨—૦
ઇડીયડબુક પહેલી	....	....૦—૧૨-૦
સેનફર્ડ મર્ટનના મીનીંગ	....	....૦-૧૨-૦
ધી મોડલ સ્કુલ એરિથમેટીક....	....	...૧—૦—૦

એ શિવાય બીજી બધી શાળાપયોગી ચોપડીઓ તથા નેલસન રીડર્સના મીનીંગો તરજુમા સહીત એ દુકાનેથી મળશે. જથાબંધ લેનારને સારૂ કમીશન આપવામાં આવશે.

Published by–Balubhai Karsandas Narandas
Book-seller, Nanavat—SURAT.
Printed by–Narayanrao Laxmanrao Nikum at the
SHANKER P. PRESS, Chawta Bridge–SURAT.